

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ÇİN DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

ÇİN DEYİMLERİNDE KADIN İMGESİ

Hazırlayan
Tuğçe AKMAN

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Semine İmge AZERTÜRK

Yüksek Lisans Tezi

KASIM 2018
KAYSERİ

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ÇİN DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

ÇİN DEYİMLERİNDE KADIN İMGESİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan
Tuğçe AKMAN

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Semine İmge AZERTÜRK

KASIM 2018
KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Adı – Soyadı: Tuğçe AKMAN

İmza:

YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI

“Çin Deyimlerinde Kadın İmgesi” adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Tuğçe AKMAN

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Semine İmge AZERTÜRK

Doğu Dilleri ve Edebiyatları ABD Başkanı

Prof. Dr. S. Göksel TÜRKÖZÜ

KABUL ONAY SAYFASI

Dr. Öğr. Üyesi S. İmge AZERTÜRK danışmanlığında Tuğçe AKMAN tarafından hazırlanan “Çin Deyimlerinde Kadın İmgesi” adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü **Çin Dili ve Edebiyatı** Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

26./11./2018

JÜRİ:

Danışman

:Dr. Öğr. Üyesi Semine İmge AZERTÜRK

Üye

:Doç. Dr. Gürhan KIRILEN

Üye

:Doç. Dr. Hatice KÖROĞLU TÜRKÖZÜ

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun **03./12./2018** tarih ve **47**... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Celaleddin ÇELİK
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleőmesinde, benimle değerli bilgi ve tecrübelerini paylaşan, ne zaman ihtiyaç duysam yardımını, ilgisini ve değerli zamanını benden esirgemeyen, hayatın her türlü koşullarına rağmen hiçbir zaman beni bu çalışmada yalnız bırakmayan, danışman hoca statüsünü hakkıyla yerine getiren Dr. Öğr. Üyesi Semine İmge AZERTÜRK'e teşekkür ederim.

Aynı zamanda bu çalışma sürecimde maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen aileme, her koőulda yanımda olduğunu bildiğim anne ve babama da teşekkür ederim.

Tuğçe AKMAN

Kasım 2018, Kayseri

ÇİN DEYİMLERİNDE KADIN İMGESİ

Tuğçe AKMAN

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,

Yüksek Lisans Tezi, Ekim 2018

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Semine İmge AZERTÜRK

KISA ÖZET

Çince kadın deyimleri dünyanın en uzun tarihine sahip topluluklarından biri olan Çin toplumu hakkında önemli bilgiler içermektedir. Bu deyimler Çin toplumunun sözlü ve yazılı edebi eserlerinde sıklıkla geçtiği gibi çok önemli de bir yere sahiptir. Kadın deyimleri, içerisinde geçen imgelerle, kullanılan söz sanatlarıyla, anlamsal derinliği ve ortaya çıktığı dönemlerle Çin tarihine, kültürüne ve toplum yapısına ışık tutmaktadır.

Bu tez çalışması içerik bakımından altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde deyimlerin ne olduğu, Çin deyimlerinin yapısı ve özellikleri incelenmiştir. Çalışmamızda bu bölüm özellikle Çin dilinde deyimlerin önemini ve sahip olduğu karakteristik özellikleri kavramak açısından önemlidir.

İkinci bölümde ise kadın deyimleri kültürel ve anlamsal açıdan sınıflandırılmıştır. Toplamda 332 kadınla ilgili deyim kendi içinde anlamsal içeriğine göre 12 sınıfa ayrılmıştır.

Üçüncü bölümde ise Çin dili için deyimler kadar önemli olan başka bir değeri, söz sanatları incelenmiştir. Söz sanatları bir dilin zenginliğinin en gösterişli kısmıdır ki Çin deyimlerindeki söz sanatları anlatımı çok daha süslü ve gösterişli bir hale getirir. Üçüncü bölümde söz sanatları incelenerek kadın deyimlerinde nasıl kullanıldığı üzerinde durulmuştur. Bu bölümün araştırma için en önemli kısmı şudur ki, kadın deyiminde anlamsal olarak kadının olumsuz bir özelliği ifade ediliyorsa ya da kadın küçük görülüyorsa dahi bu söz sanatları ve bu söz sanatlarında kullanılan güzel varlıklarla ifade edilenin aksine sempatik, kulağa hoş gelen bir ifade yakalanmış olmaktadır.

Dördüncü bölümde ise kadın deyimlerinin büyük bir çoğunluğunu oluşturan kadının güzelliğiyle ilgili olan deyimlerin arka planını anlayabilmek adına Çin geleneksel

kültüründeki kadının güzellik ölçütleri incelenmiştir. Burada kadının kaş, gözü, beli, ten rengi ya da Çin tarihinde kadın için çok önemli ve acı bir geleneğe dönüşen ayak güzelliği gibi değerler incelenerek kadın deyimlerinde kullanılan ifadelerin temelini bu deyimlerde bulunan beyaz diş, ince bel, küçük ayak gibi ifadelerin oluşmasının nedenleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Beşinci bölümde ise kadın deyimlerinde sıklıkla kullanılan kavramlar incelenmiştir. Kadını ifade ederken kullanılan simgesel ifadeler, bitki isimleri kuş isimleri, Çin kültüründeki değerli varlıklar ve Çin kültüründe önem arz eden renklerin kadını hangi anlamda nasıl betimlediği incelenmiştir.

Altıncı bölümde ise deyimlerin oluşum sürecinde bu deyimleri etkileyen Çin antik döneminde toplumdaki kadının yeri incelenmiştir. Çin toplumunda ve geleneksel kültüründe kadının evdeki ve toplumdaki yeri ele alınmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda Çin dilinin, Çince deyimlerin ve Çin kültürünün zenginliğini kavrayıp, Çin toplumundaki kadının sahip olduğu erkeğin arka planındaki yerinin Çince deyimlerde rahatlıkla görülebildiğini fakat Çince'nin zenginliğiyle de süslenerek sunulduğunu anlayabilmekteyiz.

Anahtar Sözcükler: Çince Kadın Deyimleri, Kadın Kültürü, Kadının Yeri

FEMALE IMAGE IN CHINESE IDIOMS

Tuğçe AKMAN

Erciyes University Institute of Social Sciences

Master Thesis, October 2018

Supervisor: Dr. Lecturer S. Imge AZERTURK

ABSTRACT

Chinese female idioms contain crucial information about Chinese society that has the longest historical background. These expressions have a very important place in the oral and written literary works of Chinese society. The woman expressions shed light on the cultural and social structures of Chinese history on account of the images in it, the words used, the semantic depth and the periods in which it emerged.

This thesis consists of six chapters. In the first chapter, what the expression is, the structure and characteristics of Chinese idioms are examined. In our study, this chapter is important especially in terms of realizing the importance and characteristics of idioms in the Chinese language.

In the second part, female idioms were classified from the point of cultural and semantic features. In total, 332 feminine expressions were divided into 12 classes according to their semantic content.

In the third chapter, rhetoric, which is as important as the idioms for the Chinese language, has been studied. The rhetoric is the most spectacular part of the richness of a language, which makes the expression in Chinese idioms more elaborate and flamboyant. In the third chapter, it is emphasized how figures of speech are used in female idioms. The most important part of this section for research is that even if a woman is semantically expressed through negative features or is seen incapable, euphoric expressions are captured, as opposed to those mentioned in the arts and the beautiful beings used in these words.

In the fourth chapter, in order to understand the background of the idioms related to the beauty of the woman, which constitutes the majority of female idioms, the criteria of the beauty of women in Chinese traditional culture are examined. Here, the reasons for the expression of female expressions such as eyebrows, eyes, waist, skin colour or the

beauty of the foot, which is transformed into a very important and painful tradition for women in Chinese history, are tried to be explained.

In the fifth chapter, the concepts frequently used in female idioms are examined. The types of flowers used in the expression of women, bird species, valuable assets in Chinese culture and the importance of the colours that are important in Chinese culture are examined.

In the sixth chapter, the place of women in society in Chinese antiquity, which influenced these expressions in the process of formation of idioms, was examined. In Chinese society and traditional culture, the place of women in the home and society is discussed.

As a result of this study, we understand the Chinese language structure, idioms and the richness of its culture. Also, the background role of the man who is owned by a woman can be seen easily in Chinese idioms, moreover, it is presented with preciousness of substantiality of the Chinese language.

Key Words: Chinese Female Idioms, Woman Culture, Woman's Place

İÇİNDEKİLER

ÇİN DEYİMLERİNDE KADIN İMGESİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK SAYFASI.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI	ii
KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM DEYİM NEDİR?

1.1. Çince’de Deyim Nedir?	7
1.1.1. Çince’de Deyim Yapısı.....	10
1.1.1.1. Çince’de Deyimi Ayıran Özellikler.....	10
1.1.1.2. Çince Deyimlerin Estetik Yapısı	10
1.1.1.3. Deyimlerin Biçimsel Yapısı	10
1.1.2. Çince’de Deyimin Özellikleri	14
1.1.2.1. Anlamsal Bütünlük	14
1.1.2.2. Kalıplaşmış Yapısı.....	14
1.1.2.3. Biçimsel Zarifliği.....	15
1.1.3. Deyimlerin Kullanımı	15

1.2. Çince’de Kadın Deyimi	17
1.2.1. Çin Toplumunda Kadının Yeri	17
1.2.2. Çince’de Kadın Deyimi	19
1.2.2.1. Kadın Deyimlerinin Çeşitliliği	20
1.2.2.1.1. Kadını Dolaylı Olarak Tanımlayan Deyimler	20
1.2.2.1.2. Mitolojinin Özündeki Kadın Deyimleri.....	20
1.2.2.1.3. Güzelliği Tanımlayan Kadın Deyimleri	21

2. BÖLÜM

KADIN DEYİMLERİNİN SINIFLANDIRILMASI

2.1.Kadının Medeni Durumu İle İlgili Deyimler	22
2.1.1.Bekâr Kadınlar İçin	23
2.1.2.Evli Kadınlar İçin.....	23
2.1.3.Dul Kadınlar İçin	24
2.2.Kadının Görünüşüyle İlgili Deyimler	25
2.2.1.Saçıyla İlgili Deyimler	25
2.2.2.Giyimiyle İlgili Deyimler	26
2.2.3.Makyajıyla İlgili Deyimler	26
2.3.Kadının Güzelliğiyle İlgili Deyimler	27
2.3.1.Yüzünün Güzelliği	27
2.3.2.Vücudunun Güzelliği	28
2.3.3.Tavrının Güzelliği	29
2.3.4.Hareketlerinin Güzelliği.....	29

2.3.5.Sesinin Güzelliği	29
2.4.Kadının Karakter ve Ahlakıyla İlgili Deyimler	30
2.5.Kadının Yetenek ve Zekâsıyla İlgili Deyimler	31
2.6.Kadın Değer Yargılarıyla İlgili Deyimler	31
2.7.Kadının Yaşıyla İlgili Deyimler.....	32
2.8.Kadının Kaderiyle İlgili Deyimler	32
2.9.Kadının Duygusal Durumu İle İlgili Deyimler	33
2.10.Kadının Güzelliğinin Bela Olarak Görülmesiyle İlgili Deyimler	33
2.11.Kadının Kötü ve Ahlaksız Oluşuyla İlgili Deyimler	34
2.12.Diğerleri	34

3. BÖLÜM

KADIN DEYİMLERİNDEKİ SÖZ SANATLARI

3.1.Benzetme, Bǐyù (比喻)	36
3.1.1. Benzetme (Teşbih), Míngyù (明喻).....	37
3.1.2. Eğretileme (İstiare), Àn yǔ (暗语).....	38
3.1.3. Düz Değişmece (Mecaz-i Mürsel), Jièyù (借喻).....	38
3.2. Betimleme, Mózhuàng (摹状)	40
3.3. Bir Kişi ya da Varlığın Özelliklerini Başka Varlığa Aktarma Sanatı Bǐnǐ (比拟).....	41
3.3.1. Bǐnǐ (比拟)'nin Türleri	41
3.3.1.1. Kişileştirme (Teşhis), Nǐrén (拟人).....	41

3.3.1.2.Bir Kişiyeye Başka Bir Varlığın Özelliklerini Aktarma	
Sanatı Nǐwù (拟物)	42
3.3.2. Bǐnǐ (比拟) Söz Sanatının Etkileri.....	43
3.4. Ad Aktarması, Jièdài (借代).....	43
3.5. Abartma (Mübalâğa), Kuāzhāng (夸张).....	46
3.5.1. Doğrudan Abartma ve Dolaylı Abartma	
(直接夸张和间接夸张).....	48
3.6. Benzerlik Mukayesesi / Yansıma, Yǐngchèn (映衬).....	48
3.7. Çiftleme/ İkîlilik /Karşıtlık, Duì ǒu (对偶).....	49
3.8. Dolaylı Anlatım, Wǎnqū (婉曲).....	51
3.9 Alıntılama, Yǐnyòng (引用).....	51

4. BÖLÜM

ÇİNCE KADIN DEYİMLERİNDEKİ GELENEKSEL GÜZELLİK STANDARTLARI

4.1.Kadının Fiziksel Güzelliği	55
4.1.1.Kadının Cilt Güzelliği.....	57
4.1.2.Kadının Yüz Güzelliği	58
4.1.2.1.Göz.....	58
4.1.2.2.Diş.....	59
4.1.2.3.Dudak.....	59
4.1.3.4.Alın	60
4.1.3.Kadının Vücut Güzelliği.....	60

4.1.3.1.Kadının Saçının Güzelliği.....	60
4.1.3.2.Kadının Belinin Güzelliği.....	61
4.1.3.3.Kadının Elinin Güzelliği.....	61
4.1.3.4.Kadının Ayağının Güzelliği.....	61
4.2.Hareket ve Tavrının Güzelliği	62
4.3.Giyim Kuşam	63
4.4.Gençlik Güzelliği	64

5.BÖLÜM

ÇİNCE KADIN DEYİMLERİNDEKİ KAVRAMLAR

5.1.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Bitki İsimleri	65
5.2.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Değerli Varlıklar	70
5.3.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Kuş İsimleri	72
5.4.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Doğayla İlgili Kavramlar	76
5.5.Kadın Deyimlerinde Geçen Renkler	80

6.BÖLÜM

ÇİN ANTİK DÖNEMİNDE KADININ TOPLUMDAKİ YERİ

6.1.Feodal Toplum Yapısında Kadının Toplumdaki Yeri	86
6.2.Geleneksel Aile Kültüründe Kadın	87
6.3.İdareye Yakın Kadın	91
SONUÇ	95
EK-1	102
KAYNAKÇA.....	130

ÖZGEÇMİŞ 135

GİRİŞ

Tezin Konusu:

Bir halkın dili ve edebiyatı, kültürünün derinliğine dayanır, atasözleri ve deyimler de bu yaşayan kültürün atalarından bu güne mirastır. Dilde birçok alışıla gelmiş kelime ve kalıp cümleler bulunur, bunlara deyim, atasözü, söylem gibi isimler verilmiştir. Bazılarının kaynakları araştırılabilir ya da sadece insanların kullanarak aktardıkları kaynağı tam olarak bilinmeyen sözler de olabilir.¹

Dilin ortaya çıkışından bu yana, insanlar, insanlığın kendini keşfetmesi için dili araştırmışlardır. 80'li yılların sonunda Çin'de kültür ve dilbilim büyük bir gelişim ve yükselme göstermiştir. Birçok Çinli dilbilimci kendi görüşlerini ortaya koymuş, kapsamlı bir biçimde dil ve kültür ilişkisi üzerine araştırmalar yapmışlardır. Fakat bazı kelimelerin kültür araştırması azınlıkta kalmıştır.²

Deyimler ve Atasözleri toplum tarafından genel kabul gören davranış ve düşünce biçimlerinin yanı sıra kabul görmeyen ve reddedilen davranış ve düşünce biçimlerini de anlamlarında barındırır. Çin geleneksel kültürünün kadın deyimlerinin şekillenmesine etkisi ve aynı şekilde kadın deyimlerinin bu günün kültürüne etkileri hakkındaki tartışmalar farklılık göstermektedir. Yapılan araştırmalarla, bir yandan kültür, dilbilim

---

¹ Guāngzhōng Yú, (余光中), “Chéngyǔ Hé Géyán (成语和格言)”, – *Hǎinán Shīfàn Yuànxuébào (shè huì kē xué bǎn)* (海南师范学院学报(社会科学版)) 2004, s.1

² Bīn Hán, (滨韩), “Hànyǔ Nǚxìng Chéngyǔ Chūtàn, (汉语女性成语初探)”, *Shāngyè Wénhuà - Shèhuì Jīngwěi*, (商业文化-社会经纬), Aralık 2007, s.148

araştırmalarına yön verilirken, bir yandan da Çince öğrenmek isteyenlerin dili daha iyi tanıyıp, öğrenip deyimleri kullanmaları sağlanır ve kültürleri birbirlerine anlaşılabilir kılar.

Çin toplumu yaklaşık olarak 5000 yıllık geçmişi olan bir uygarlıktır. Uygarlığın ilk yıllarında ilkel bir toplum olarak varlıklarını sürdürdüklerinden henüz kadın ve erkek arasında bir ayrıma gidilmemiştir. Hatta kadının doğum gibi önemli bir özelliğe sahip olması kadını daha kutsal tanrısal bir konuma ulaştırmış olsa da, zamanla toplum köle toplumuna dönüşmüş yaklaşık 2000 yıl sürecek olan bu köle toplumunda kadın ikinci sınıfa itilmiştir. İki bin yıl süren kölelik toplumundan M.Ö. 221’de Qin Hanedanlığı ile birlikte feodalizme geçilmiştir. Köle toplumla başlayan ataerkil toplum feodalizm ile daha da perçinleşmiş ve Konfüçyüs düşünce sistemiyle günümüze kadar gelmiştir.

Konfüçyüs düşünce sisteminin de yoğun etkisiyle toplumdaki kadın figürü dile ve böylece deyimlere de yansımıştır. Bu bağlamda yapacağımız çalışmada Çincedeki kadınla ilgili deyimler taranıp, deyimlerdeki kadın imgesi, toplumsal yapının ve kültürün üzerindeki etkisi değerlendirilecektir. Aynı zamanda Çin kadınının tarihten günümüze toplumdaki yeri ve önemi nedir sorusunun cevabı araştırılmaya çalışılacaktır.

Tezin Amacı:

İnsanoğlu ilkel çağlardan bugüne kadar pek çok evrim geçirmiştir. İlk çağlarda içgüdüsel olarak her şeyi paylaşan kadın ve erkeğin arasında, medeniyetlerin gelişimiyle birlikte büyük bir uçurum oluşmuştur. Birbirlerinden farklı olduklarını keşfeden kadın ve erkek, bir süre sonra birbirlerinin üzerinde egemenlik kurmaya çalışan iki farklı kutup haline gelmişlerdir. Cinsiyetler arasında yaşanan bu mücadele, kimi zaman erkeklerin kimi zaman da kadınların lehine sonuçlanmıştır.³

Toplumun geçirdiği her süreç dile bir şekilde yansımaktadır. Toplumun kültürü, yapısı, örf adetleri, yanlış ve doğruları bir şekilde toplumun diline, kelimelere, sözcüklere yansımıştır. Toplum yapısı hakkındaki en gerçek bilgiler de deyimler ve atasözleri, söylemler gibi halkın sürekli kullandığı kalıplara yansımıştır.

³ Sedef **Kapanoğlu**, “Çin’de Kadın İmgesi”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) s.5

Dünya tarihinde en uzun geçmişe sahip olan Çin topluluğunun kadına verdiği değeri anlayabilmek, Çin toplumunun temelini, yapısını ve gelişme sürecini anlamamızda yardımcı olacaktır. Bu sebeple bu uzun tarihte kadına verilen yeri en iyi görebileceğimiz kaynak da dilin en köklü yapıları olan deyimler ve atasözleridir.

Bu çalışmamızda Çincedeki deyimlerin yapısı, kültürle etkileşimi, kadının Çin toplumundaki yerinin ne olduğu ve bunun deyimlere yansması Çince, İngilizce ve Türkçe kaynaklar yardımıyla incelenmesi amaçlanmaktadır. Buna bağlı olarak kadına verilen değer deyimlerdeki yansması, bunun temel sebepleri ve sonuçları da değerlendirilecektir.

Tezin Önemi:

“Deyim; bir dili konuşan toplumun dünya görüşü, yaşam biçimi, çevre koşulları, gelenek, görenek ve inançları, önem verdiği varlık ve kavramları, kısacası maddi ve manevi kültürünü yansıtan, o toplumun düşünme biçimini, hatta nükte ve buluşlarını ortaya koyan, dil bilim açısından da önemli sözlerdir.”⁴

Deyimler değerli bir halk kültürüdür, zamanın, toplumun karakterini ortaya çıkarır, derin kültürel anlamlara sahiptir. Toplumun yapısı geçmişi alışkanlıkları ve daha birçok konu hakkında bilgi verir.⁵ Bu bağlamda Çince deyimler üzerine yapacağımız bu çalışma Çin tarihinde, kültüründe ve sosyal yapısında kadının bulunduğu yeri kavramamıza ve kadının toplumdaki yeriyle beraber Çin toplumunun tarihteki sosyal ve kültürel temelini anlamamıza yardımcı olacaktır.

Biz burada Çin deyimlerini kadın perspektifinden incelerken aynı zamanda toplum genel görüşünü, benimsedikleri felsefeyi ve kadına bakış açısının toplumdaki etkilerini inceleme imkânı bulacağız. Dünya tarihinin en eski toplumlarından biri olan Çin toplumunda kadın sadece çocuk doğurup neslin devamını sağlayan bir varlık olarak mı görüldü? Yoksa hayatın temelinde yer alan değerli bir birey mi? Sanıyoruz ki bizlerle birlikte yaşayan tarihin etkilerini üstünde taşıyan deyimler bizlere bu sorunun cevabını doğru bir şekilde sunacaktır.

⁴ Buayşem Yunus , “Anlambilim Açısından Türkçe ve Çince ’de Deyim Karşılaştırması (Organ Adları ile İlgili Deyimler)”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.2.

⁵ Wénjuān Sūn (文娟 孙), “Nǚxìng Chéngyǔ yǔ Zhōngguó Chuántǒng Wénhuà Xīnlǐ (女性成语与中国传统文化心理)”, Shānxī Shīfàn Dàxué (山西师范大学), Shanxi 2014 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, s.6 (<http://wenku.baidu.com/view/91e994224b73f242336c5f9a.html?re=view>, Erişim Tarihi 25.05.2017)

Literatür Değerlendirmesi:

AZERTÜRK, Semine İmge, AKMAN, Tuğçe, “Konfüçyüs’ün Kadın Görüşü Üzerine”

Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt.19 Sayı.1,
Eskişehir 2018

Bu makalede Feodal toplum dönemini düşünce yapısını derinden etkileyen Konfüçyüsçü düşünce yapısındaki kadın görüşü incelenmektedir. Bu makalenin ışığında Çin toplumunun kadına bakışı konusunda bilgi edinilmiştir.

HAN Bin, 韩滨,

Çince Kadın Deyimleri İncelemesi, 汉语女性成语初探、商业文化-社会经纬, Aralık 2007

Bu makalede kadın ile ilgili deyimler kadının özellikleri ve hayatındaki belli dönemlere göre analiz edilmiştir. Burada kadın deyimleri ile ilgili örnekler ve analiz etme yöntemlerinden yardım alınmaktadır.

HUANG Bairong (黄柏荣), LIAO Xudong (廖序东), Xiàndài Hànyǔ (现代汉语),
Gāoděng Jiàoyù Chūbǎnshè (现代汉语 高等教育出版社), Pekin
2010.

Çince kadın deyimlerini değerlendirirken deyim özelliklerini ve söz sanatlarını araştırmak için önemli bir kaynaktır.

KEAY, John,

Çin Tarihi, Çevr: Neşe Kars Tayanç-Dinç Tayanç, İnkılap
Kitapevi, İstanbul, 2011

Çin Tarihi, Çin toplumunun tarihinde geçirdiği dönemleri ana hatları ve önemli olaylarıyla ilgili yararlı bilgilere sahiptir. Buradan Çin tarihinde var olan kadın figürleri ve toplum görüşü hakkında bilgi vermektedir.

WOLFRAM, Eberhard, Çin Tarihi, Türk Tarihi Kurumu Basımevi, Ankara, 1987

Çin Tarihi hakkında çok değerli bir kaynak kitap olan eserden tarihteki önemli olaylarda rol almış kadınların yeri ve bu kadın figürler hakkında bilgi vermektedir.

YU Guangzhong, 余光中, Deyimler ve Atasözleri 成语和格言, 海南师范学院学报(社会科学版) 2004, cilt 2, sayı 17

Bu makalede Çincedeki deyim ve atasözleri'nin tanımı, yapısı ve özellikleri hakkında detaylı bir araştırma yapılmıştır. Burdan Çincedeki deyimler hakkında bilgi alınabilir.

Yöntem:

Çincede bulunan deyimler farklı kaynaklardan titiz bir şekilde taranmış, Türkçe çevirileri ve açıklamalarını verilerek, anlam ve söz sanatları açısından sınıflandırılmıştır. Çince ve İngilizce kaynaklardan edinilen bilgiler ışığında ve amacımız doğrultusunda kadına olan bakış açısı, toplumdaki yeri ve önemi de değerlendirilmiştir. Çin tarihinde kadının ailedeki ve toplumdaki yeri ile kadına karşı benimsenen yaklaşımlar araştırılıp, bugüne kadar hazırlanmış olan makale, tez ve kitaplar incelenerek, Çin toplumundaki kadın imgesi deyimler üzerinden araştırılmaya çalışılmıştır.

Tezin Sınırlılığı:

Bu çalışmamızda sadece dört imli Çince kadın deyimleri temel alınmıştır. Sözlük ve internetten taranan kadınla ilgili deyimler çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Kadın deyimleri kültürel, toplumsal ve söz sanatları açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır.

1. BÖLÜM

DEYİM NEDİR?

Deyimler bir dilin zenginliğidir. İnsanlar için anlatımı her yönden kuvvetlendiren bir özelliktir. Dilin kullanıldığı toplumun tarihinin, kültürünün, sahip olduğu değerlerin zenginliğini ortaya koyar.

Çince, köklü bir tarihe ve geniş bir coğrafyaya sahip bir dildir. Kore, Çin ve Japonya gibi ülkelerin her birinin kendi kültürü olmasına rağmen Çince imler temelinde tek bir kültür dünyasına aittir. Bu üç doğu ülkesi derin bir tarihe sahiptir ve uzun yıllar birbiriyle etkileşim halinde bulunarak bugüne gelmiş kültürlerdir. Özellikle yazı konusunda Çin yazısı hem Kore hem de Japonya'yı büyük ölçüde etkilemiştir. Kore ve Japonya her ne kadar kendi alfabelerini oluşturmuş olsalar da Çince imlerden vazgeçebilmiş değillerdir. Öyleki halen Korece'de de Hanca dörtlemeler adı altında Çince kökenli deyimler mevcuttur.⁶

Deyimler özellikle geçmişi köklü olan Çince'nin çok önemli ve çok geniş bir parçasıdır. Kültürel anlamda deyimler kişinin eğitim seviyesini gösteren, halk içinde de sürekli kullanılan önemli ve değerli bir hazinedir.

Deyimlerin oluşumu toplumun gelişimiyle yakından ilişkilidir. Toplum sürekli gelişir, insanların bilgisi derinleşir, bunlar da dile yansır. Deyimler de dil yoluyla halkın sahip

---

⁶ S. Göksel Türközü, Çeviri Amaçlı Korece Atasözleri, Deyimler ve Hanca Dörtlemeler –Türkçe Karşılıklarıyla- Likya Kitap, İstanbul, 2018, s.189

olduğu, tüm renklerin ortaya konulduğu dilin zengin bir koludur. İçeriksel olarak, deyimlerin çoğunun kökeni masal, mitoloji, efsaneler, tarihi olaylar, ünlü insanların ünlü sözleri ve halkın gelenek görenek ve alışkanlıklarıyla ilişkilidir. Biçimsel olarak, deyimlerin metodu yapısal şekli de halkın dilinin özelliğini içerir. Bu yüzden deyimlerin dil içerisinde çok önemli bir yeri vardır.

Bir halkın dili ve edebiyatı, o halkın kültürünün derinliğine, tarihinin uzunluğuna dayanır, birçok alışlagelmiş kalıplaşmış sözcük ve sözcük gurupları bulunur, onlara da deyim denir. Deyimler daha kısa cümleler ve söz öbekleridir. Atasözü ise tam bir cümle olmalıdır. Deyim çoğunlukla bir durumu gösterir. Atasözüyse bir nasihat içerir.⁷

1.1. Çince’de Deyim Nedir?

Deyimler, Çince kelime bilgisi içerisinde çok önemli yeri olan bir türdür. O Çin halkının parlak göz kamaştırıcı edebiyat geleneğinin ortaya konuşudur, aynı şekilde antik dönem Çin’in atalarının geniş ve derin yaşam felsefesine sahiptir, bir halkın farklı dönem tarihini kültürünü ve toplumunu ifade eder. Modern Çince’de tarihin eski yeni tüm yaşam gücünü içinde taşır ve bunu ortaya koyar.⁸

Eski insanların dili kısa ve kapsamlı sözlerle, derin anlamlı sade ifadelerle, ahenkli ve açık bir tonlama ve dengeli bir yapıyla, binlerce yıldır durmaksızın, eskimeden konuşuldukça daha da çok konuşulmuş yazıldıkça daha çok yazılmış ve böylece deyim ortaya çıkmıştır. Çince’de günlük hayatta deyimler sıklıkla kullanılır. Birçoğu çok önceden içinde bulunduğu edebi eserden kopup kendi başına bir söz kalıbı oluşturmuştur. Belki birçok insan Lùnyü (论语)⁹ “Konuşmalar”ı okumamıştır fakat “dào tīng tú shuō (道听途说); dedikodu, söylenti”, “yán bù jí yì (言不及义); ciddi bir şey söylememek, anlamsızca konuşmak”, “yǐ wén huì yǒu (以文会友); edebi aktivitelerle arkadaş edinmek”, “jiàn rén jiàn zhì (见仁见智); aynı konu hakkında farklı kişilerin farklı ve mantıklı fikirleri olması”, “yǒu jiào wú lèi (有教无类); herkes için eğitim” gibi deyimleri bilirler. Aynı şekilde, Lao Zi¹⁰’nın eserini okumayan insanlar da

⁷ Yú (余), s.1

⁸ Zhēnlán Dǒng (珍兰董), Hànyǔ Tītài Chéngyǔ Yánjiū (汉语体态成语研究), Huázhōng Shīfàn Dàxué 华中师范大学 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) 2006 s.2

⁹ Lùnyǔ (论语) : Konuşmalar anlamına gelen bu kitap Konfüçyüs’ün müritleri tarafından Konfüçyüs’ün sözlerinin ve müritleriyle aralarında geçen konuşmaların derlenmesiyle oluşturulmuş bir kitaptır.

¹⁰ Lǎozǐ (老子) : Çin tarihinin en önemli, en ünlü düşünürlerinden biridir. M.Ö 571-471 yılları arasında yaşadığı tahmin edilmektedir.

“tiān cháng dì jiǔ (天长地久); sonsuza dek”, “jīn yù mǎn táng (金玉满堂); çok zengin, bilgi bakımından da zenginliklerle dolu”, “chū shēng rù sǐ (出生入死); hayatını tehlikeye atmak”, “dà qì wǎn chéng (大器晚成); büyük bir şey elde etmek için zaman lazım, yetenekli biri geçte olsa hayatta başarılı olacaktır”, “hé guāng tóng chén (和光同尘); kendini akıntıya bırakmak, gösterişten kaçmak, uyumlu olmak”, ”xuán zhī yòu xuán (玄之又玄); çok gizemli olduğundan anlaşılması kolay olmayan”, “xiǎo guó guǎ mín (小国寡民); küçük ülke az insan” gibi dört imli deyimleri bilir ve kullanırlar.¹¹

Görüldüğü üzere insanlar deyimlerin geçtiği eserleri okumamış dahi olsalar bu deyimleri kullanabilmektedirler.

Birçok deyim başlangıçta şu anki gibi düzgün dört imli deyimler değillerdi. Zamanla insanların kullanımlarıyla değişip dile yatkın olan, kullanımı kolay olup kulağa hoş gelen hale doğru şekillenmişlerdir.

Örneğin; “hé guāng tóng chén (和光同尘)”, aslında “和其光、同其尘(hé qí guāng, tóng qí chén)” dı, ayrıca “道听途说 (dào tīng tú shuō)” da aslında “道听而途说、德之弃也 (dào tīng ér tú shuō, dé zhī qì ye)”.¹²

Fakat geçen zamanla birlikte deyimler orijinal hallerinden değişime uğrayarak günümüzde kullanılan basit yalın anlaşılır olan dört imli hallerine kavuşmuşlardır

Deyimler edebi eserlerde sıklıkla bulunur. İçinde deyim bulunmayan bir eser düşünmek mümkün değildir. Çünkü böyle edebi eserler ciddi derecede uzun olur ve istenilen şeyi ifade etmek zordur. Bu sebeple de deyimler kullanılarak bu işi kolaylaştırırlar.

Çince deyimler için yapılmış çeşitli tanımlamalar mevcuttur, önemli bazı tanımlar aşağıdaki gibidir.

Zhōu Zǔmó (周祖谟)¹³ (Tán Chéngyǔ-谈成语) (1955) adlı eserinde şu şekilde bahseder, “Deyim insanların ağızlarında yıllardır kullanageldikleri özlü sözcük grupları ve cümlelerdir, bazen kitaplardan gelirler, bazen konuşma dilinden.¹⁴

¹¹ Yú (余), s.1

¹² Yú (余)s.1

Liú Jiéxiū 刘洁修¹⁵ (Chéngyǔ-成语) (1985) derki “ Deyimler insanların uzun süreler kullandığı, biçim olarak kısa öz anlamsal olarak etkili, kalıplaşmış kelime gurubu veya kısa cümlelerdir.”¹⁶

Huáng Bóróng (黄伯荣)¹⁷, Liao Xudong (廖序东)¹⁸ (Xiandai Hanyu 现代汉语 – Modern Çince-) (2007) adlı kitapta da der ki “Deyimler edebi dilin karakteristik özelliği olan anlam bütünlüğüne sahip, yapısal olarak kalıplaşmış ve alışıla gelmiş sözcük gruplarıdır.”¹⁹

Deyimin özellikleri hakkında da birçok görüş mevcuttur.

Mǎ Guófán (马国凡)²⁰ (Chéngyǔ 成语 –Deyimler-) (1973) adlı kitapta deyimimin “sabitlik, alışkanlık, tarihi olma, ulusal olma” gibi özellikleri olduğunu ifade eder.²¹

Xú Yàomín 徐耀民²² (Chéngyǔ dí Jièdìng 成语的界定, Dìngxìng Hé Shìyì Wèntí 定性和释义问题) (1973) de de deyimimin aşağıdaki özelliklere sahip olduğu ifade edilir; “1. Deyimler var olan alışkanlıklara cevap verir; 2. Deyimler daha güçlü söz sanatlarının işlevine sahiptir; 3. Deyimler belirlidir; 4. Deyimler kısa cümlelerden oluşur.”²³

Wáng Qín 王勤(Hànyǔ Shúyǔlùn-汉语熟语论) (2006) de şöyle der; “Çince deyimler fonetik açıdan zarif, kısa ama güçlü yapıda, uzun süredir kullanılan kalıplaşmış dört imli bir sözcük dizisidir.”²⁴

¹³ Zǔmó Zhōu (祖谟周) 1914 – 1995 yılları arasında yaşamış Çinli bir Dil Bilimcidir. Pekin Üniversitesi Çin Dili bölümünde profesörlük yapmış olup birçok eseri mevcuttur.

¹⁴ Zhihui Chén (智慧陈), “Nǚxìng Chéngyǔ Yán jiū 女性成语研究”, Hēilóngjiāng Dàxué 黑龙江大学, Hēilóngjiāng 2016 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.14

¹⁵ Liú Jiéxiū 刘洁修 1953 doğumlu Çinli bir Dil Bilimci ve yazardır.

¹⁶ Chén (陈), “Nǚxìng Chéngyǔ Yán jiū 女性成语研究”, Hēilóngjiāng Dàxué 黑龙江大学, Hēilóngjiāng 2016 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.14

¹⁷ Huáng Bóróng 黄伯荣 1922-2013 yılları arasında yaşamış Çinli bir dilbilimcidir. Zhongshan Üniversitesinde Çin Dili bölümünde profesörlük yapmıştır.

¹⁸ Liào Xùdōng 廖序东 1915-2006 yılları arasında yaşamış Çinli bir dilbilimcidir.

¹⁹ Chén (陈), s.14

²⁰ Mǎ Guófán 马国凡 Çinli ünlü bir Sözcük Bilimci ve yazardır.

²¹ Chén (陈), s.15

²² Xú Yàomín 徐耀民 1941 yılında doğmuş olan Dil araştırmacısı ve eğitmandir.

²³ Chén (陈), s.14

²⁴ Chén (陈), s.14-15

1.1.1. Çincede Deyim Yapısı

1.1.1.1. Çince’de Deyimi Ayıran Özellikler

Çin’de yapılan deyim araştırmalarında, araştırmacılar çoğunlukla “Dìngxíng Duǎnjù (定型短句) / kalıplaşmış cümlecik” yapısı terimini deyim için kullanmışlardır. “Dìngxíng Cízǔ (定型词组) / kalıplaşmış sözcük gurubu ” ile “Dìngxíng Duǎnjù (定型短句) / kalıplaşmış cümlecik” aynı değildir. “Dìngxíng Cízǔ (定型词组) / kalıplaşmış sözcük gurubu” şekil açısından sözcük ve sözcük gruplarının birleşimidir, bir fikri yansıtır, etki bakımından bir sözcüğe eşittir, cümlenin bir parçasını oluşturur, dilin bir özelliğidir. Bunun yanında “Dìngxíng Duǎnjù (定型短句) / kalıplaşmış cümlecik” şekil olarak tam bir cümle yapısına, cümle ahengine ve tonlamaya sahip olan bağımsız bir cümledir, cümlenin bir parçası değildir, içerik olarak gerçek, somut bir yargıdır, net bir düşüncüyü ifade eder, dilin bir özelliğidir.²⁵

1.1.1.2. Çince Deyimlerin Estetik Yapısı

Genel olarak bahsetmek gerekirse, deyimlerin estetik olarak üç ölçütü vardır;

Birincisi, kısa ve öz olması, ahenkli olması, fonetik açıdan kulağa hoş gelmesidir. Uzun cümleler kolay hatırlanmaz, kullanımları zordur ve nesilden nesile aktarılmaları zorlaşır.

İkincisi, Çince imler ahenkli olarak kullanılır ve bu görsel olarak da deyimi güzelleştirip mükemmelleştirir. Bu Çin yazısının çok büyük bir özelliğidir. Deyim ahenge sahip olan küçük ama en belirgin örnektir. Ağızdan çıktığı gibi kaydedilen, her gün kolaylıkla kullanılan bu deyimler gerçekten Çin edebiyatının sık kullanılan en değerli mirasıdır.

Üçüncüsü ise, söylemesi pratik olan yalın imler ile fonetik açıdan açık ve net tonlamalar kullanılarak kulağa hoş gelmesinin sağlanmasıdır.²⁶

1.1.1.3. Deyimlerin Biçimsel Yapısı

Çince deyimler için “dört im modeli” temel modeldir, çok azı “dört im modeli” dışındadır.

Örneğin;

²⁵Yánhóng Sūn (艳红 孙), “Chéngyǔ Yǔyì Biànyì Xiànxàng dí Kǎochá yǔ Fēnxī (成语语义变异现象的考察与分析)”, Hēilóngjiāng Dàxué (黑龙江大学), Heilongjiang 2010 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.5/7,8,9

²⁶ Yú (余), s.2

“Mò xū yǒu (莫须有) : Temelsiz, asılsız”,

“Yī yán yǐ bì zhī (一言以蔽之) : Her şeyi tek bir cümle ile anlatmak”,

“Xùn léi bù jí yǎn ěr (迅雷不及掩耳) : Şimşegin hızına kulak yetişmez. Öfkeden gelen gazabın hızına yetişip korunmanın zor olduğunu ifade eder” gibi.

Birleştirme yöntemi (并列结构) : Anlamsal olarak aynı, yakın veya zıt kelimelerin yan yana getirilerek oluşturulduğu deyimlerdir.²⁷ “Guāngmíng Lěilùò (光明磊落) açık, doğru, dürüst”

* Bu deyimde ilk iki im Guang ve Ming parlak, açık anlamındadır.

Niteleyici yapı (偏正结构) : Bu yapı, kelimelerin birbirlerini niteleyerek anlam oluşturduğu yapıdır. “Shì wài táo yuán (世外桃源) : Ütopik dünya, hayali dünya”.

* Bu deyimde son iki im olan Taoyuan “ütopya” yani “hayali dünya” anlamındadır. İlk iki im olan Shiwai da “dünyanın dışındaki öteki dünya” anlamıyla onu nitelemektedir. Bu şekilde anlam pekişir.

Fiil-nesne yapısı (动宾结构) : “Bāo luó wàn xiàng (包罗万象): Her şeyi kapsayan, her şeyi içeren.” ,

* İlk iki im fiil olup “içermek” anlamını ifade eder, son iki imse nesne olarak “her şey” anlamındadır. “dünya üzerindeki doğadaki bütün olay, olgu, her şey” anlamına gelmektedir.

“Gù quán dà jú (顾全大局) : Zarara uğramamak için herkesin yararını veya çıkarını düşünmek”

Açıklayıcı, tamamlayıcı yapı (补充结构) : “Xiāo yáo fǎ wài (逍遥法外); ceza almadan serbest bırakılmak”, “Liú fāng bǎi shì (流芳百世); dünyaya iz bırakmak , iyi bir ün kazanıp sonsuza kadar yayılması.”

²⁷ Bóróng Huáng (伯荣黄) ve Xùdōng Liào (序东廖), Xiàn Dài Hàn Yǔ (现代汉语), Xiàn Dài Hàn Yǔ Gāo Děng Jiào Yù Chū Bǎn Shè (现代汉语 高等教育出版社) Beijing 2010, s.223

*Bu yapıda Liu imi “yayılmak, yaymak, taşımak” anlamına sahiptir ve fang imi “güzel koku” anlamıyla olumlu bir anlam katarak iyi bir ün, iyi bir iz yaymak anlamını taşır. Son iki imin verdiği sonsuza kadar anlamıyla da “dünyaya iyi bir iz bırakmak” veya “sonsuza kadar sürecek iyi bir ün yaymak” anlamına gelir. Bu deyim birbirinden farklı anlamlara sahip kelimelerden oluşarak birbirini tamamlayan deyim yapısına sahiptir.

Özne - yüklem yapısı (主谓结构): “Máo suí zì jiàn (毛遂自荐); bir göreve talip olmak.”

* Bu yapıda özne olan “Máosuí” tarihte yaşamış önemli bir kişiye işaret eder, “Zìjiàn” “kendini önermek” anlamıyla özne yüklem yapısını oluşturur.

“Yī guān chǔ chǔ (衣冠楚楚): Giyimi kuşamı düzgün, düzenli ve güzel.”²⁸

Dört İmli Deyimler:

Çince deyimlerin geneli dört im temelindedir. “Dört imli deyim” olarak bilinen deyimler yapısal açıdan ikiye ayrılır; birinci tür cümle yapısında bir olayı ifade eder, grameri tam olan bir cümledir. Diğeri ise bir durumu ifade eder, gramer olarak da sadece bir söz öbeğidir.

“Tiān xià wéi gōng (天下为公) : Bir gökyüzü altında ortak ruha sahip halk.”

“Wú wéi ér zhì (无为而治) : Doğaya aykırı hiçbir şey yapmayarak yönetmek.”

“Dà qì wǎn chéng (大器晚成) : Büyük bir şey elde etmek için zaman gerekir, yetenekli biri geçde olsa hayatta başarılı olacaktır.” Bunlar ilk türe örnektir.

“Sān cháng liǎng duǎn (三长两短) : Beklenmedik felaket veya kaza, kötü talih”

“Qiān fāng bǎi jì (千方百计) : Her türlü ayrıntıları düşünmek, her yolu denemek.”

“Tiān jīng dì yì (天经地义) : Olması gereken, doğru ve düzgün yol.”

“Huā qián yuè xià (花前月下) : Çiçeklerle donanmış ay ışığının altında sevginin konuşulduğu yer, romantik bir ortam” ilk iki im ve son iki im anlam, gramer ve ses tonlarında bir karşıtlık oluşturduğundan ikinci türe girer.²⁹

²⁸ Huáng (黄) ve Liào (廖), s.223

Yapısal olarak yan yana dört imli deyim genelde aynı anlamdaki iki grup imden veya zıt anlamlı ayrı imlerin iç içe uyumundan oluşur.

Örneğin “Qiān jūn wàn mǎ (千军万马)³⁰” aslında “Qiān wàn jūn mǎ (千万军马)”dır, konuşuldukça birbirinden ayrılıp yeniden yapılanmıştır ayrıca tonlama , akıcı telaffuz , kulağa hoş gelmesi ve eksiksiz yapısı tam olarak oluşur. Eğer ayrılıp bu şekilde tekrar yapılanmış olmasa tonlaması ve telaffuzu bozuk, estetik olmayan bir yapıya dönüşür.³¹

Aynı şekilde “Qiān shān wàn shuǐ (千山万水)³²” de değişir ve “Qiān shuǐ wàn shān (千水万山)” olur, anlam olarak çok fark yoktur, daha kolay telaffuz edilir ve kulağa daha hoş gelir. Aşağıdaki deyimler de aynı sebeplerden ötürü bu şekli almışlardır;

“Qiān fāng bǎi jì (千方百计) : Her türlü ayrıntıları düşünmek”

“Qiān chuī bǎi liàn (千锤百炼): Her türlü zorluk ve imtihanlardan geçmek veya defalarca kontrolden geçirmek, özenle yanlışlıkları düzeltmek.”

“Qiān yán wàn yǔ (千言万语) : Binlerce kelime, konuşacak çok şeyin olması”,.....

Çincedeki dört imli deyim yapısı bazen tonsuz olur ve birkaç anlamı birden ifade eder, ayrıca vurgusu hafiftir. Örneğin; “Shān míng shuǐ xiù (山明水秀); parlak ışıltılı dağlar temiz berrak sular, su gibi narin güzellik” buradaki su kesinlikle parlak ve güzel, peki dağ nasıl parlak olur? Telaffuzu kolay olsun diye kullanılabilir, bazen de mantık dışı bir anlamı olabilir. Standartlarına uygun olmamasına rağmen telaffuzunu kolaylaştırmak için kullanılmıştır. “Hóng nán lǜ nǚ (红男绿女); giyimi güzel olan genç kız ve erkekler” de bu şekildedir. Genelde kırmızı renk kadınla ilişkilendirilir, bu yüzden “hóng yán (红颜) güzel yüz, güzel kadın”, “hóng fěn (红粉) allık”, “hóng xiù (红袖) genç ve güzel kadın, “hóng zhuāng (红妆) genç kadın, “hóng lóu (红楼) kırmızı yapı, zengin kadının oturduğu konak, genelev” , “fēi wén (绯闻) aşk dedikodusu” gibi kelimelerde görüldüğü gibi. Fakat buradaki “hóng nán lǜ nǚ (红男绿女) deyiminde kırmızının kadınla değil de, erkekle “nán (男)” birlikte kullanılmasının nedeni ses tonlarının aynı

²⁹ Yú (余), s.3

³⁰Qiān jūn wàn mǎ (千军万马): Güçlü ordu, binlerce at ve askerden oluşan çok kalabalık ordu.

³¹ Yú (余), s.3

³²Qiān shān wàn shuǐ (千山万水): Yolun zor ve uzun olması.

olmasıdır. Bu deyim mantığa göre değil ses uyumuna göre yapılmıştır. Başka bir cümlede yine dört imli deyimden sıra dışı bir durumu vardır, o da “luàn qī bā zāo (乱七八糟)”³³’dir. Aslında temelinde “luàn qī zāo bā (乱七糟八)” ya da “qī luàn bā zāo (七乱八糟)” dır; sonunda konuşurken düzensizce “luàn qī bā zāo (乱七八糟)” olmuştur.³⁴

1.1.2. Çince’de Deyimin Özellikleri

1.1.2.1. Anlamsal Bütünlük

Deyimler kavramsal anlamda genel olarak düzenli söz kalıplarından farklıdır, deyim anlamı genelde yapısal oluşumunun anlamıyla bütünleşmez, deyim yapısal anlamının temelinde mecazi bir anlam da taşır.

Örneğin;

“Hú jiǎ hǔ wēi (狐假虎威)” burada sözcük anlamı “tilki kaplanın gücünü kullanır”dır, aslında mecazi anlamı “başkasının gücüne dayanarak birilerine baskı altına almak”tır.

“Pò fǔ chén zhōu (破釜沉舟)”nun sözcük anlamı (ilk anlamı) “kazan kırıp, bot batırmak”tır, fakat mecazi anlam “bir şeye kesin karar verip sonuna kadar gitmektir”

“Fèng máo lín jiǎo (凤毛麟角)” nin sözcük anlamı “anka kuşu tüyü, tek boynuzlu at boynuzu” dur, fakat mecazi anlam “aşırı derecede narin aynı zamanda çok değerli kişi ya da nesnelere”dir.

“Fèi qǐn wàng shí (废寝忘食)” nin sözcük anlamı “uyku uyuyamamak, yemek yemeyi unutmak”, mecazi anlamıysa “bir iş için büyük bir ciddiyetle çabalamak” gibidir.

Deyimler mecazi anlam özelliğine sahiptir ve açık anlamın arkasında ima edilen (mecazi) bir anlam saklıdır. Gerçek anlam, aktarma yoluyla mecaz anlamı ifade eder.

1.1.2.2. Kalıplaşmış Yapısı

Deyimin yapısal biçimi genel olarak kalıplaşmıştır. Onun yapısal oluşumu ve yapı biçimi düzenlidir, rast gele sırası değiştirilemez, herhangi bir im başka bir imle değiştirilemez, herhangi bir ekleme ya da çıkarma yapılamaz.

³³Luàn qī bā zāo (乱七八糟): Düzensiz, dağınık, darmadağın.

³⁴ Yú (余), s.3

Örneğin;

“Rèn zhòng dào yuǎn (任重道远)³⁵”, “dào yuǎn rèn zhòng (道远任重)”, “rèn zhòng lù yuǎn (任重路远)” veya “rèn zhòng yòu dào yuǎn (任重又道远)” olarak değiştirilemez; “Tí gāng qiè lǐng (提纲挈领)³⁶” de “Tí lǐng qiè gāng (提领挈纲)”, “tí gāng jǔ lǐng (提纲举领)” ya da “tí gāng dài lǐng (提纲带领)” olarak değiştirilemez gibi.³⁷

1.1.2.3. Biçimsel Zarıflığı

Deyimlerin çoğunluğu antik dönem eserlerinden gelir, onların yazım şeklinin netliği ve zarıflığı bu güne kadar edebi dil yoluyla saklanıp korunmuştur. Yapısal olarak büyük çoğunluğu eski Çince kelimelerine ve eski Çince dilbilgisi yapısına sahiptir.³⁸

1.1.3. Deyimlerin Kullanımı

Deyimler kısa, özlü ve kapsamlıdır, uygun olan yerde kullanılır, dilde veciz yaparken kullanılabilir, dilin işlevini güçlendirir. Örneğin, insanlar Çin bahar bayramı sırasında “wàn xiàng gēng xīn (万象更新)” deyimini kullanmayı severler. Bu deyim, son derece zengin bir anlama sahiptir: bir yandan dünya üzerinde var olan tüm canlıların hayat bulmasını ifade ederken, bir yandan da bu dünyadan eskilerin gidip yenilerin geldiğini, dünyanın yenilendiğini, bir dizi zenginliğin geldiğini ifade eder.

Zıt anlamlı deyimler biraz daha çok kullanılır, belirgin bir zıtlık verip, işlevini güçlendirir. Örneğin; “Duì yú tā mén, dì yī bù xū yào hai bù shì ‘jīn shàng tiān huā’, ér shì ‘xuě zhōng sòng tàn’ (对于他们、第一步需要还不是‘锦上添花’、而是‘雪中送炭’)”- “Onlara karşı, ilk adım “mükemmelleştirmek” değil , “ihtiyaç olanı vermektir.” (Mao Zedong’un Yan’an edebiyat ve sanat forumundaki konuşması). “Jīn shàng tiān huā (锦上添花); bir şeyi daha da iyileştirip güzelleştirmek” ve “Xuě zhōng sòng tàn (雪中送炭) sıkıntılı anda yardım etmek, zamanında yardım sağlamak, ihtiyaç olanı vaktinde vermek”in zıtlığı gayet nettir, insanlar bir şeyin karakterini, durumunu ifade ederken yararlanır. Bu sebeple uygun yerde kullanılan deyimler istenilen anlamı en iyi şekilde ifade eder.

³⁵Rèn zhòng dào yuǎn (任重道远): Ağır sorumluluklar üstlenmek, zorlu ve uzun bir yoldan geçmek.

³⁶Tí gāng qiè lǐng (提纲挈领): Önemli noktalardan kısaca bahsetmek, esas noktaya odaklanmak.

³⁷Huáng (黄) ve Liào (廖), s.266

³⁸Huáng (黄) ve Liào (廖), s.267

Deyimleri kullanırken dikkat edilmesi gereken birkaç ana husus da vardır;

Bunların birincisi, deyimlerin mecaz anlamlarını netleştirmektir. Örneğin; “wáng yáng bǔ lǎo (亡羊补牢) koyun kaybolduktan sonra ağıl onarmak” in mecaz anlamı hatayı, hata ortaya çıktıktan sonra düzeltmeye çalışmayı tekrar karşılaşılabilecek bir zarardan kaçınmayı ifade eder. Bu tarz tarihi hikâyelerden gelen deyimler örneğin; “wò xīn cháng dǎn (卧薪尝胆) çıra üstünde yatıp safra tatmak”, “sì miàn chǔ gē (四面楚歌) her yerde Chu türküsü / her yerde düşman, dört bir tarafı kuşatılmak” gibi, olayın tamamını bilmemizi sağlar, bu tamamıyla onların anlamlarını daha derin bir şekilde anlamamıza yardımcı olur.

Bazı deyimler duygusal anlam³⁹ taşır. Örneğin; “shēn sī shú lǜ (深思熟虑) üzerinde dikkatlice düşünüp etraflıca plan yapmak” ile “chǔ xīn jī lǜ (处心积虑) kötü şeyler için kasten plan yapmak”, “zài jiē zài lì (再接再厉) ısrarla çabalamaya devam etmek, devamlı ilerlemek, durmadan gelişmek ” ile “biàn běn jiā lì (变本加厉) daha fena olmak berbatlaşmak”, “wú wēi bù zhì (无微不至) çok titiz olmak her şeyi düşünmek, gözünden hiçbir şey kaçmamak” ile “wú suǒ bù zhì (无所不至) her yere nüfuz etmek, her yerde bulunmak”, “zì shí qí lì (自食其力) kendi ayakları üstünde durmak, kendi çalışarak hayatını geçindirmek” ile “zì shí qí guǒ (自食其果) kendi düşen ağlamaz, kendi acı meyvesini kendi yemek, kendi acısını kendi çekmek”, “kǎn kǎn ér tán (侃侃而谈) sakin, emin ve güvenle konuşmak” ile “kuā kuā qí tán (夸夸其谈) boş konuşma, atıp tutma” gibi. İlk grup iyicil anlam⁴⁰ taşırken, ikinciler kötücül anlam⁴¹ içerir, onların benzerliklerini ve farklılıklarını titiz bir şekilde ayırmak gerekmektedir.

İkincisi, deyimler kalıplaşmış yapılardır, kullanırken bir kısmı öylesine anlamı değişmez ve bir şey eklenip çıkartılamaz yapılardır. Örneğin; “táng bì dāng chē (螳臂当

³⁹ Duygusal anlam: (感情色彩 gǎnqíng sècǎi): Duygusal anlam diye adlandırılan anlam türü, kimi dilcilerce ‘sözcüğün taşıdığı duygu yükü’ olarak nitelendirilirken kimi dilciler de onu konuşanın dinleyene yansıttığı kişisel duygu ve davranış özellikleri olarak belirlerler. Doğan Aksan, *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2000, s.174.

⁴⁰ Bǎo yì (褒义): bazı sözcükler konuşmacının ilgili nesneye karşı övme, methetme duygularını ifade eder, bu sözcük anlamında duygu değeri methedici, bu şekildeki anlama ”methedici anlam ” denir. **Huáng** (黄) ve **Liào** (廖), s.230

⁴¹ Biǎn yì (贬义): bazı sözcükler konuşmacının ilgili nesneye karşı nefret aşağılama duygularını içerir, bu sözcük anlamında duygu değeri aşağılayıcıdır, bu şekildeki anlama “aşağılayıcı anlam” denir. **Huáng** (黄) ve **Liào** (廖), s.230

车) başarısızlıkla sonuçlanan” “táng bì dāng chē (螳螂当车)” şekline çevrilirse bu uygun olmaz. Fakat belirli dil alanında, söz sanatlarının amacına uygun olarak bazı deyimler esnek bir şekilde kullanılabilir. Örneğin “jí liú yǒng tuì (急流勇退)⁴²” esnek bir şekilde uygulanıp “jí liú yǒng jìn (急流勇进)” olur, bu kelime değişikliğidir, zıt anlamda da aynısı olur; “guāng míng lǐ luò (光明磊落)⁴³” da esnetilerek “ji guāng míng yǒu lǐ luò (既光明又磊落)” olabilir ki burada da kelime eklenmiştir, geçmişten günümüze kullanılmaktadır. Bu uygulanan söz sanatı bir gerekliliktir, öylesine bir şekilde değişiklik yapılamaz.

Üçüncüsü, deyimler belli im ve telaffuza sahiptir, farkları açık nettir, yanlış yazılıp yanlış telaffuz edilemez. “huàn rán yī xīn (焕然一新) yeni bir görünüş kazanmak” daki “huàn (焕) parlamak ışıldamak”, “huàn (换) değiştirmek” şeklinde yazılırsa, “hào yì wù láo (好逸恶劳) kolay sev zor nefret et” daki “wù (恶)”, (e) şeklinde okunursa, “yī pù shí hán (一暴十寒) bir gün güneşli on gün soğuk. En kolay yetişen bitkiler bile, bir gün sıcak, on gün soğuk yüzünden büyüyemeyebilirler. Ya da bir süre azimle çalışıp, bir süre de tembellik yapmak insanı amaca ulaştırmaz.” daki “pù” (暴)’yu (bao) olarak okursak; “miàn miàn xiāng qù (面面相觑) : birbirine dehşet içinde bakmak” daki “qù” (觑)’yü (xu) olarak okursak, bunların hepsi yanlış olur.⁴⁴

1.2 Çincede Kadın Deyimi

1.2.1. Çin Toplumunda Kadının Yeri

İlk çağlarda halkın geçim kaynağı avcılık ve toplayıcılıktı. Daha iyi avlanmak ve gerektiğinde savaşabilmek için fazlaca insana ihtiyaç duyuyorlardı, bu sebeple doğuma karşı arzu ve hayranlıkları vardı. Özellikle tek eşliliğin değil de çok eşliliğin olmasından ötürü insanlar babalarını değil annelerini bilebiliyorlardı. Doğumun gizemi bilinmediğinden insanlar hayvan, bitki ve nehir gibi insan bedeni dışında doğadan kadının hamileliğine bir sebep arıyorlardı. Mitolojide de doğumla ilgili birçok efsane

⁴²急流勇退 (jí liú yǒng tuì) : kariyerinin zirvesinde emekli olup bırakmak.

⁴³光明磊落 (guāng míng lǐ luò) : açık, doğru ve dürüst.

⁴⁴ Huáng (黄) ve Liào (廖), s.268-269

vardır.⁴⁵ Örneğin; Yinshang (殷商)⁴⁶'ın atası Xie (契)'nin doğumunun tanrıça olan annesinin doğaüstü bir kuşun yumurtasını yemesiyle gerçekleştiği kaynaklarda geçmektedir.⁴⁷

Anaerkil toplum yapısında yaşam ortaklığı, iş bölümü ortaklığı, yiyeceğin paylaşımı, görevlerin paylaşımı ortak ve eşitti, henüz bir kanun sistemi yoktu. Kadın kabilenin idaresinde ve hayatta kalmasında en etkili kişiydi. Kadın hem toplayıcılıkla uğraşır insanları doyuran hem doğurganlığıyla neslin devamını sağlayan hem bitkilerin özelliklerini bilip insanların sağlıklarıyla ilgilenen kişiydi. Toplanılan yiyeceğin de iş bölümünün de dağılımını yapan kadındı.

İlkel toplum yaşamında kadının kabilenin idaresinde başrol olması, doğumun gizemine sahip olması, kabile için en önemli olan nüfusun çoğalmasında temel noktada olması onu erkeğe göre çok daha saygın ve yüksek bir mertebeye erdirmiştir.

Kadının sahip olduğu bu saygınlık ve değer toplumun ekonomik yapısının değişmesi, erkeğin gücüne dayalı olarak kendini ortaya koyması, doğumun gizeminde erkeğin rolünün keşfedilmesi ve tabi tek eşli evlilik sisteminin de ortaya çıkmasıyla kaybolmuştu. Bununla birlikte artık toplum ataerkil bir yapıya dönüşmüştü. Erkeğin önde kadının ise onun gerisinde kaldığı dönem başlamıştı. Anaerkil toplum düzeninden ataerkil toplum düzenine geçiş süreci toplumsal yapının değişmesiyle gerçekleşmiştir. Tarım kültürünün gelişmesiyle birlikte feodal toplum sistemi de ortaya çıkmaya başlamıştır.

Feodal toplum sisteminin ekonomisi tarıma dayalıydı. Yeni gelişen bu sistemde yöneten ve tabi olanlarla, ast üst sistemi oluştu. Bu sistem toplum huzuru ve düzeni için en büyük gereklilikti. Toplumun en küçük yapısı olan aile içinde de yönetim erkeğin elindeydi ve tabi olan yani itaat eden konumu da kadının olmuştu.

⁴⁵ Jiān Wú 坚吴, Lǐjié Yán 丽杰闫, “Lùn Zhōngguó Gǔdài Wénxué Zhōng Dì ‘Nǚxìng Chóngbài’ Yǔ ‘Nǚrén Huòshuǐ’ Guān 论中国古代文学中的‘女性崇拜’与‘女人祸水’观”, *Shěnyáng Jiàoyù Xuéyuàn Xué bào* 沈阳教育学院学报, 2001, Cilt.3 Sayı.4, s.45

⁴⁶ Yinshang 殷商 M.Ö. 1600- M.Ö. 1046 aynı zamanda Shang (商) hanedanlığı da denir. Shang hanedanlığının bugünkü Henan eyaletinde bulunan Yinxu (殷墟)'ya taşınmasından sonra aldığı addır.

⁴⁷ Semine İmge **Azertürk**, Tuğçe Akman, “Konfüçyüs’ün Kadın Görüşü Üzerine” *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Haziran 2018, Cilt.19 Sayı.1, s.25

Feodal toplum dönemiyle birlikte kadını erkeğin gerisinde bırakan toplum görüşü sadece erkeğin aile içinde bir reis bir idareci olmasını sağlamamış aynı zamanda kadını aile içinde baskı ve sınırlamalara maruz bırakmıştır.

Antik dönemde kadın değer yargıları ve önde gelen Konfüçyüsçü düşüncenin etkileriyle kadın aile içinde sınırlı bir alan içinde yaşamaktaydı. Bu kadının eğitim alışını, toplumda yer edinmesini ve buna benzer birçok şeyi kısıtlamıştı. Öyle ki Çin tarihinin ilk kadın yazarı olan Ban Zhao (班昭) bile eğitimini eğitimi olan ailesinden almış ve bu eğitimle Çin tarihinin önemli bir eseri olan Hanshu⁴⁸'nin tamamlanmasını sağlamış olmasına rağmen toplumun kadına karşı olan taleplerini haklı görüyordu. Ban Zhao da aynı Konfüçyüs gibi toplum huzuru ve düzen için kadının yapması gereken görevler ve uyması gereken kurallar olduğuna gönülden inanıyordu. Bu sebeple Ban Zhao kadının aile sınırları içinde yaşamını sürdürmesi gerektiğini, eşine veya en yakınındaki erkeğe uyum sağlaması ve ailesi için yaşaması gerektiğini savunan Nüjie (女诫) adında bir eser bırakmıştı.

Çince kadın deyimleri Çin kültürünün, Çince'nin çok değerli bir hazinesidir belki günümüzde birçoğu kullanımını yitirdi fakat sahip olduğu zenginlik bizlere Çin'in geçmişini, tarihini ve kültürünü çok daha iyi anlama imkânı sunmaktadır.

1.2.2. Çince'de Kadın Deyimi

Çince'de “yaşayan fosil” denilen deyimler değerli bir halk kültürüdür, zamanın, toplumun imini ortaya çıkarır, derin kültürel anlamlara sahiptir. Kadın deyimleri kelime anlamı olarak kadınla alakalı deyimleri ifade eder, içerik olarak zengin, kadını tanımlayan deyimler olabilecekleri gibi, kadın hikâyeleriyle alakalı deyimler de olabilirler. Eskiler kadınları betimlerken bütünden parçaya, ses ve yüzünden, gülümseyişine, tabiatından, ahlaki davranışlarına hepsini somut, belirli ve canlı ifadeler kullanarak anlatmışlar. Bu betimlemeler de insanların kendine özgü düşünce tarzlarını, güzele olan takdiri ve değer sistemini aynı zamanda Çin antik toplumlarının deneyimleriyle gelen kadınla ilgili zihniyeti de etkilemişlerdir.⁴⁹

⁴⁸ Hanshu (汉书), MS 111'de Batı Han Hanedanı'nı MÖ 223 ve MS 23 yılları arasındaki dönemini kapsayan bir tarih çalışmasıdır. Çalışma, Ban Gu tarafından kızkardeşi Ban Zhao'nun yardımıyla babası Ban Piao'nun çalışmalarını sürdürerek hazırlanmıştır.

⁴⁹ Sūn (孙), *Nǚxìng Chéngyǔ yǔ Zhōngguó*.... (女性成语与中国...), s.6

Çincede kadınla alakalı olan deyimlere kadın deyimi denir.

Kadın deyimlerinde, bazı deyimler aynı anlamı taşır, şekil olarak da birbirlerine yakınlardır.

Örneğin;

“Sè shuāi ài chí (色衰爱弛) / ài chí sè shuāi (爱弛色衰)⁵⁰”,

“Hóng yán bó mìng (红颜薄命) / hóng yán mìng bó (红颜命薄)⁵¹”,

“Huā róng yuè mào (花容月貌)⁵² / huā róng yù mào (花容玉貌) / yù mào huā róng (玉貌花容) / yù róng huā mào (玉容花貌)” gibi.⁵³

1.2.2.1. Kadın Deyimlerinin Çeşitliliği

1.2.2.1.1. Kadını Dolaylı Olarak Tanımlayan Deyimler

Dolaylı anlatım en çok kadının yaşını ifade eden deyimlerde öne çıkmaktadır. Kadının yaşını tanımlayan deyimlerin çoğunluğu düz değişmece yöntemi kullanarak, doğrudan yaş rakamlarla söylemeyip, dolaylı olarak anlatır.

Ayrıca yumuşak ve kibar bir ifadeyle hayat kadını figürünü ve kadının trajik kaderini ifade etmektedir. Feodal toplumda kadının yeri aşağılardaydı. Kadınlar arasındaki özel bir gurup yaşamını sürdürmek için bedenini satan hayat kadınlarından oluşuyordu. Onların kaderi diğerlerine göre daha trajikti, buldukları yer oldukça aşağıda görülüyordu. Kadının trajik kaderini betimleyen deyimlerde de dolaylı-üstü örtülü anlatım mevcuttur, aynı zamanda düz değişmece kullanılarak da ifade edilir

1.2.2.1.2. Mitolojinin Özündeki Kadın Deyimleri

Çin toplumu için iki bin yıldan uzun süren feodal toplum döneminde, kadınlar ikinci sınıf bir topluluk olarak görülmüş olmasına rağmen, kadının sahip olduğu kutsal güç Çin'in antik mitolojik döneminin başından sonuna insanların inançlarını etkilemiştir. Bu da Çince kadın deyimlerinde kendini göstermektedir.

⁵⁰Ài chí sè shuāi (爱弛色衰) / sè shuāi ài chí (色衰爱弛): güzelliği soldukça tutkunun azalması.

⁵¹Hóng yán bó mìng (红颜薄命) / hóng yán mìng bó (红颜命薄): güzel kadınların kötü kadere maruz kalması.

⁵²Huā róng yuè mào 花容月貌: Çiçek gibi ay gibi yüzü olan güzel kadın.

⁵³Chén (陈), s.15-16

1.2.2.1.3. Güzelliği Tanımlayan Kadın Deyimleri

Kadının tavrıyla, görünüşüyle ilişkili olan kelimeler kadın deyimlerinin içinde fazlaca bulunur. Bu Çin geleneksel kültürünün içeriğini belirler. Kadının güzelliği ile ilgili geleneksel düşünce yapısında kadının güzellik tasviri, kadının tavırlarının yumuşak olması, yürüyüşünün kibar olması, yüzünün güzel olması, ifadelerinin doğal ve huyunun iyi olması, duygularında narin ve yumuşak bir ime sahip olması şeklindedir.

Eski Çin toplumunda, giyim bir tür özel kültür sembolüydü. “bu giyimle ilgili deyimler hem tarih hem de kültürel olarak çift yönlü değerlidir. Onun kaynağı çoğunlukla Çin eski dönem tarihi ünlü eserleri, aynı zamanda toplumsal hayatını gösteren edebi eserlerdir. Bu deyimler giyimle alakalı olabilir, takılan saç tokası vb eşyalarla alakalı olabilir ya da kadının süslenmesi veya tavır ve hareketleriyle alakalı olabilir.”⁵⁴

Her dilde olduğu gibi deyimler dil için oldukça önemli bir varlıktır. O dili kullanan toplum içinse bir dil zenginliği olmanın yanında toplumun köklerini yansıtan çok önemli bir mirastır da. Çin deyimlerinde ise bunu görmek oldukça rahattır çünkü Çin’in sahip olduğu böylesine uzun tarihinde deyimler bizlere oldukça önemli bilgiler vermektedir.

Ayrıca Çince deyimler yapı ve anlam bakımından da çok önemli özelliklere sahiptir. Çince’nin kendine has özelliklerinden olan tonlama bu dilin sözlü ifadelerinde bir kulağa hoş gelme ve denge arayışına neden olmuştur. Deyimler bu anlamda çoğu zaman ilk ortaya çıktıkları gibi kalmamış değişime uğramışlardır. Temel olarak deyimler Çince için sadece geçmişten günümüze aktarılan bir miras değil aynı zamanda konuşmaya ahenk katan, edebi eserleri daha net ve anlaşılır yapan insanlar arasında iletişimi kolaylaştıran dilin en önemli parçasıdır. Aynı zamanda hayatın tam ortasındadır. Ne edebi eserler için ne de günlük konuşmalar için deyimlerin olmaması düşünülemez.

Deyimlerin bu kadar önem arz ettiği bir dil içinde Kadını anlatan, kadını tanımlayan deyimler de önemli bir yere sahiptirler. Biçimsel olarak tam bir deyimdirler, anlamsal olarak ise kadının güzelliğini, yaşını, medeni durumunu gibi birçok iyi kötü özelliğini ifade etmektedirler. Bu deyimler bizlere Çin tarihi boyunca kadının toplumdaki varlığının dile nasıl yansıdığını göstermektedir.

⁵⁴ Sūn (孙), *Nǚxìng Chéngyǔ yǔ Zhōngguó.... (女性成语与中国...)*, s.6-7

2. BÖLÜM

KADIN DEYİMLERİNİN SINIFLANDIRILMASI

“Çince dünyada deyimlerin en çok olduğu dil olabilir, hatta ilk sıradadır.” demiştir bay Li Xianlin 李羨林. Kadın deyimleri, adından da belli olduğu üzere kadınla ilgili olan deyimlerdir. Bu çalışmada kadın deyimleri olarak deyimlerimizi doğrudan kadınla ilgili olan kadının iyi veya kötü özelliklerini ifadede kullanılan, geçmişten günümüze kadının toplumdaki varoluşuyla ilgili deyimleri ele aldık. Aynı anlamı ifade eden sadece karakterler arasında yer değişikliği olmuş deyimleri tek bir deyim kabul ederek toplamda 332 deyim üzerinde çalıştık. İçinde kadın karakteri geçen ama kadını tanımlamayan doğrudan kadın için kullanılmamış deyimleri çalışmamızın dışında bıraktık.

Çince de deyimler dilin en güçlü ögesidir ve edebi eserlerde olsun, günlük konuşmalarda olsun fazlaca kullanılır, öyle ki deyimler hem dilin gücünü hem de kültürün, tarihin, yaşam tarzının derinliklerini gösterir. Kadın ile ilgili deyimlerde de farklı bakış açılarını farklı kültürel değerleri görmemiz mümkündür. Bunların çeşitliliğini ve verdiği etkileri anlayabilmemiz için değerlendirmeye aldığımız deyimleri kendi içinde kadını hitap ettikleri yerlere göre, anlamsal olarak 12 sınıfa ayırıp inceledik.

2.1 Kadının Medeni Durumu İle İlgili Deyimler

Köklü bir tarihe sahip olan Çince için deyimlerin de bir o kadar eski olduğunu düşünebiliriz. Bu deyimler sahip oldukları bu uzun tarihten ötürü bize köklü kültürü

hakkında oldukça değerli bilgiler vermektedir. Çalıştığımız deyimler içerisinde 19 adet deyim kadının evlilik durumuyla ilgilidir. Bunlardan bir kısmı genç kızın yaşının geldiğinde evlenmesi gerektiğine yönelik anlamlar barındırırken, bir kısmı evli kadının sadakatine bir kısmı da dul kadının tekrar evlenmemesi gerektiğine dair deyimlerdir. Bu deyimler geleneksel kültürde toplumun kadının evlilik hayatına bakışı hakkında bilgiler verir.

2.1.1 Bekâr Kadınlar İçin

Yaklaşık iki bin yıl süren Çin feodal toplumunda kadın hayatı boyunca hep bir erkeğe tabi olan, hep bir erkeğin yardımcısı görevinde bir pozisyonda olmuştur. Bu sebepten ötürü kız çocukları doğdukları andan itibaren iyi bir evlilik yapması üzere yetiştirilmiştir. Bu evlilikler genelde kızın talebinden çok ailenin kendi çıkarları doğrultusunda belirlenirdi. Bir duygu ilişkisinden çok iki aile arasında yapılan anlaşma niteliğindedir. Karşılaştığımız deyimlerin bekâr kızlara hitaben söylenenlerinden de anlıyoruz ki toplumda kızların yetişkinliğe erişir erişmez evlenmeleri bir gerekliliktir. Genç kızın yaşı geldiğinde halen evlenmemiş olması kendisi ve ailesi adına toplum tarafından hoş karşılanmayan bir durumdur. Çalışmamız içerisinde genç kızın bekâr oluşuyla ilgili toplamda 11 deyim bulunmaktadır. (Bkz. Ek-1)

Örnek deyimler;

“Nǚ dà dāng jià (女大当嫁) : bir kız yaşı geldiğinde çok beklemeden evlenmeli.”

“Nǚ zhǎng xū jià (女长须嫁) : bir kız yaşı geldiğinde çok beklemeden evlenmeli.”

“Huáng huā nǚ ér (黄花女儿) : hiç evlenmemiş bekar genç kızlar.”

2.1.2 Evli Kadınlar İçin

Geleneksel kültürde yaşı gelen genç kızın evlenmesiyle ilgili birçok deyim mevcuttur aynı şekilde yaşı geçmiş kadınlarla ilgili de birçok deyim vardır fakat evli kadınla ilgili deyimler biraz daha az olduğu kadar evlilik sürecinde nasıl olması gerektiğine dair olan deyimler de bir o kadar çoktur.

Evli bir kadınla ilgili deyimlerin bir kısmı kadının ahlak durumu ya da kadın değer yargıları sınıflarında da incelendiği için burada sadece kadının evli oluşuna dair olan 4 deyim ele aldık.

Dönem itibariyle evli kadınların uyması gereken standartlar mevcuttur ilgili deyimleri de konu başlıklarına geldiğimizde inceleyeceğiz. (Bkz. s.30)

Örnek deyimler;

“Lǜ yè chéng yīn (绿叶成荫) : kadının evlenip çoluk çocuğa karışması.”

“Luó fū yǒu fū (罗敷有夫) : eski zamanlarda kocası olan kadın anlamına gelir.”

“Lǎo nǚ guī zōng (老女归宗) : evlenip baba evinden ayrılmış kadının, terk edildiği için veya başka sebeple anne babasının evine geri dönmesi.”

“Shào nǚ nèn fù (少女嫩妇) : Genç evli kadın.”

2.1.3 Dul Kadınlar İçin

Dul kadınlarla ilgili deyimler daha çok kadının eşini kaybetmesi, kaybettikten sonra tekrar evlenmeyerek ona sadık kalması ya da kocasını kaybettikten sonra tekrar evlenmemesi üzerinedir. Kadının dul kaldıktan sonra evlenmemesi feodal toplum döneminde bir sadakatlilik örneği olduğu kadar toplumun uygun gördüğü bir davranıştır. Aynı zamanda Konfüçyüsçü düşünce sistemine göre de dul kadının tekrar evlenmesi kadının sadakatsizliğidir, kadın yaşı geldiğinde evlenmeli kocasına kocası hayattayken sadakat gösterdiği gibi kocasını kaybettikten sonra da sadık olup evlenmemeli kendini kocasının ailesine ve çocuklarına adanmalıdır. Çalışmamızda dul kadınlar için incelenen bu deyimler toplamda 4 tanedir.

Deyimler;

“Pí pá bié bào (琵琶别抱) : eski zamanlarda evli kadının kocasından ayrılıp yeniden evlenmesi.”

“Wén jūn xīn guǎ (文君新寡) : kocasını yeni kaybetmiş kadın.”

“Wén jūn xīn jiào (文君新醮) : dul kadının tekrar evlenmesi.”

“Wén jūn zǎo guǎ (文君早寡) : genç bir kadının kocasını kaybettikten sonra dul olarak yaşaması.”

2.2 Kadının Görünüşüyle İlgili Deyimler

Çince kadın deyimleri içerisinde kadının görünüşüyle ilgili deyimler oldukça fazladır. Genel olarak kadının saçıyla, makyajıyla ya da giyim kuşamıyla ilgili betimlemelerle kadının görünüşünü tanımlarlar. Bu deyimlerin kültürle ilişkisi de oldukça önemlidir. Dönemin güzellik anlayışıyla ilgili değerli bilgiler verirler (bkz. 4.Bölüm s.43-50). Kadın deyimleri içerisinde toplam 35 deyim kadının görünüşünü ifade etmektedir. (Bkz. Ek-1)

Örnek deyimler;

“Jīn guó xū méi (巾帼须眉) : erkeksi görünen, erkeksi bir havası olan kadın.”

“Huā zhī zhāo zhǎn (花枝招展) : kadının çok süslü ve güzel giyinmesi.”

“Dàn sǎo é méi (淡扫蛾眉) : evli kadının sade ve şık makyajı.”

2.2.1 Saçıyla İlgili Deyimler

Saç insanın doğal makyajıdır ve kadın için de dış görünüşü için oldukça önemlidir. Kadının saçıyla ilgili deyimlerde genel olarak geleneksel kültürde kadının saçının nasıl güzel görüldüğü hakkında bilgi edinilebilmektedir. Çalışmamızda kullandığımız deyimlerden 3 tanesi kadının görünüşü içinde özel olarak saçıyla ilgilidir.

Deyimler;

“Fēng huán wù bīn (风鬟雾鬓) / Wù bīn fēng huán (雾鬓风鬟) : Kadının saçının güzelliğini, dağınık ve kabarık bir saç ifade eder.”

“Wù bīn yún huán (雾鬓云鬟) / yún huán wù bīn (云鬟雾鬓) : Kadının dalgalanan güzel saçı.”

“Fēng huán yǔ bīn (风鬟雨鬓) : Dışarda sıkı çalışan koşturmuş, saç başı dağınık kadın.”

2.2.2 Giyimiyle İlgili Deyimler

Giyim kuşam bir güzellik ya da çirkinlik ifadesi olarak pek kullanılmaz. İnsanların kıyafetleri, giyim kuşamları çoğunlukla onların toplumdaki statülerini gösterir. Kadın deyimlerinde de kıyafetlerle kadının kimi zaman soyluluğu, kimi zaman zarafeti, kimi zaman da kötü görünüşü ifade edilmektedir. Kadın deyimleri içerisinde 17 tanesi kadının giyim ve kuşamı ile ilgilidir.

Örnek deyimler;

“Fèng guān xiá pèi (凤冠霞帔) : Eskiden zengin aile kızlarının evlendikleri sırada giydiği kıyafetlerle onurlu itibarlı görünmeleri. Aynı zamanda resmi görevli memur eşlerinin giyimlerini ifade eder.”

“Huā lín fēn zhèn (花林粉阵) : Eski zamanlarda bir grup şatafatlı giyinmiş güzel kızları ifade ederdi.”

“Jīng chāi bù ǎo (荆钗布袄) : Kadının giyiminin basit ve rüküş oluşu.”

2.2.3 Makyajıyla İlgili Deyimler

Kadın deyimleri içinde çok da fazla olmasa da kadının makyajıyla ilgili deyimler de bulunmaktadır. Çalıştığımız kadın deyimleri içerisinde toplam 12 adet kadının makyajıyla ilgili deyim bulunmaktadır. Genel olarak bizlere geleneksel kültürdeki kadın makyajı hakkında bilgi vermektedir. Kaşların siyah boyanması yüzünün beyaz görünmesine özen gösterilmesi gibi.

Örnek deyimler;

“Cā zhī mǒ fēn (擦脂抹粉) : Süslenmek, makyaj yapmak.”

“Fēn bái dài hēi (粉白黛黑) : Kadının yüzünü beyaz kaşlarını siyah boyaması. Kadının makyajını ifade eder.”

“Dàn sǎo é méi (淡扫蛾眉) : Kadının sade ama şık bir makyajının olması.”

“Dié fēn fēng huáng (蝶粉“蜂黄”⁵⁵) : Antik dönemde evli kadının alnını sarı boyaması, güzel makyaj yapması.”

2.3 Kadının Güzelliğiyle İlgili Deyimler

Kadın deyimleri içinde büyük çoğunluğu kadının güzelliğini tanımlayan deyimler alır. Üzerinde çalıştığımız deyimler içinde 122 tanesi genel anlamda kadının güzelliğini ifade etmektedir. Bunların bir kısmı parçadan bütüne kadının güzelliğini betimlemiş bunun için de yüzünü, vücudunu ya da hareketlerini kullanmıştır. Kadının güzelliğini ifade eden bu deyimlerin içinden sadece 39 adet deyim genel bir güzelliği ifade etmektedir. Kadının güzelliği ile ilgili deyimler bizlere geleneksel kültürde kadının güzellik standartları hakkında bilgiler vermektedir.

Örnek deyimler;

“Xiǎo jiā bì yù (小家碧玉) : Eski zamanlarda fakir bir ailenin güzel kızını ifade ederdi.”

“Huā yuè zhī shēn (花月之身) : Güzel ve narin kadın vücudu. Eskiden de hayat kadınlarını için kullanılmıştır.”

“Bīng jī yù gǔ (冰肌玉骨) / yù gǔ bīng jī (玉骨冰肌) : Buz gibi ferah, yeşim gibi sert, çok güzel kadın. Zayıf, zarif bir figüre ve saf temiz pürüzsüz tene sahip kadın.”

“Rú huā sì yù (如花似玉) : Bir çiçek kadar narin, yeşim kadar değerli, narin seçkin (kadın).”

Kadının güzelliğini ifade eden deyimleri yüz güzelliğini ifade edenler, vücudunun güzelliğini ifade edenler, tavır ve hareketlerinin güzelliğini ifade edenler ve sesinin güzelliğini ifade edenler olarak ayırabiliriz.

2.3.1 Yüzünün Güzelliği

Kadının güzelliğini ifade eden deyimlerin çoğunluğu yüzünün güzelliğinden bahseder kadının güzelliği ile ilgili deyimlerimizin 19 tanesi kadının yüzünü kullanarak güzelliğini ifade etmektedir. Yüz bir insanın başka bir insan tarafından ilk dikkat edilen bölgesidir. Evrensel olarak bakarsak bir kadının en çok övülen yeri de yüzüdür. Kaşı,

⁵⁵Fēng huáng (蜂黄): huā huáng 花黄 (sarı çiçek) Antik dönemde kadınların alınlarını boyamak için kozmetik olarak kullandıkları ürün.

gözü, dudakları her toplumda şiirlere, şarkılara konu olmuştur. Çince kadın deyimlerinde de kaşının, gözünün, dudaklarının güzelliğinin yanında dişleri hatta alnı hakkında bile deyimler bulunmaktadır. Bu deyimler de bize geleneksel kültürde kadının güzellik anlayışı hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Örnek deyimler;

“Hào chǐ míng móu (皓齿明眸) / míng móu hào chǐ (明眸皓齿) : Beyaz dişli, parlak gözlü; sevimli, güzel genç kadın.”

“Huā róng yuè mào (花容月貌) / yuè mào huā róng (月貌花容) : Güzel(kadın), çiçek gibi (kadın), ay yüzlü (kadın).”

“Qín shǒu é méi (螭首蛾眉) / é méi qín shǒu (蛾眉螭首): Geniş alınlı, oval kaşlı güzel kadın.”

2.3.2 Vücudunun Güzelliği

Kadının fiziksel güzelliğini anlatmak için kullanılan deyimlerin bir kısmı da kadının güzel ellerini, ayaklarını ya da belini tanımlar. Kadın deyimleri içerisinde kadının vücudundan bahsederek güzelliğini ifade eden 10 deyim bulunmaktadır. Bazı deyimler genel bir vücut güzelliğinden bahsetse de bir kısmı da özel olarak el, ayak veya belinden bahseder. Bu da bize geleneksel Çin kültüründe kadının elleri, ayakları ve belinin güzellik standartları açısından oldukça önemli olduğunu göstermektedir.

Örnek deyimler;

“Liǔ yāo lián lián (柳腰莲脸) : Söğüt gibi (ince) beli olan, lotusa benzer yüzü olan kadının güzelliğini sıfatlar, güzel kadın anlamına gelir.”

“Chǔ nǚ yāo zhī (楚女腰肢) : İnce belli kadın güzel kadın anlamındadır.”

“Shí zhǐ xiān xiān (十指纤纤) : Eski zamanlarda eli ince, narin, güzel olan kadın.”

2.3.3 Tavrının Güzelliği

Çince kadın deyimlerinin bir kısmı kadının tavırlarındaki zarafeti, şıklığı ya da endamı tanımlayarak kadının güzelliği ifade ederler. Kadın deyimleri içinde kadının tavır ve davranışındaki güzelliği betimleyen 43 adet deyim bulunmaktadır.

Örnek deyimler;

“Qiǎo xiào qiàn xī (巧笑倩兮) : Gülüşü güzel olan gülüşüyle büyüleyen kadın.”

“Pīng tíng ē nà (婷婷婀娜) : Tavırları kibar ve narin olan güzel kadın.”

“Yí xǐ yí chēn (宜笑宜颦) : Kızgın hali de mutlu hali de güzel olan (kadın).”

“Yí jìng tǐ xián (仪静体闲) : Tavırları kibar sakin, fiziksel olarak da narin ve elit kadın.”

2.3.4 Hareketlerinin Güzelliği

Kadının yürüyüşündeki, adımlarındaki narin, kibar ve alımlı güzelliğini ifade eden deyimlerdir. Çalışmamızda değerlendirdiğimiz kadın deyimlerinin içinde 6 tanesi kadının hareketlerindeki güzelliği ifade etmektedir.

Örnek deyimler:

“Bù bù lián huā (步步莲花) : İlk zamanlar kadının narin, kibar yürüyüş tavrını ifade ederken sonraları, vaziyetin gittikçe daha iyi bir hal alması iyileşmesi anlamında kullanılmıştır.”

“Huā fēi dié wǔ (花飞蝶舞) : Taze çiçek ve kelebeğin rüzgarda dans edişi, genç kızın yolda yürürken ki zarif, kibar ve göz alıcı haline benzetilmiş. Yürüyüşü kelebek gibi narin olan genç kız.”

“Fēn huā yuē liǔ (分花约柳) : Kadının yürürken ki zarif güzelliği.”

2.3.5 Sesinin Güzelliği

Kadın deyimlerimizin içinde kadının güzelliğini sesini betimleyerek ifade eden 5 adet deyim bulunmaktadır. Bu deyimlerden kadın güzellik anlayışında sesin de önemli bir yerinin olduğunu düşünebiliriz.

Deyimler:

“Jiāo jiāo dī dī (娇娇滴滴) : Kadının güzel ve sevecen sesini ifade etmek için kullanılır.”

“Yīng shēng yàn yǔ (莺声燕语) / Yàn yǔ yīng shēng (燕语莺声) : Kırlangıç ile sarıasma kuşunun ötüşleri cıvıltıları aslında güzel bir bahar manzarasını tasvir etmek için kullanılırdı. Sonraları genç kadınların tatlı, narin, gülme ve konuşma sesi anlamında kullanılmıştır.”

“Qún cí yù yù (群雌粥粥) : İlk zamanlar kuşların karşılıklı ötüşünü ifade ederken sonraları bir araya gelmiş kadınların gürültülü sesleri anlamında kullanılmıştır.”

“Chuī qì rú lán (吹气如兰) : Nefesinin orkide kadar güzel kokması, güzel kadının nefesini sıfatlar . Aynı zamanda dili, diksiyonu güzel olan kadını da ifade etmek için kullanılır.”

“Jiāo shēng jiāo qì (娇声娇气) : Cilveli konuşma sesi.”

2.4 Kadının Karakter ve Ahlakıyla İlgili Deyimler

Bu deyimler genel olarak kadının karakteristik özelliklerini ve ahlaki değerlerini ifade eder. Çalışmamızda kullandığımız kadın deyimleri içinde 18 tanesi kadının ahlak ve karakteriyle ilgilidir.

Feodal toplumda kadın ahlakı, her kadının bilmesi, yaşaması ve hatta kızlarına da öğretmesi gereken bir kavramdı. Kadın namusuna dikkat etmeli, yaşantısını belli sınırlar içinde yürütmeliydi. Kadının ahlakının bu denli önemli oluşunu deyimlerde de görmemiz mümkün.

Örnek deyimler;

“Huì zhì lán xīn (蕙质兰心) / Lán xīn huì zhì (兰心蕙质) : Temiz bir ahlaka sahip, soylu ve güzel karakteri olan kadın anlamındadır.”

“Mǔ yí zhī dé (母仪之德) : Anne ve anne ahlakı örnek alınarak kadının ahlaklı oluşunu anlatır.”

“Shǒu shēn rú yù (守身如玉) : Yeşim gibi saf, temiz ve namuslu. Genel olarak kadının namusunu koruması anlamındadır.”

2.5 Kadının Yetenek ve Zekâsıyla İlgili Deyimler

Kadının becerikli oluşunu, yetenekli oluşunu veya kadının zeki oluşunu ifade eden deyimlerdir. İncelediğimiz kadın deyimleri içerisinde 16 adet bulunmaktadır.

Örnek deyimler;

“Sǎo méi cái zǐ (扫眉才子) : Eski zamanlarda yetenekli ve zeki kadını ifade ederdi.”

“Xiù wài huì zhōng (秀外慧中) : Dış görünüşünde güzel, içinde ise yetenekli kadın. Güzel ve zeki kadın.”

“Huì xīn qiǎo sī (慧心巧思) : Kadının karakterinin güzelliğini, zekasını, becerikli ve seçkin oluşunu tanımlamak için kullanılır.”

2.6 Kadın Değer Yargılarıyla İlgili Deyimler

Bu kategorideki deyimler aslında feodal toplum yapısındaki kadın ve erkeğin durumu, aradaki eşitsizlik ve kadının toplum içindeki konumu hakkında bilgiler verir. Birçoğu bir toplum görüşünü ifade eder şekildedir. Ayrıca geleneksel kültür ve feodal toplum yapısı hakkında da bilgi sahibi olmamızı sağlar niteliktedirler. Kadın deyimleri içerisinde 27 adet kadın değer yargılarını ifade eden deyim bulunmaktadır.

Örnek deyimler;

“Nán zūn nǚ bēi (男尊女卑) : Erkeği kadından üstün saymak.”

“Fū guì qī róng (夫贵妻荣) : Asil ve saygın bir kocanın karısı da onun saygınlığına ve onuruna sahip olur.”

“Zhòng nán qīng nǚ (重男轻女) : Kadını küçümseyip, erkeğe değer vermek; erkeği kadından üstün saymak.”

2.7 Kadının Yaşıyla İlgili Deyimler

Kadının yaşıyla ilgili olan deyimler, tam olarak bir kadının gençliği ya da yaşlılığı olsun doğrudan yaşını belirtmek için kullanılan deyimlerdir. Çoğunluğu da kadının net olarak kaç yaşında olduğunu ifade etmek için kullanılır. Genel olarak eski eserlerden çıkmışlardır. Kadın deyimleri içerisinde kadının yaşını ifade ederken kullanılan 16 adet deyim vardır.

Çin geleneksel kültürü “xǐ qū bù xǐ zhí (‘喜曲不喜直’)dolaylı – üstü kapalı anlatımdan hoşlanır direkt anlatımdan hoşlanmaz”. Dolaylı anlatım en çok kadının yaşını ifade eden deyimlerde öne çıkmaktadır. Kadının yaşını tanımlayan deyimlerin çoğunluğu “düz değişmece (Jièdài - 借代)”⁵⁶ yöntemiyle kullanılıp, tam yaşı rakamlarla söylemeyip, dolaylı anlatılır.⁵⁷

Örnek deyimler;

“Dòu kòu nián huá (豆蔻年华) : 13-14 yaşlarındaki genç kız.”

“Fēng xìn nián huá (风信年华) : 24 yaşındaki kadın.”

“Jīnchāi zhī nián (金钗之年) : 12 yaşında kızını ifade eder.”

2.8 Kadının Kaderiyle İlgili Deyimler

Kadın deyimleri içinde kadının kaderiyle ilgili olanlar kadının başına gelen kötü olaylar, sıkıntı, dert ya da benzer durumları ifade eden deyimlerdir. Genelde de kötü olayları ifade ederken kullanılır. Kadın deyimlerimiz içerisinde toplam 22 adet bulunmaktadır.

Örnek deyimler;

“Pín jiàn zāo kāng (贫贱糟糠) : Fakir zamanlarda kocasıyla birlikte büyük sıkıntılar yaşayan kadın (eş).”

⁵⁶ Düz değişmece yani mecaz-ı mürsel aralarında benzerlik ilgisi olmaksızın, bir sözün başka bir söz yerine kullanılmasıdır. Kısaca bir sözcüğün benzetme ilgisi olmadan başka bir sözcük yerine kullanılmasına ad aktarması denir. Ad aktarması Düz Değişmece ya da Mecaz-ı Mürselde denilir. <http://duz-degismece.nedir.org/> erişim tarihi 20.03.2017

⁵⁷ Sūn (孙), Nǚxìng Chéngyǔ yǔ Zhōngguó.... (女性成语与中国...), s.6

“Yù zàng xiāng mái (玉葬香埋) : Güzel kadının ölümünü ifade eder. Üzgün olmak, pişman ve kederli olmak anlamına da gelir.”

“Xiāng xiāo yù jiǎn (香消玉减) : Güzel bir kadının gün be gün zayıflayıp çökmesi.”

2.9 Kadının Duygusal Durumu İle İlgili Deyimler

Genel olarak kadının hüznü, sevinci, hayranlığı ya da utancı gibi kadının iç dünyasındaki durumunu ifade eden deyimlerdir. Kadın deyimleri içerisinde 13 adet bulunmaktadır.

Örnek deyimler;

“Lí huā dài yǔ (梨花带雨) / dài yǔ lí huā (带雨梨花) esas anlamı ‘yağmur damlalarıyla ıslanmış armut çiçeği’, aynı zamanda da Yang Guifei’in ağlarken ki halini tasvir etmektedir. Daha sonraları narin ve güzel kadınları tanımlamak için kullanılmıştır.”

“Hóng chóu lǜ cǎn (红愁绿惨) : Endişe dolu olmak, kolayca kalbi kırılmak.”

“Róu cháng cùn duàn (柔肠寸断) : Kadının hüznünü ifade eder.”

2.10 Kadının Güzelliğinin Bela Olarak Görülmesiyle İlgili Deyimler

Bu deyimler de aynı kadın değer yargılarıyla ilgili olan deyimler gibi bir dönemin kadına bakışıyla yakından alakalıdır. Özellikle kadının güzelliğini kullanarak yönetime karışıp ülkeyi yıkıma götürdüğüne dair var olan inancın bir yansımasıdır. Kadın deyimleri içerisinde 6 tane kadının bela kaynağı olarak görülmesini anlatan deyim bulunmaktadır.

Örnek deyimler;

“Měi nǚ pò shé (美女破舌) : Güzel kadının güzelliğiyle yönetimi karıştırması.”

“Pīn jī chén míng (牝鸡晨鸣) : Dişi tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının idareyi bozması, arkadan kuyu kazması.”

“Qīng chéng qīng guó (倾城倾国) : Kadının güzelliğiyle bir ülkeyi yıkması. Kadının aşırı güzelliğini ifade eder.”

2.11 Kadının Kötü ve Ahlaksız Oluşuyla İlgili Deyimler

Kadının ahlaksız, kötü kadın ya da hayat kadını olduğuna dair ifadeler içeren deyimlerdir. Hayat kadını ve onunla ilgili şeyleri ifade ederken kullanılmışlardır. İncelediğimiz kadın deyimleri içerisinde 17 adet bulunmaktadır.

Bu deyimler yumuşak ve kibar bir ifadeyle hayat kadını figürünü ve kadının trajik kaderini ifade de etmektedir. Feodal toplumda kadınının yeri aşağılardaydı. Kadınlar arasındaki özel bir grup yaşamını sürdürmek için bedenini satan hayat kadınlarından oluşuyordu. Onların kaderi diğerlerine göre daha trajikti, buldukları yer oldukça aşağıda görülüyordu. Bu kadınlar için aşağıdaki deyimler kullanılırdı.⁵⁸

Örnek deyimler;

“Làng ruǐ fú huā (浪蕊浮花) : Basit hafif kadını ifade eder.”

“Lù liǔ qiáng huā (路柳墙花) / qiáng huā lù liǔ (墙花路柳) : Saygı gösterilmeyen, basit kadını, hayat kadını ifade eder.”

“Pǐ pá mén xiàng (枇杷门巷) : eskilerde hayat kadınlarının bulunduğu bölgeler.”

2.12 Diğerleri

Bu deyimler genel bir sınıfa ait olmayan yine de kadını ifade ederken kullanılmış deyimlerdir. Toplamda 21 adettir.

Örnek deyimler;

“Nòng wǎ zhī xǐ (弄瓦之喜) : Eski zamanlarda genelde bir ailede yeni doğan kız çocuğunu kutlamak için kullanılırdı.”

“Sān gōng liù yuàn (三宫六院) : Hükümdarın cariyesi.”

“Sān qī sì qiè (三妻四妾) : Çok eşe sahip olmak.”

Kadın deyimleri genel olarak kadının her açıdan güzelliğini ifade etmiştir. Konu ister yaşı olsun, ister evlilik durumu, isterse yeteneği olsun hep kadın için var olan beklentileri belirtmektedir. Güzel kadından bahsederken kadının nasıl güzel olduğuna,

⁵⁸ Sūn (孙), *Nǚxìng Chéngyǔ yǔ Zhōngguó.... (女性成语与中国...)*, s.6

yaşından bahsederken en güzel yaşlarına, yetenek ve zekâsında onu hoş gösteren hallerine dikkat çekmiştir.

Hayat kadınından ya da ahlaksız kadından bahsederken dahi çoğunlukla çiçeklerden benzetmeler kullanılmıştır. Çalıştığımız deyimler içerisinde kadının çirkinliğine dair pek fazla deyim yoktur. Genel olarak kaşının gözünün güzelliğinden bahsettiği gibi bir çirkinlik standartlarından bahsedilmemiştir. Sadece kadının güzelliğine zıt düştüğüne inanılan yaşlanmaktan, ahlaksızlıktan, ölüp gitmekten bahsedilmektedir. Yani buradan da anlaşılıyor ki kadın deyimleri belki de dönemin toplumunun kadından beklentilerini ve kadında görülen dikkat çekici unsurları yansıtmaktadır. İnsanlar daha çok kadının güzelliğini, kadından bekledikleri ahlakı ve belki de rahatsız oldukları kötü davranışları konuşmuş, yazmış ve bu şekilde dilde önemli etkiler bırakarak bu deyimlerin günümüze aktarılmasını sağlamışlardır.

3. BÖLÜM

KADIN DEYİMLERİNDEKİ SÖZ SANATLARI

Sözcük de cümle de ses ve anlamın bir araya gelmiş halidir. İnsanlar sözcükleri seçerek cümle kurarlar, sadece anlamını, içeriğini düşünmekle kalmaz, bunun yanında telaffuzunu, şeklini düşünürler, böylece söz sanatlarını kullanarak dilin formunu güzelleştirmiş olurlar.

3.1. Benzetme, Bǐyù (比喻)

Benzetme insanların günlük hayatlarında kullandıkları “benzetme yapmak”tır, aynı zamanda bir şeyi farklı ya da benzer bir şey kullanarak anlatma sanatıdır. Psikoloji’de yeni tecrübeleri bilinen tecrübeleri kullanarak anlatmak anlamına gelir. Genelde kolay olanın tanımını kullanarak zor olanı anlatmak olarak da ifade edilebilir. Benzetme Çince’de en sık görülen ve en yaygın şekilde kullanılan söz sanatı metodudur. Çalıştığımız kadın deyimleri içinde 95 adet Benzetme söz sanatı kullanılmış deyim bulunmaktadır.

Benzetmenin birçok çeşidi mevcuttur fakat en sık görülenleri üç çeşittir.⁵⁹

---

⁵⁹ Qingróng Lǐ 庆荣 李, *Xiàndài Shíyòng Hànyǔ Xiūcí* 现代实用汉语修辞, Běijīng Dàxué Chūbǎnshè 北京大学出版社 Beijing 北京 2002 s.189-190

3.1.1. Benzetme (Teşbih), Míngyù (明喻)

Anlatımı güçlendirmek amacıyla, aralarında ortak nitelik bulunan iki varlık ya da kavramdan, ortak nitelik yönünden güçlü olandan zayıf olana aktarma yapılmasıdır.

Benzetmenin üç ögesi vardır.

a-) Benzeyen (B): Özellikçe zayıf olan 本体 (běn tǐ)

b-) Kendisi Benzetilen (KB): Özellikçe güçlü olan 喻体 (yù tǐ)

c-) Benzetme Edatı (BE): Gibi, kadar, sanki, güya, misal, andırmak 比喻词 (bǐ yù cí)

Burada benzetilen ve benzeyen cümle içinde görülür, benzetilen ve benzetenin arasında bağlantı kuran benzetme ögesi de bulunur. Sıklıkla görülen benzetme edatları şunlardır; 像(xiàng), 好像(hǎo xiàng), 如(rú), 如同(rú tóng), 似(sì), 若(ruò), 仿佛(fǎngfú), 犹如(yóu rú), 一般(yì bān), 好像(hǎo xiàng)...一样(yí yàng), vb.⁶⁰

“艳如桃李 (yàn rú táo lǐ) : Yüzü taze şeftali ve erik çiçeği gibi güzel, narin ve göz alıcı.”

* 如(rú) imi “gibi” anlamında benzetme ögesi olarak kullanılmış. Kadının güzelliği şeftali ve erik çiçeklerinin güzelliğine benzetilerek ifade edilmiş.

“吹气如兰 (chuī qì rú lán) : Nefesinin orkide kadar güzel kokması, güzel kadının nefesini sıfatlar. Aynı zamanda dili diksiyonu güzel olan kadını da ifade etmek için kullanılır.”

*Nefes vermek eylemini 如(rú) benzetme ögesi kullanarak orkideye benzetilmiş. Bu şekilde kadının nefesinin güzelliği ifade edilmiş.

“如花美眷 (rú huā měi juàn) : Eşin (kadın için) çiçek gibi güzel olduğunu anlatır. Ayrıca evlilikle ilgili kısmetin parlak ve iyi olduğunu ifade eder.”

*如(rú) benzetme ögesi kullanılarak güzel tutku ve ilgi için çiçek benzetmesi yapılmıştır.

⁶⁰ Li 李, s.190

3.1.2. Eğretileme (İstiare)⁶¹, àn yǔ (暗语)

İstiare, bir sözün benzetme amacıyla, başka bir söz yerine kullanılması olarak tanımlanabilir.

Benzetilen ile benzeyen aynı anda cümlede mevcuttur, fakat net bir “benzetme yapma” değildir ve “shì (是), wéi (为), jiù shì (就是), chéng (成), biàncéng (变成), dāng zuò (当作)” gibi imler kullanılır. Eğer teşbih (míng yù- 明喻)’in benzetilen ile benzeyenin “türdeşlik ‘xiāng lèi’ (相类)” ilişkisi olduğu söylenirse, o zaman İstiare (àn yǔ 暗喻)’nin benzetileni ile benzeyeni arasında da “örtüşme ‘xiāng hé’ (相合)” ilişkisi vardır.⁶²

“Bīng jī xuě fū (冰肌雪肤) : Kadının buz gibi parlak bir ten ve kar gibi beyaz, parlak cildini ifade eder.”

*Benzetme ögesi kullanmadan buz ve kar benzetmesi yapılmış.

“Huā róng yù mào (花容玉貌) / yù mào huā róng (玉貌花容) : Görünüşü bir çiçek bir yeşim taşı gibi güzel kadın.”

*Benzetme ögesi kullanılmadan kadının yüzünün görünüşü çiçeğe ve yeşim taşına benzetilerek güzelliği ifade edilmiştir.

“Wù bīn yún huán (雾鬓云鬟) / yún huán wù bīn (云鬟雾鬓) : Kadının dalgalanan güzel saçları.”

*Benzetme ögesi yoktur. Kadının şakaklarındaki topuz yapılmış saçları sis bulutuna benzetilmiş, buğulu bir görüntü ifade edilerek güzelliği vurgulanmıştır.

3.1.3. Düz Değişmece (Mecaz-i Mürsel), Jièyù (借喻)

Benzetme ilgisi söz konusu olmadan, başka bazı ilgilerle, sözün başka bir söz yerine kullanılmasıyla oluşturulan mecazlardır.

⁶¹ İstiare (Eğretileme) : Türk dilinde sıklıkla kullanılan bir söz sanatıdır. Aralarında benzerlik ilgisi bulunan iki sözcükten birini diğerinin yerine kullanma sanatıdır.

⁶² Lǐ 李, s.191

Burada benzetilen görülmez aynı zamanda “xiàng (像), shì (是)” gibi imler kullanılmaz, benzeyen doğrudan benzetileni ifade eder. Míng yù (明喻), àn yǔ (暗喻) ve jiè yù (借喻)’yü kıyasladığımızda benzeyen ve benzetilenin ilişkisinin en sıkı, iç içe olduğu benzetme söz sanatı jiè yù (借喻)’dür.⁶³

“Jú lǎo hé kū (菊老荷枯) : Kadının görünüşünün yaşlı ve çelimsiz oluşu.”

*Benzeyen ve benzetme ögesi kullanılmadan benzetme yapılmıştır. Krizantem ve lotus çiçeği gibi solmuş ifadeleriyle kadının yaşlandığına benzetme yapılmıştır.

“Lǜ yè chéng yīn (绿叶成荫) : Kadının evlenip çoluk çocuğa karışması.”

* Benzeyen ve benzetme ögesi kullanılmadan benzetme yapılmıştır. Yeşil yaprağın gölgesiyle kadının evlenip çoluk çocuk sahibi oluşuna benzetme yapılmıştır.

“Pì jī sī chén (牝鸡司晨) : Tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının idareyi bozması, arkadan kuyu kazması.”

* Benzeyen ve benzetme ögesi kullanılmadan benzetme yapılmıştır. Tavuğun seher vakti ötmesiyle kadının idareye karışmasına benzetme yapılmıştır.

“Xiāng xiāo yù jiǎn (香消玉减) : Güzel bir kadının gün be gün zayıflayıp çökmesi.”

* Benzeyen ve benzetme ögesi kullanılmadan benzetme yapılmıştır. Burada güzel koku ve yeşim taşıyla güzel kadına benzetme yapılmıştır.

Benzetme kadın deyimlerinde oldukça sık görülen bir söz sanatı türüdür.

“Rú huā sì yuè (如花似月) : Bir çiçek kadar narin, ay gibi güzel değerli, seçkin (kadın)”

* Rú (如) ve sì (似) benzetme öğeleri mevcut.

“Xìng liǎn táo sāi (杏脸桃腮) / táo sāi xìng yǎn (桃腮杏眼) : Yüzün kayısı çiçekleri gibi beyaz, yanakların şeftali çiçekleri gibi pembe olması, bir kadının yüz güzelliğini ifade eder.”

⁶³ Lǐ 李, s.192

*Benzetme ögesi kullanmadan kayısı çiçeğine ve şeftali çiçeğine benzetme yapılmıştır.

“Yù qīng bīng jié (玉清冰洁) : Yeşim taşı gibi saf, buz gibi şeffaf. Saf, temiz güzel ahlaklı kadın”

*Benzetme ögesi kullanılmadan, kadının ahlakı, temizliği saflığı yeşim taşına ve buza benzetilmiştir.

3.2. Betimleme, Mó zhuàng (摹状)

Görme, dokunma, işitme, tatma ve koklama duyularımız aracılığıyla varlıkların niteliklerini, bu varlıkların duyularımız üzerinde uyandırdıkları izlenimleri belirtmektir. Betimleme, varlıkların belirgin özelliklerini tanıtp göz önünde canlandırmaktır.⁶⁴

Çalıştığımız deyimler içerisinde 71 adet betimleme söz sanatı kullanılan deyim mevcuttur.

“Qiǎo xiào qiàn xī (巧笑倩兮) : Gülüşü güzel olan gülüşüyle büyüleyen kadın.”

*Gözle görerek anlaşılan bir güzellik, betimleme yoluyla ifade edilmiştir.

“Niǎo niǎo nuó nuó (袅袅娜娜) : Kadının zarif, narin, ince ve güzel vücudunu ifade eder.”

*“Niǎo niǎo (袅袅)” ve “nuó nuó (娜娜)” bu iki betimleme de uzun, ince, narin bir güzelliği betimler. Kadının görünen güzelliğini tasvir eder.

“Míng móu shàn lài (明眸善睐) : Kadının gözlerinin parıldayışını ve becerikli oluşunu ifade eder.”

*Kadının bakışlarındaki enerjiyi ve güzelliği betimler.

“Cuì xiù hóng qún (翠袖红裙) : Koyu yeşil kadın giysisi, kırmızı etek, kadınların giyimini tasvir eder. Ayrıca kadınlar için bir lakap olarak kullanılır.”

*Yeşil kadın giysisi, kırmızı etek, döneme ait kadının giyimini betimlemektedir.

⁶⁴ <https://www.turkedebiyati.org/betimleyici-anlatim.html> erişim tarihi: 06.07.2018

Betimleme söz sanatıyla yapılmış birçok farklı deyim bulunmaktadır.

“Yān rán yī xiào (嫣然一笑) : Tatlı bir şekilde gülümsemek.”

“Nóng zhuāng yàn mǒ (浓妆艳抹) : Dikkat çekici bir şekilde makyaj yapmak.”

“Jiāo xiǎo líng lóng (娇小玲珑) : Vücudu narin ve zarif, zeki ve sevimli bir görünüş.”

“Chāi héng bìn luàn (钗横鬓乱) : Kadının uykudan yeni uyandığındaki makyajsız hali.”

“Lín nǚ kuī qiáng (邻女窥墙) : Bir kadının bir erkeğe karşı olan hayranlığı, ilgisi.”

“Nǚ zhōng zhàng fū (女中丈夫) : Kadınlar arasında erkeksi bir tavrı olan kadın.”

3.3. Bir Kişi ya da Varlığın Özelliklerini Başka Varlığa Aktarma Sanatı, Bǐnǐ (比拟)

İnsan özelliklerinin varlıklara, varlık özelliklerinin de insanlara aktarılmasıdır.

Bu söz sanatı bir şeyi / varlığı başka bir şey yaparak tanımlama, açıklama sanatıdır. İnsanların uzun süreçte aktardıkları bazı klasik şiirlerin edebi mısralarında bu söz sanatı metodu kullanılmıştır. Böylece etkileyici bir sanatsallık oluşmuştur.⁶⁵ Kadın deyimleri içinde bu söz sanatının kullanıldığı 11 adet deyim bulunmaktadır.

3.3.1. Bǐnǐ (比拟)'nin Türleri

3.3.1.1. Kişileştirme (Teşhis), Nǐrén (拟人)

İnsana ait özelliklerin insan olmayan varlıklara aktarılmasıyla gerçekleştirilen mecazlı bir anlatım özelliğidir.

Kişileştirme bir nesneye ya da canlıya, insana ait olan duygu, hareket ve düşünce özellikleri katar.⁶⁶

“Yīng shēng yàn yǔ (莺声燕语) / yàn yǔ yīng shēng (燕语莺声) : Kırlangıç ile sarıasma kuşunun ötüşleri cıvıltıları aslında güzel bir bahar manzarasını tasvir etmek için kullanılırdı. Sonraları genç kızların tatlı konuşma ve gülüşme sesleri anlamında kullanılmaya başlanmıştır.”

⁶⁵ Lǐ (李), s.212

⁶⁶ Lǐ (李), s.212

*Kırlangıç sözleri, sarıasma kuşu sesi. İnsana ait özellikler olan söz söylemek, konuşmak gibi eylemler hayvana aktarılmıştır.

“Yàn dù yīng cán (燕妒莺惭) : Kadının güzelliğini niteler, kırlangıcı kıskandıracak sarıasma kuşunu utandıracak güzellikte kadın.”

*Kıskanç kırlangıç, utangaç sarıasma kuşu. İnsana ait özellikler olan kıskanmak ve utanmak gibi eylemler hayvanlara aktarılarak yapılmış söz sanatı mevcuttur.

“Yún jiāo yǔ qiè (云娇雨怯) / yǔ qiè yún jiāo (雨怯云娇) : Kadının utangaç, hassas hali.”

*Bulutun hassas, kırılğan, yağmurun utangaç, ürkek oluşu. Utangaç olmak, hassas olmak gibi insana ait özelliklerin cansız bir varlık olan yağmura buluta aktarılmasıyla yapılmış söz sanatı mevcuttur.

“Chāng tiáo yě yè (倡条冶叶) : Hayat kadınlarını ifade eder.”

*Dansçı ip, cazibeli yaprak. Dans etmek ve cazibe sahibi olmak gibi insana ait özellikler ip ve yaparak gibi varlıklara aktarılarak kişileştirme söz sanatı yapılmıştır.

3.3.1.2. Bir Kişiyi Başka Bir Varlığın Özelliklerini Aktarma Sanatı, Nǐwù (拟物)

Bir insanı ya da bir varlığı başka bir varlıkla tanımlayarak yapılan söz sanatına denir.⁶⁷

“Fú róng chū shuǐ (芙蓉出水) / chū shuǐ fú róng (出水芙蓉) : Su üstünde beliren Lotus çiçeği gibi güzel, zarif (kadın).” Edebiyat ve şiirde sıra dışılık anlamında kullanılır. Ayrıca doğal güzelliği olan kadını ifade eder.”

*Bir lotus çiçeğini suyun yüzeyini yarıp kendisini göstermesi bir kadının doğal bir şekilde göz alıcı bir güzelliğe sahip oluşunu çağırıştırır.

“Qiáng huā lù liǔ (墙花路柳) / lù liǔ qiáng huā (路柳墙花) : İnsanlar tarafından saygı duyulmayan kadın. Hayat kadını.”

⁶⁷ Lǐ (李), s.214

*Duvardaki çiçek yoldaki söğüt. Burada aslında bulunmaması gereken yerde ortaya çıkan bitkiden, çiçekten yola çıkarak ahlaksız kadın, hayat kadını ifade edilmiştir.

“Yè shòu huā cán (叶瘦花残) : Kadının yaşlanmış ve zayıflamış oluşunu ifade eder.”

“Xiū huā bì yuè (羞花闭月) : Güzelliği ile ayı gölgede bırakan çiçeği utandıran kadın, kadının güzelliğini ifade eder.”

“Huā fēi dié wǔ (花飞蝶舞) : Taze çiçek ve kelebeğin rüzgârda dans edişi, genç kızın yolda yürürken ki zarif, kibar ve göz alıcı haline benzetilmiş. Yürüyüşü kelebek gibi narin olan genç kız.”

“Huā zhī zhāo zhǎn (花枝招展) : Kadının çok süslü ve güzel giyinmesi.”

3.3.2. Bǐnǐ (比拟) Söz Sanatının Etkileri

1. Bir varlığı insanlaştırmak için kullanılır ve böylece ortaya bir mizah çıkar.
2. Bu söz sanatını kullanarak, insanlar genellikle kendi aşk ve nefretleri hakkındaki kötü konuşmaları yapabilirler. Bu sebeple de bu söz sanatının içinde genel olarak net belli duygu özellikleri bulunur.
3. Bu söz sanatını kullanarak, soyut olan bir şeyi somut olan bir şeye çevirerek, hayatı olmayan bir şeyi hayatı olan bir şey gibi göstererek insanlar için daha kolay anlaşılır hale getirilebilir.⁶⁸

3.4. Ad Aktarması, Jiè dài (借代)

Bu söz sanatında, varlığın/nesnenin adını kullanmaya gerek olmadan, onun sıkıca ilişkide olduğu başka bir şeyin adı kullanılarak yapılır. Bu varlığın adına aynı benzetmedeki benzetilen gibi běn tǐ (本体) ana parça/benzetilen denir, onu ifade etmek için kullanılan da jiè tǐ (借体) alıntı yapılan denir. Ad aktarması antik dönem klasik eserlerinde yaygın bir şekilde kullanılır, birçoğu da insanlar tarafından yakinen bilinir.

⁶⁸ Lǐ (李), s.217

⁶⁹ Çalışmamızdaki kadın deyimleri içerisinde 105 adet deyimde Ad aktarması söz sanatı kullanılmıştır.

“Zhū chún hào chǐ (朱唇皓齿) : Kırmızı dudaklar, kar gibi beyaz dişler çok güzel kadın”

*Kadının güzelliği dudak ve dişlerinin güzelliğiyle anlatılmıştır. Kadının güzelliğinin bir parçasını kullanarak tamamı ifade edilmektedir.

“Hóng yán lǜ bìn (红颜绿鬓) : Bir kızın gençlik zamanları.”

*Parçadan bütüne bir anlatım bulunmaktadır. Kadının yüzü ve saçlarının güzel ve parlaklığıyla, bütünü olan kadının gençliği ifade edilmektedir.

“Qinshou-e'mei (螭首蛾眉) / é méi qín shǒu (蛾眉螭首) : Kaşlarının kavisli oluşu ve alınının açık oluşu. Kadının yüz güzelliği.”

*Burada da kadının bütündeki yüz güzelliği, bütünün bir parçası olan kaş ve alını kullanarak anlatılmıştır.

“Jīng chāi bù qún (荆钗布裙) : Sade giyimli genç kadın.”

*Toka ve etek ifadeleriyle kadın ve bu kadının sadeliği ifade edilmektedir.

“Zhū cuì luó qǐ (珠翠罗绮) : Kadının gösterişli zengin giyimini ifade eder.”

* Bu deyimde kadının gösterişli zengin giyimi bu giyim şeklinin dikkat çekici özellikleriyle “değerli inci, zümrüt yeşili ipek” ifadeleriyle anlatılmaya çalışılmıştır.

“Jīn guó yīng xióng (巾帼英雄) : Kahraman kadın.”

*Kadın başörtüsünü kullanarak kadını ifade etmiş ve kadın kahraman anlamındaki deyimini oluşturmuştur.

“Xiū huā bì yuè (羞花闭月) / Bì yuè xiū huā (闭月羞花) : Güzelliği ile ayı gölgede bırakan çiçeği utandıran kadın, kadının güzelliğini ifade eder.”

⁶⁹ Lǐ (李), s.217

*Bu deyimde bir sonuçtan yola çıkıp sebebini anlatma şekli kullanılmıştır. Çiçeğin utanması, ayın gölgede kalması sonuçtur ve sebebi kadının güzelliğidir.

“Qīng chéng qīng guó (倾城倾国) : Kadının güzelliğiyle bir ülkeyi yıkması. Kadının aşırı güzelliğini ifade eder.”

*Ülkenin yıkılması sonucundan buna sebep olan kadının güzelliği ifade edilmektedir.

“Èr bā jiā rén (二八佳人) : 15-16 yaşlarındaki güzel kızlar.”

*16 yaşlarında güzel insan

“Hào chǐ qīng é (皓齿青蛾) / Qīng éhào chǐ (青蛾皓齿) : Güzel ve yetenekli kadın.”

*Beyaz diş, genç gece kelebeği. Beyaz dişle parçadan bütüne giderek kadını güzelliği, genç gece kelebeğiyle de becerikli kadın ifade edilmek istenmiştir.

“Běi gōng yīng ér (北宫婴儿) : Hayırlı evlat olan kızlar için kullanılan addır.”

*İmparatorluk sarayındaki bebek ifadesiyle hayırlı evlat olan kız çocukları ifade edilmek istenmiştir.

“Sān cùn jīn lián (三寸金莲) : Ayağı bağlı kadınlar için kullanılan – üç cun altın lotuslar ya da küçük altın lotus çiçeği - küçük güzel ayaklar anlamındadır.”

*Üç cun altın lotus, Üç cun yaklaşık olarak 10cm'e denk gelmektedir ve küçüklüğü ifade etmektedir. Jin lian ise altın lotus olarak ayak anlamında kullanılmıştır. Bu da ayak bağlama geleneğindeki küçültülen ayakların altın lotus gibi güzel olduğunu, kadının güzelliğini ifade ettiğini göstermektedir.

“É méi màn lù (蛾眉曼睩) : Kadının gözlerinin ve kaşlarının güzelliğini ışıltısını ifade eder.”

*Kadının vücudunun bir parçası olan kaş ve gözünün güzelliğiyle bütünde kadının güzelliği ifade edilmiştir.

“Shēn huái liù jiǎ (身怀六甲) : Kadının hamile olmasını ifade eder.”

* Liù jiǎ (六甲)⁷⁰Çin efsanelerine göre Tanrı her şeyi yarattığı günlerdir. Kadın için de kolaylıkla hamile kaldığı günler olarak bilinir. Bu deyim de buradan yola çıkarak hamile kadın anlamında kullanılmaktadır.

“Chóu méi tí zhuāng (愁眉啼妆) : Çatık kaşlı, bağıran, şeytansı görünümlü kadın.”

*Çatık kaş, ağlayan, bağıran. Bu ifadelerle yine parçadan bütüne bir anlatımla kadının kötü ama şeytansı bir kötülükte görünen ifadesi anlatılmaya çalışılmıştır.

Jièdài (借代) İle Jièyù (借喻)’nün Farkı

Jiedai ve jiejü nün ikisinde de jiè (借) imi bulunur ikisinin de bir ortak noktası vardır, ikisinde de esas olan ana parça/ benzetilen görülmez ve jiè tǐ (借体) alıntı yapılan da yù tǐ (喻体) benzeyen de ana parçayı/ benzetilene ifade eder. Öyleyse farkları nerededir? Anahtar nokta birinin “dài (代)” birinin ise “yù (喻)” olmasıdır.

Jiè dài (借代)’in jiè tǐ (借体) (alıntı yapılan)’si ile ana parça arasında yakın bir alaka mevcut olmasına rağmen bir “benzetme 比喻” ilişkisi yoktur.

Jiè yù (借喻)’nün yù tǐ (喻体) (benzeyen)si ile ana parça arasında da yakın alaka görülür fakat sadece “bǐ yù (比喻) benzetme” ilişkisi vardır.⁷¹

3.5. Abartma (Mübalağa), Kuā zhāng (夸张)

Bir özelliğin ya da durumun olduğundan daha çok abartılmasıdır.

Abartmanın oluşması için, söz konusu özelliğin, mantığın sınırlarını zorlayacak biçimde abartılması gerekir. Böylece mecaz da oluşur.⁷² Kuā zhāng / mübalağa (夸张) aynı zamanda kuā shì (夸饰), pū zhāng (铺张), zēng yǔ (增语) da denir. Duygu ve düşünceleri ifade etmek amacıyla ortaya çıkmıştır. Tanımlanan şeyleri bilerek abartarak

⁷⁰ 六甲(liù jiǎ): 甲子(jiǎzǐ): altmış yıllık döngü, 甲寅(jiǎyín): altmış yılın elli birinci yılıyla başlayan döngü, 甲辰(jiǎchén): altmış yılın kırk birinci yılıyla başlayan döngü, 甲午(jiǎwǔ): altmış yılın otuz birinci yılıyla başlayan döngü, 甲申(jiǎshēn): altmış yılın yirmi birinci yılıyla başlayan döngü, 甲戌(jiǎxū): altmış yılın onbirinci yılıyla başlayan döngü.

⁷¹ Lǐ (李), s.211

⁷² Chén (陈), s.43

yapılan söz sanatıdır. Genel olarak büyüterek/çoğaltarak ya da küçülterek/azaltarak yapılır. ⁷³ Çalışmamızda kullandığımız deyimlerden 19 deyimde Abartma söz sanatı kullanılmıştır.

“Yī xiào qīng chéng (一笑倾城) : Kadının mükemmel güzelliği.”

*Bir gülüşü ülkeyi yıkar ifadesiyle abartma yolu kullanılarak kadının güzelliği vurgulanmaktadır.

“Guó sè tiān zī (国色天姿) / tiān zī guó sè (天姿国色) : Bir kadının eşsiz güzelliği, eski zamanlarda aşırı güzel olan kadınlar için kullanılmış.”

*Eşsiz güzellik ifadesiyle kadının güzelliği abartılarak anlatılmak istenmiştir.

“Xiū huā bì yuè (羞花闭月) : Güzelliği ile ayı gölgede bırakan çiçeği utandıran kadın, kadının güzelliğini ifade eder.”

*Kadının güzelliği abartılarak olmayacak bir şeye sebep olabilecek güçte gösterilmiş ve abartma sanatı kullanılmıştır.

“Chén yú luò yàn (沉鱼落雁) / luò yàn chén yú (落雁沉鱼) : Balıkları suya batıran, kuşları yere indiren (kadın güzelliği); güzel, zeki ve duygulu kadın.”

*Balıkların suda batması ve kuşların yere düşmesi sonuçlarının sebebi olan kadın güzelliği ifade edilmektedir.

“Tiān shēng yóu wù (天生尤物) : Doğuştan farklı ve çok güzel olan kadın.”

*Doğuştan sıra dışı, nadide, eşi benzeri olmayan anlamındaki ifadeyle kadının güzelliği abartılı bir şekilde anlatılmaktadır.

“Guó sè tiān xiāng (国色天香) : Semavi renkli ve güzel hoş kokulu (güzel kadın için kullanılır).”

*Semavi renkler ve tanrısal koku, güzel kadını sahip olduğu güzelliği abartarak ifade etmekte kullanılmaktadır.

⁷³ Lǐ (李), s.220

“Yī xiào qiān jīn (一笑千金) : Kadının bir gülüşü, binlerce altına değer. Kadının güzel gülüşünün zor ve kıymetli oluşunu anlatır.”

*Kadının gülüşünün değeri binlerce altın ifadesiyle abartarak anlatılmıştır.

3.5.1. Doğrudan Abartma ve Dolaylı Abartma (直接夸张和间接夸张)

1. Doğrudan abartma: doğrudan abartma başka bir söz sanatı kullanmaya ihtiyaç duymadan yapılan söz sanatıdır. Aynı zamanda (单纯夸张- dān chún kuā zhāng) sade abartma ya da (zi shēn kuā zhāng - 自身夸张) da denir.
2. Dolaylı abartma: dolaylı abartma başka söz sanatlarıyla bir araya gelerek yapılan bir söz sanatıdır. Sıklıkla kullanılan ise bǐ yù (比喻), benzetmedir. Aslında bu bir tür “benzetmeli abartma/ bǐ yù xìng kuā zhāng - 比喻性夸张”dır.⁷⁴

3.6. Benzerlik Mukayesesi / Yansıtma, Yǐng chèn (映衬):

Olumsuz bir şeyi, daha olumlu bir ifadeyle ortaya koyarak güzel gösterme/yansıtma söz sanatıdır.⁷⁵ Bu söz sanatının kullanıldığı 4 adet deyim bulunmaktadır.

Esas olanı vurgulamak için, benzer ya da zıt olan veya farklı olan bir şey kullanılarak yapılan anlatım şekline denir, diğer bir adı da “chèn tuō-衬托” dur.⁷⁶

“Rén lǎo zhū huáng (人老珠黄) : Yaşlı kadınları ifade etmektedir. İnci gibi yılların sararmışçasına değersizleşmesidir.”

*İnsanın yaşlanması ile incinin sararması arasında benzerlik kurulup, kadının değerli yıllarının geçip gitmesi ifade edilmiştir.

“Chūn guī rén lǎo (春归人老) : Kadının gençliğinin geçip gittiğini, yaşlanıp solduğunu ifade eder.”

*Burada da insanın yaşlanması ve ilkbaharın gelip geçmesi arasında bağlantı kurularak kadının gençliğinin geçip gidişi ifade edilmektedir.

⁷⁴ Lǐ (李), s.222

⁷⁵ Chén (陈), s.43

⁷⁶ Huáng (黄) ve Liào (廖) s. 219

3.7. Çiftleme/ İkililik /Karşıtlık, Duì ǒu (对偶)

Duì ǒu (对偶 - çiftleme/ikililik/karşıtlık)'nin diğer adı duì zhàng (对仗)dır, duì zǐ (对子) diye de bilinir. Şekilsel olarak simetrik dengeyi ifade eder, anlamsal olarak da karşılıklı ilişkide olan iki cümle ya da sözcük gurubudur. İnsanların genel olarak alışık oldukları zıt çiftlerin oluşturduğu bir grup tezatlı cümlelerdir. Duì ǒu (对偶- ikililik / tezatlık) Çin halkının sevdiği bir olgudur, halk özelliğinin dile vurumudur.⁷⁷ Çalışmamızda bu söz sanatının kullanıldığı 45 adet deyim bulunmaktadır.

Bu söz sanatında kelime sayıları eşit kullanılır, yapısı aynıdır, anlamı dengeli olan bir çift kısa sözden oluşur. Bu söz sanatı iki karşılıklı veya bir birine yakın veya anlam olarak aynı olan ifadeler içerir.⁷⁸

Bu söz sanatında şu koşullar bulunmalıdır; anlamsal olarak birbirine bağlılık, yapı olarak benzerlik, sayı olarak eşitlik, kelime türü olarak uygunluk, ton olarak da ahenk vb.

“Xiāng guī xiù gé (香闺绣阁) : Eski zamanlarda bir genç kızın yatak odası anlamındaydı.”

*“Xiāng guī (香闺), genç kızın yatak odası” ile “xiù gé (绣阁), genç kızın yaşadığı görkemli şekilde nakış gibi düzenlenmiş odası” anlamında kullanılan bu iki ifade” hemen hemen aynı anlama gelmektedir benzer anlamdaki iki ifadeyi bir arada kullanarak çiftleme/ikililik söz sanatı kullanılmıştır.

“Ruǎn xiāng wēn yù (软香温玉) : Genç kızların vücutlarının beyaz, pürüzsüz, yumuşak narin olmasını, sıcaklıklarını ve gençliklerinin kokusunu anlatır.”

*“Ruǎn xiāng (软香)” Buradaki yumuşak narin anlamı veren “róu ruǎn (柔软)” ile “wēn yù (温玉)” daki wēn róu (温柔) anlamsal olarak benzerlik göstermektedir. Bu da bize burada çiftleme/ ikililik söz sanatı kullanıldığını göstermektedir.

“Miáo méi huà yǎn (描眉画眼) : Kadınların makyaj yapıp süslenmeyi sevmesi.”

⁷⁷ Lǐ (李), s.94

⁷⁸ <https://baike.baidu.com/item/%E5%AF%B9%E5%81%B6/3590947> erişim tarihi: 02.05.2018

*Kaşını çizip, gözünü resmetmek. Burada ilk ifade ile ikinci ifade anlamsal olarak birbirine benzerlik göstermektedir.

“Bīng jī xuě fū (冰肌雪肤) : Kadının buz gibi parlak tenini ve kar gibi beyaz pürüzsüz cildini ifade eder.”

*Buz gibi et, kar gibi deri. İki ifade de parlaklık ve pürüzsüzlük anlamında benzerlik göstermektedir.

“Yí xǐ yí chēn (宜喜宜嗔) : Kızgınken de mutluyken de hep güzel olmak.”

*Gülebilir, kızabilir. Burada bir insan için iki zıt eylemi ifade ederek kadının mutlu da olup kızın da olabileceği ve her halükarda güzel olduğu ifade edilmektedir. Burada zıtlık / karşıtlık kullanılmıştır.

“Yí xiào yí pín (宜笑宜颦) : Gülmek, kaş çatmak gibi durumlar insanların duyguları ile ilgilidir. Kadınların her duygu halinde güzel, iyi görünmeleri anlamını taşır.”

*Burada da iki zıt eylem olan gülmek ve somurtmak eylemleriyle zıtlık/ karşıtlık söz sanatı yapılmıştır.

“Yù cǎn huā chóu (玉惨花愁) : Kadının üzüntülü hali.”

*Mahvolmuş yeşim taşı, üzgün çiçek. Buradaki iki ifadede benzer anlamlar verilerek kadının üzüntülü hali ifade edilmiş, ikileme söz sanatı kullanılmıştır.

“Bīng qīng yù jié (冰清玉洁) : Buz gibi şeffaf, yeşim taşı gibi saf. Saf, temiz güzel ahlaklı kadın”

*Buz ve yeşim taşına benzetme yaparak şeffaflık ve saflık sıfatlarında ikileme yapılmıştır.

“Xiāng xiāo yù yǎn (香消玉殒) : Güzel bir kadının ölümü.”

*Kokunun yok olmasının, yeşim taşının ufalanıp dağılması. Yine burada kadının ölümüne benzetme yapılmış, ikileme söz sanatı kullanılmıştır.

3.8. Dolaylı Anlatım, Wǎnqū (婉曲)

Bir şeyi doğrudan söylemek yerine, başka sözcükler kullanılarak dolaylı olarak ifade etmede kullanılan söz sanatıdır.⁷⁹ Bir şeyi dolaylı olarak anlatmak anlamına gelir, ayrıca ifade edilmek istenen şeylerin eş anlamlı ifadelerini kullanarak daha güzel bir şekilde anlatma şeklidir. Çalışmamızda kullandığımız kadın deyimleri içinde 6 adet Dolaylı anlatım söz sanatı kullanılan deyim mevcuttur.

“Qiáng huā lù liǔ (墙花路柳) : İnsanlar tarafından saygı duyulmayan kadın. Hayat kadını.”

*Kadının ahlaksız oluşu ya da hayat kadını oluşunu ifade etmek için, duvardaki çiçek, yoldaki söğüt ifadeleri kullanılarak dolaylı anlatıma başvurulmuştur.

“Pí pá mén xiàng (枇杷门巷) : Eskilerde hayat kadınlarının bulunduğu bölgeler için kullanılırdı.”

*“Pí pá (枇杷)” : “Malta eriği” nin bulunduğu bölge ifadesiyle dolaylı yoldan hayat kadınlarının buldukları bölgeyi ifade etmek istemişlerdir.

“Pí pá bié bào (琵琶别抱) : Eski zamanlarda evli kadının kocasından ayrılıp yeniden evlenmesi.”

3.9. Alıntılama, Yǐn yòng (引用)

Alıntılama (Yǐnyòng - 引用) kendi görüşünü ya da hissiyatını izah etmek, anlatmak, tanıtmak için daha önce söylenmiş ya da yazılmış bir eserden alıntı yapmaktır. Çalışmamızda bu söz sanatının kullanıldığı 30 adet deyim bulunmaktadır. Bu sözlü ya da yazılı eserden kasıt birçok şey olabilir. Örneğin; ünlü birinin konuşması, bir idol'ün ünlü bir figürün sözleri, bir eserin analizi, bir şiir mısrası olabilir.⁸⁰ Deyimler içinse; bir şiir, şarkı ya da eski edebi eserden alıntılarla duruma göre kullanılan deyimlerdir.⁸¹

⁷⁹ Chén (陈), s.44

⁸⁰ Lǐ (李), s.253-254

⁸¹ Chén (陈), s.44

“Xú niáng bàn lǎo (徐娘半老) / bàn lǎo xú niáng (半老徐娘): Hala çekici cazibesi olan orta yaşlı kadınları ifade eder.”

*(Nánshǐ · Hòufēi Chuánxià) 《南史·后妃传下》⁸²: Nan hanedanlığı tarihi- imparatoriçe ve imparator cariyeleri biyografileri.

“Yǎo tiǎo shū nǚ (窈窕淑女): Güzel iyi kız.”

*(Shī jīng · Zhōunán · Guānsuī) 《诗经·周南·关雎》⁸³: Şarkılar kitabı- Güney Zhou Bölümü- Guansui şiiri

“Bǎi zhōu zhī shì (柏舟之誓): Kadının kocası öldükten sonra tekrar evlenmemesi, sadakatli olması.”

*(Shī · Yōngfēng · Bǎizhōuxù) 《诗·邶风·柏舟序》: Şarkılar Kitabı- Yongfeng Bölümü- Baizhouxü şiiri

“Sǎo méi cái zǐ (扫眉才子): Eski zamanlarda yetenekli ve zeki kadını ifade ederdi.”

*(Táng · Wángjiàn 《Jìshūzhōng Xuētāo Xiàoshū》 Shī) – (唐·王建《寄蜀中薛涛校书》诗): Tang hanedanlığı dönemi, Şair Wang Jian’in Shu merkezine gönderilen klasik öğretici kitabı adlı şiiri

“Wén jūn xīn jiào (文君新醮): Dul kalıp tekrar evlenmesi.”

*(Shǐjì · Sīmǎ Xiāngrúliè Chuán) 《史记·司马相如列传》⁸⁴: Tarih Kayıtları- Si Ma’nın örnek biyografileri.

“Chuī lián tīng zhèng (垂帘听政): Hükümdarın annesinin ya da imparatoriçenin arkadan ülke işlerini yürütmesi. Eskiden imparatoriçenin hükümet işlerini yönetmesini ifade ederdi, şimdiyse eşin (kadının) idareci olması anlamındadır.”

⁸² Nánshǐ (南史):Güney Hanedanlığı tarihi. M.S. 659 yılında Tang Hanedanlığı döneminde Li Yanshou tarafından yazılmıştır. 170 yıllık tarihi olaylar kaydedilmiştir. Yirmi dört tarih kitabından biridir.

⁸³ Shī jīng (诗经): Şarkılar Klasığı, Konfüçyüs tarafından yeniden derlenmiş olan antik dönem şarkılarının (M.Ö. 11yy. ile M.Ö. 6.yy) bulunduğu kitaptr.

⁸⁴ Shǐ jì (史记): Si Maqian tarafından (M.Ö. 109 – M.Ö. 91) yılları arasında yazılan ilk tarihi eserdir. Huangdi’den başlayıp Si Maqian’in yaşadığı dönemine kadarki tarihi olayları anlatan eserdir. Yirmi dört tarih kitabının ilkidir.

* (Jiùtáng Shū · Gāozōng Jìxià) 《旧唐书·高宗纪下》⁸⁵: Eski Tang Kitabı – İmparator Gaozong’un kayıtları

Söz Sanatının Önemi

Sözcükler ses ve anlamın bir araya gelmesidir, cümle de ses ve anlamın bir araya gelişinden oluşur. İnsanlar kelimeleri seçerek cümle kurarlar, sadece anlamını, içeriğini düşünmezler ayrıca sesini, yapısını, telaffuz ve söz sanatını da düşünürler, dilin şekli insanlara güzel bir his vermelidir. Konuşmalarda ses vardır fakat kitap dilinde imler sese sahip değildirler. Aslında yazar cümleleri oluşturabilmek için kelime kullanırken, bir yandan da içinde hecelerin oluşum sırasını düşünür. Okuyucu da aynı şekilde büyük bir titizlikle okur. Yazıda herhangi bir problem dahi olsa kulağa hoş gelişi, ahenkli oluşu, etkisini olumsuzdan olumluya çevirir, işte bu noktada söz sanatları sözlü ya da yazılı eserin kalitesini arttırır.⁸⁶

Söz sanatları dilin tarihi içinde, dilin özelliklerini ve dilin kalitesini arttırmak için uygulanan metodlardır.

Hemen hemen her dilde olduğu gibi Çince’de de söz sanatları dilin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Özellikle insanlar için çok önemli olan, konuşmalarını daha anlaşılır daha net bir hale getiren deyimler söz sanatlarının en sık kullanıldığı yerlerden biridir.

Bu söz sanatları sayesinde deyimler ve özellikle kadın deyimleri anlamsal olarak daha güçlü, daha ahenkli ve daha akılda kalıcı bir hal almıştır. Öyle ki bazen de kullanılan bir söz sanatı sayesinde direkt söylemeye çekinilecek kötü şeyleri daha olumlu daha güzel bir dille anlatılmasını sağlamıştır.

⁸⁵ Jiùtáng Shū (旧唐书): Eski Tang Kitabı, Tang Hanedanı hakkında bilgiler içeren tarihî kitaptır. Liuxu tarafından M.S. 945 de yazılmıştır.

⁸⁶ Lǐ (李), s.154

4. BÖLÜM

ÇİNCE KADIN DEYİMLERİNDEKİ GELENEKSEL GÜZELLİK STANDARTLARI

Deyimler, bir kültürün dile yansımış en eski ve köklü formlarından biridir. Geçmiş dönemlerle ilgili birçok bilgi verebilir. Kadın deyimleri de bizlere eski dönemlerdeki kadına ait birçok önemli bilgi aktarmaktadır. Bunlar o dönemde yaşamış kadınların toplumdaki yerlerine ait bilgiler olabilir, dönemin kültürüne ya da tarihsel olaylara ait bilgiler de olabilir. Genel bilgiler olabileceği gibi kadına dair daha özel bilgiler de verebilirler. Kadın deyimlerinin geneline bakarsak Çin halkının kadınla ilgili güzellik anlayışı ve standartlarını da anlayabiliriz.

Kadının güzelliği çok eski zamanlardan itibaren Çinlilerin çok ilgilendikleri bir konu olmuştur. İmparatorluk haremine layık olan kadınların özelliklerini belirten özel bir el kitabı bile mevcuttu. Kadınların çekici yönleri başlarından başlar ve aşağıya doğru inerdi: gözler, kaşlar, yüz, saç, burun, kulaklar, eller ve parmaklar, vb. ‘Bulut saç’ yani başın üzerinde bulut kadar hafif görünen saçlar makbuldür. Geniş bir alın makbul olduğundan, günümüzde bile birçok kadın, her on beş günde bir tekrarlamak üzere, alınlarındaki saçları alırlar. Yüz yuvarlak değil bir yumurta gibi oval olmalıdır: kaşlar söğüt ağacının yaprakları gibi, yay gibi kavisli olmalıdır.⁸⁷

---

⁸⁷ Wolfram **Eberhard**, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, (Çev. Prof. Dr. Aykut Kazancıgil – Ayşe Bereket), Kabalıcı Yayınevi, İstanbul, 2000, s.134

Dudaklar kiraz gibi kırmızı olmalı, dişler ise beyaz olmalıdır. ‘Güzel koku’ Çinlilerin kadın tasvirinde çok sık kullandıkları bir tabirdir. Buna örnek olabilecek deyimler;

“Wēn xiāng ruǎn yù (温香软玉) / ruǎn yù wēn xiāng (软玉温香) : Güzel koku, sıcak, kadınsı bir cazibe. Kadının vücut güzelliğini tasvir eder.”

“Guó sè tiān xiāng (国色天香) : Semavi renkli ve güzel hoş kokulu (güzel kadın için kullanılır)”

Kadının giyim kuşamındaki güzellik hakkındaki fikirler zaman içinde fazla değişiklik göstermezken kadının çekiciliği, güzelliği hakkındaki görüşler zaman zaman değişiklik göstermiştir. Bu da kadının güzellik ölçütünü etkilemiştir.

Örneğin: “Tang döneminde (M.S.618-906) bir kadının güzel sayılması için dolgunca olması gerekirken, 11.yyda ince olmak çok önemli olmuştur. 20.yy’ın başlarına kadar, bir kadının ayakları, sarılarak 3 inch’e (7.62cm) kadar küçültülür ve bunların erkekleri cinsel açıdan uyardığı düşünülürdü ve bunlara ‘altın lotus’ denirdi.”⁸⁸ Hatta bu da deyimlerde yerini ‘Sān cùn jīn lián (三寸金莲) küçük altın lotus çiçeği’ olarak almıştır. Bu ve benzeri örnekler zamanın ve değişen görüşlerin kadının hayatını nasıl etkilediğine önemli örneklerdir.

4.1.Kadının Fiziksel Güzelliği

Antik dönemin ‘nán zūn nǚ bēi (男尊女卑) erkek kadından üstündür’ toplumunda, kadının tepeden tırnağa sahip olması gereken bir güzellik seviyesi vardı, kadının güzelliği erkeğin zevk ve beğenisine göre şekillenirdi. Kadını ifade eden deyimlerin büyük bir çoğunluğu kadının güzelliğinden bahseder, bu deyimlerin çoğunluğu da kadının fiziksel güzelliğini ifade etmektedir. Kaşı, gözü, yüzü, beli, ayakları vs.

Antik dönem insanının kadını tarifi, bütünden parçaya, sesinden gülüşüne, ruhsal durumundan karakterine her şeyini içerir. Antik dönem insanının gözünde kadının güzelliği birçok yönden ifade edilebilir. Mesela yüz güzelliğinden yola çıkarak kadının güzelliğini ifade eden deyimler vardır.

Örneğin;

⁸⁸ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.135

“Yuè mào huā róng (月貌花容) / huā róng yuè mào (花容月貌) : Çiçek gibi ay gibi yüzü olan güzel kadın.”

“Chuī tán dé pò (吹弹得破) : Yüz cildinin çok narin olması”,

“Yú chén yàn luò (鱼沉雁落) : Kadının yüzünün, görünüşünün güzel oluşu.”

Ten güzelliğini ifade eden;

“Bīng jī yù gǔ (冰肌玉骨) : Buz gibi parlak, yeşim gibi sert, çok güzel kadın. Zayıf, zarif bir figüre ve saf temiz pürüzsüz tene sahip kadın.”

Vücut güzelliğini ifade eden;

“Tíng tíng yù lì (亭亭玉立) : Kadının ince, uzun, zayıf, narin vücut yapısını ve güzel görünümünü tanımlar”.

Giyim kuşam güzelliği için ise;

“Cuì xiù hóng qún (翠袖红裙) : Koyu yeşil kadın giysisi, kırmızı etek, kadınların giyimini tasvir eder” gibi.

Kadın deyimleriyle antik dönemde insanların güzel kadını nasıl tarif ettiklerini, onların gözünde kadının nasıl görüldüğünü anlayabiliriz. Fakat kadının ihtişamını, ruhunu, verdiği enerjiyi bu şekilde betimleyerek ifade edemeyiz. Bu sebeple kadının güzelliğini bitkilere, inciye, yeşim taşına benzeterek kadının bu ışıltısını, enerjisini ifade eden deyimler de kullanılmıştır.

Örneğin;

“Rú huā sì yù (如花似玉) : Bir çiçek kadar narin, yeşim kadar değerli, narin seçkin (kadın)”

“Guó sè tiān xiāng (国色天香) : Semavi renkli ve güzel hoş kokulu (güzel kadın için kullanılır)”

“Chū shuǐ fú róng (出水芙蓉) : Lotus çiçeği kadar güzel zarif (kadın). Edebiyat ve şiirde sıra dışılık anlamında kullanılır. Ayrıca doğal güzelliği olan kadını ifade eder.” gibi.

Bazı deyimlerdeyse kadının güzelliği bitki ve hayvanlar kullanılarak ifade edilmiştir.

Örneğin;

“Xiū huā bì yuè (羞花闭月) / bì yuè xiū huā (闭月羞花) : Güzelliği ile ayı gölgede bırakan çiçeği utandıran kadın, kadının güzelliğini ifade eder.”

“Chén yú luò yàn (沉鱼落雁) : Balıkları suya batıran, kuşlar yere indiren (kadın güzelliği); güzel, zeki ve duygulu kadın.”,

“Yàn dù yīng cán (燕妒莺惭) : Kadının güzelliğini niteler, kırlangıcı kıskandıracak sarıasma kuşunu utandıracak güzellikte kadın.”

“Lán zī huì zhì (兰姿蕙质) : Bir orkide gibi güzel görünümlü zeki akıllı, temiz kalpli iyi karakterli (kadın).”

4.1.1 Kadının Cilt Güzelliği

Ten insan vücudunu saran, insanlarla ilişkide ilk göze çarpan ve dış görünüşte büyük önem taşıyan bir organdır. Bu sebeple, tenin rengi, parlaklığı ve yapısı görünüş için önemli bir faktördür.

Han halkının, kadının teniyle ilgili güzellik standardı beyaz, parlak, pürüzsüz bir ten ve en önemlisi beyaz olmasıdır.⁸⁹ Bazı deyimler kadının teninden yola çıkarak onun güzelliğini ifade eder.

Örneğin,

“Bīng jī xuě fū (冰肌雪肤) : Kadının buz gibi parlak bir ten ve kar gibi beyaz pürüzsüz cildini ifade eder.”

“Fēng jī ruò gǔ (丰肌弱骨) : Dolgun ve pürüzsüz tenli, narin yapılı. Kadının veya çiçeğin yumuşak görkemli zarafetini ve gözalciliğini ifade eder.”

⁸⁹ Zuǒquán Níng (佐权宁), “Lùn Hànyǔ zhōng Měinǚlèi Chéngyǔ de Wénhuà Tèzhēng 论汉语中美女类成语的文化特征”, *Húnán Kējì Dàxué Xuébào (Shèhuì Kēxué bǎn)* 湖南科技大学学报(社会科学版), Cilt.13, Sayı.6, Kasım, 2010, s.116

“Bīng jī yù gǔ (冰肌玉骨) / yù gǔ bīng jī (玉骨冰肌) : Buz gibi parlak, yeşim gibi sert, çok güzel kadın. Zayıf, zarif bir figüre ve saf temiz pürüzsüz tene sahip kadın.”.

4.1.2 Kadının Yüz Güzelliği

Yüz bir insanın merkez noktası gibidir. Güzelliği, neşesi, sevgisi, asaleti yüzüyle anlaşılabilir. Çince kadın deyimlerinin içinde de kadının yüz güzelliğinden bahseden birçok deyim vardır. Bunlardan kimisi kadının yüzünün genel güzelliğinden bahsetse de bir kısmı daha özele inerek kaşının, gözünün, dudaklarının ya da dişlerinin güzelliğinden bahseder.

Yüz bir insanın görünüşündeki en temel kısımdır. Çin halkının yüzde en önemli gördükleri şey yüz şekli ve yüzünün rengidir buna beniz de diyebiliriz. Yüz güzelliğini ifade eden deyimler;

“Yuè mào huā róng (月貌花容) / huā róng yuè mào (花容月貌) : Güzel(kadın), çiçek gibi (kadın), ay yüzlü (kadın).” Burada huā róng (花容) kadının güzel görünüşünü ve özellikle yüzünün güzel oluşunu vurgular yuè mào (月貌) ise yine yüzünün güzelliğini ifade eder fakat burada aya benzetir.

“Hóng yán lǜ bìn (红颜绿鬓) : Bir kızın gençlik zamanlarını ifade eder.”,

“Xìng liǎn táo sāi (杏脸桃腮) / táo sāi xìng yǎn (桃腮杏眼) : Yüzün kayısı çiçekleri gibi beyaz, yanakların şeftali çiçekleri gibi pembe olması, bir kadının yüz güzelliğini ifade eder.”

“Fú róng chū shuǐ (芙蓉出水) / chū shuǐ fú róng (出水芙蓉) : Lotus çiçeği kadar güzel zarif (kadın)” gibidir.

Çin halkı kadınlarının yüz şekli olarak oval yüz en güzeldir, yüz rengi (beniz) olarak da beyaz tenli al/ kırmızı yanaklı olması en iyisidir. Kadın deyimlerinde kadının yüz güzelliğinde özellikle vurgulanan organlarını da kısaca inceleyelim.

4.1.2.1 Göz

Göz vücudun görme işlevini yerine getiren önemli bir organdır. Bir insanın gözündeki özellikle bakışındaki ufak bir değişiklik genellikle birçok duyguyu ifade eder. Göz,

insanın dış dünyaya açılan kapısı gibidir. İnsanlar birbirleriyle karşılaştıklarında ya da bir insan başka bir insana baktığında genelde ilk gözlerine bakar. Gözün parlaklığı, ışıltaması karşıdaki insanı etkiler. Sadece güzelliğine güzellik katmakla da kalmaz, daha etkileyici, elit ve ışıltılı görünmesini sağlar. Çince, gözlerden bahsedilerek kadının güzelliğinin tanımlandığı birçok deyim mevcuttur. Örneğin;

“Hào chǐ míng móu (皓齿明眸) / míng móu hào chǐ (明眸皓齿) : Beyaz dişli, parlak gözlü; sevimli genç kadın.”

“Hào chǐ é méi (皓齿蛾眉) / e' mei hao chi (蛾眉皓齿) : Güzel kaş beyaz diş, sevimli genç kadın; kadının değerli güzelliğini ifade etmek için kullanılır Yani kadına övgü niteliğindedir.”

“Qín shǒu é méi (螭首蛾眉) : Geniş alınlı, yay gibi kaşlı, güzel kadın. ” gibi.

Görülüyor ki, antik dönem insanları güzel kadınlarda parlak, ışıltılı göz; ince, uzun kaş ve canlı bir ifade arıyorlardı.

4.1.2.2 Diş

Kadın deyimlerine baktığımızda diş için standartlar aslında bütün dünya halkları için olandan çok da farklı değildir. Hizalı, düzenli ve beyaz dişler güzel bir görüntüde aranan özellikler olmuştur. Çince kadın deyimlerindeyse dişlerin beyaz oluşu daha çok dikkat çekmektedir. Míng móu hào chǐ (明眸皓齿), zhū chún hào chǐ (朱唇皓齿) gibi deyimlerdeki “hào chǐ (皓齿)” ifadesi kadının dişlerinin beyazlığını ifade eder.

4.1.2.3 Dudak

Genel olarak bakacak olursak, bir insanın başka bir insanla bir araya geldiğinde gözlerinden sonra en çok dikkat ettikleri yer dudaklarıdır. Dudaklar birçok işlevi olan önemli bir organdır, aynı zamanda karşıdaki insanı en çok etkileyen kısım, onun şekli, rengi ve yapısının mükemmelliğidir. Kadının dudaklarını tanımlayarak güzelliğinin ifade edildiği deyimlerin başında “zhū chún hào chǐ (朱唇皓齿)”, “chǐ bái chún hóng (齿白唇红)” gelir. “zhū chún hào chǐ (朱唇皓齿)” ve “chǐ bái chún hóng (齿白唇红)” doğrudan güzel kadının dudaklarının rengini ifade eder. Kırmızı dudakları vurgular ki dönemin güzel bir kadını kırmızı dudaklara ve beyaz dişlere sahip olmalıdır.

4.1.2.4 Alın

Alınla ilgili olarak, Çin halkının geniş ve kavisli alın sevdiğini biliyoruz.

“Qin shou e' mei (螭首蛾眉) / é méi qín shǒu (蛾眉螭首) : Kaşlarının kavisli oluşu ve alınının açık oluşu. Kadının yüz güzelliğini ifade etmektedir.” Bu deyimde de tam olarak alının geniş ve kaşların kavisli olması özelliğinden bahsetmektedir.⁹⁰

“Yuǎn shān fú róng (远山芙蓉) : Kadının kaşlarının görüntüsünü dağlara benzetir, yüzünün rengini de çin gülüne benzetir. Kadının güzelliğini tanımlar.”

4.1.3 Kadının Vücut Güzelliği

4.1.3.1 Kadının Saçının Güzelliği

Saç insanın doğal makyajıdır. Çince kadın deyimlerinde kadının saçıyla ilgili çok fazla deyim bulunmamaktadır. Bulunan birkaç deyim ise genel olarak bulut gibi kabarık saç ifadesi içermektedir.

“Wù bìn fēng huán (雾鬓风鬟) / fēng huán wù bìn (风鬟雾鬓) : Kadının saçının güzelliğini tarif eder, dağınık kabarık bir saç ifade eder.”,

“Wù bìn yún huán (雾鬓云鬟) / yún huán wù bìn (云鬟雾鬓) : Kadının dalgalanan güzel saçı”,

“Hóng yán lǜ bìn (红颜绿鬓) : Bir kızın gençlik zamanlarını ifade eder.”

Kadının saçının görünüşü dışında saçına takılan tokayla ilgili deyim de vardır ki bu saçının güzelliğiyle ilgili bir standarttan çok genç kızın erişkinliğe geldiğini, evlenebilecek yaşa geldiğini ifade eden bir geleneği ortaya koyar.

“Jí jī zhī nián (及笄之年) ise 15 yaşındaki bir kızı ifade eder.”

“Liji (礼记)⁹¹”de “Nǚ zǐ shí yǒu wǔ nián ér jī (女子十有五年而笄) : Kız on beş yaşına erişir ve toka takar.” der .

⁹⁰ Níng 宁, s.117

⁹¹ Liji (礼记): Liji veya "Ritler Klasığı" Konfüçyüsçülüğün temelini oluşturan ve kaynak metinleri sayılan Beş Klasik'ten biridir.

Eski zamanlarda on beşini dolduran bir kızın saçını toplayıp, toka takması gerekmektedir, o zamanlarda yetişkin olmayan kızlar saçını salarlarımı, on beş yaşlarına erdiklerinde de saçlarını toplar toka kullanırlarmış, “jiā jī (加笄)” toka takmak için , “jiā jī lǐ (加笄礼)” toka takma merasimi düzenlenirmiş ki bu da genç kızın reşit olduğu yani evlenme yaşına geldiği anlamına gelirmiş.⁹²

4.1.3.2 Kadının Belinin Güzelliği

Bir kadının beli onun güzelliğini gösteren en önemli bölgesidir. Çin halkı için ister vücudu gösterişli bir kadın olsun ister ince bir yapıya sahip olsun, hepsinde aynı şekilde kadının ince bel yapısındaki güzelliğe vurgu yapılır. Kadının güzelliğini ince beliyle ifade eden deyimler şunlardır;

“Chǔ nǚ yāo zhī (楚女腰肢) : İnce belli kadın anlamına gelir.”,

“Chǔ yāo qí lǐng (楚腰蛴领) : İnce belli, beyaz boyunlu, kadının vücut güzelliğini ifade eder.”,

4.1.3.3 Kadının Elinin Güzelliği

Eskiden beri Çin halkı için eller ve parmaklar önemlidir, inanılır ki parmakları ince olan insanların çoğunluğu zekidir, ince parmaklar ise bilgeliği temsil eder. En ideal parmak muhakkak ki uzun ince ve narin olandır. Bunu da “Shí zhǐ xiān xiān (十指纤纤) ; eski zamanlarda eli nazik narin olan kadınları ifade etmek için kullanılan on ince parmak” deyiminden anlıyoruz.⁹³

4.1.3.4 Kadının Ayağının Güzelliği

Çin antik dönem insanının kadının güzelliğinde en çok önem verdiği yer ayaklarıdır. Öyle ki uzunca bir dönem kadınlar güzellik adı altında, sağlıklarını tehlikeye atan uygulamaya maruz kalmışlardır. Ayak bağlama geleneği kadının ayaklarının küçük olmasının güzel olduğu fikrinin ortaya çıkmasıyla zamanla yayılmış ve kadının iyi bir eş bulması, iyi bir yuva kurup güzel bir geleceğe sahip olması bu geleneğe bağlı hale

⁹² Sūn (孙), s.6

⁹³ Níng (宁), s.117

gelmiştir. “sān cùn jīn lián (三寸金莲)” (ayağı bağlı kadınlar için kullanılan – üç cun⁹⁴ altın lotuslar ya da küçük altın lotus çiçeği - küçük güzel ayaklar anlamındadır) deyimini de bu dönemin kanıtı gibidir.

“Efsaneye göre, Qi Hanedanının son imparatoru cariyelerinden birinin güzelliğiyle o denli kendinden geçer ki, ‘nereye bassa bir zambak çıkıyor’ diye bağırır. Yapay olarak küçültülen ayaklara ‘Altın Lotus’ denilmesi buradan gelmektedir. Ayakları sargıya sokma âdeti Tang Hanedanının (618-906) sonlarına doğru yaygınlaşmıştır.”⁹⁵

Kadın için ayak güzelliğini ifade eden bu deyim temelindeki ayak bağlama geleneği maalesef kadının hayatını zorluklar içinde geçirmesine sebep olan ilkel bir yöntemdir. Küçük yaşta bir kıza, ailenin büyüğü bir kadın tarafından yapılan bu işlemin küçük kızın iyi bir evlilik yapması için yapıldığı iddia edilse de aslında hayatı boyunca erkeğe bağımlı yaşantısını destekler bir amaç içermektedir. Zaten toplum tarafından yaşamı belli sınırlar içinde olan kadın kırık ve küçük ayağıyla artık fiziksel olarak da evinin sınırlarına bağlı yaşamak zorunda kalır.

4.2.Hareket ve Tavır Güzelliği

Tavır güzelliği bir kadının hareketlerinde takındığı tutumun insanlarda uyandırdığı etkidir. Bu tarz bir güzellik doğuştan var olmaz, süreç içinde, günden güne eğitilerek kazandırılır. Çince kadının tavrının güzelliğini ifade eden deyimlerin başında şunlar gelir;

“Chuò yuē duō zī (绰约多姿) : Tavırları narin, zarif, genç bir kız”,

“Ē nuó duō zī (婀娜多姿) : Kibar yumuşak tavırlı güzel kadın.”,

“Xiān zī yù mào (仙姿玉貌) : Kadının hem tavrı hem de görünüşünün güzel olması.”,

“Bù bù lián huā (步步莲花) : İlk zamanlar kadının narin, kibar yürüyüş tavrını ifade ederken sonraları, vaziyetin gittikçe daha iyi bir hal alması iyileşmesi anlamında kullanılmıştır.”,

“Huí móu yī xiào (回眸一笑) : Bir kadının tatlı bir şekilde gülümsemesi”,

⁹⁴ Cun (寸): 1 cun 3.333 cm'ye tekabül eden Çin geleneksel uzunluk ölçü birimidir.

⁹⁵ Eberhard, *Çin Sembelleri Sözlüğü*, s.342

Bu tür deyimlerde ifade edilen göz alıcı tavırlar, narin adımlar, hayranlık uyandıran gülüşler antik dönem Çin halkının kadın tavır güzelliğindeki esas standartlarıdır.

4.3.Giyim Kuşam

İnsanın giyim kuşamı o insanın ekonomik ve kültürel bir göstergesidir, fakat doğrudan kadının güzelliğini göstermez, sadece vücudunun güzelliğini destekleyen bir yardımcıdır. Bu yüzden, Çince kadının giyim kuşamıyla ilgili deyimler çok görülmez ve bir standart değildir daha çok dönemin kültürünü ifade eder.

Çin antik toplumunda, giyim kuşam kültürün önemli bir göstergesidir. “Giyim kuşamla ilgili bu deyimler tarih ve medeniyetin önemli iki değeridir, bu deyimlerin birçoğu Çin antik döneminde ortaya çıkmıştır. O döneme ait toplumsal yaşamın, kültürün ve edebiyatın yansımalarıdır.”⁹⁶

Örneğin;

“Fèng guān xiá pèi (凤冠霞帔) : Zengin aile kızlarının evlendikleri sırada giydiği kıyafetlerle onurlu itibarlı görünmeleri.”,

“Zhū wéi cuì rào (珠围翠绕) / cuì rào zhū wéi (翠绕珠围) : Görkemli bir şekilde giyinen ve zengin görünümlü süslü (kadın)” gibi bu deyimler hükümdarın cariyelerinin ve soylu hanımlarının süsünü ifade etmek için kullanılır, sıradan kadınlar için ise;

“Jīng chāi bù qún (荆钗布裙) : Sade, basit giyimli genç kadın” deyimini kullanılırdı.

Çin halkının antik dönemdeki giyim kuşam tarzı da deyimlere yansımıştır.

Örneğin;

“Guǎng xiù gāo jì (广袖高髻)”, Han dönemi Chang’an şehrinde yaşayan kadınların yaygın olarak saç tepeden topuz yapıp, geniş kollu kıyafet giyme şekilleridir: ayrıca “Fēng huán wù bìn (风鬟雾鬓) / wù bìn fēng huán (雾鬓风鬟)” ise kadının kulağına yaslanmış hafif dağınık duran bir topuz türüdür. Bu deyim ilk Qin dönemindeki bir söylem olup, kadınların güzel olduğuna inandıkları, dönemin güzellik standartlarını yansıtan bir saç modelidir.

⁹⁶ Níng (宁), s.117

4.4.Gençlik Güzelliği

Antik dönem Çin kadının güzelliğinde en çok dikkat edilen şey kadının gençliğiydi. Bir kadının genç oluşu güzelliğinin ilk adımı gibidir⁹⁷. Deyimlerde de sıklıkla güzelliğine vurgular görebiliriz.

Örneğin;

“Chǔ chǔ kě lián (楚楚可怜) : Genç kadının güzelliği ve sevimliliği.”

“Táo yāo xīn fù (桃夭新妇) : Genç ve güzel yeni gelin.”

“Xiǎo niǎo yī rén (小鸟依人) : Genç kızın narin sevimli hali.”

“Zhì chǐ wǒ tuō (稚齿媿媿) : Genç ve güzel kız demektir, ayrıca ;

“Èr bā jiā rén (二八佳人) : 15-16 yaşlarındaki güzel kızları .”,

“Èr bā nǚ láng (二八女郎) : Genç kızların 15-16 yaşlarındaki genç ve güzel kızları”

İfade eder.

---

⁹⁷ Níng (宁), s.117

5. BÖLÜM

ÇİNCE KADIN DEYİMLERİNDEKİ KAVRAMLAR

Kadın deyimlerinde kadını ifade ederken farklı farklı kavramlar kullanılmaktadır. Bunların çoğunluğunu çiçekler oluşturmaktadır. Çiçekler genel olarak kadının güzelliğini ifade ederken kullanılır. Güzelliğinin yanında kadının kendisini de ifade etmekte kullanılmıştır. Çiçeklerin dışında Çin kültürü içinde değerli olan varlıklar, kuşlar, renkler ve doğayla ilgili kavramlar da kullanılmıştır. Çalışmamızda kullandığımız 332 kadın deyimini içerisinde 138 tanesi bu kavramlarla karşımıza çıkmaktadır.

5.1.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Bitki İsimleri

İnsanlar ilk çağlarda toplayıcılık ve avcılıkla ilgileniyordu. Kadınların bitkiler üzerine engin bilgileri olmasına rağmen bu dönem için güzellikle tam olarak bağdaştırdıkları düşünülüyor. Tarım sistemine geçtikten sonra, insanların yaşamları bitkilerle ve doğayla daha çok iç içe olmuştur. Bitki ve hayvanların her türlüşünün özelliklerini bilir hale gelmişlerdir. “çiçek (hua 花)” güzel bir şeydir ve Çin’in antik döneminden bu yana insanlar çiçek üzerinden benzetme yapmışlardır. “Çiçek”i kadının görünüşünü betimlemekte kullanmışlardır.

Çiçekleri kullanarak yaptıkları güzellik benzetmeleri kadar, kadına dair kötü ifadeler ya da acı olayları da çiçeklerle anlatmaya çalışmışlardır, örneğin yolun kenarındaki **sөгüt ağacı** diyerek hayat kadını ifade ederken “Qiáng huā lù liǔ (墙花路柳) / lù liǔ qiáng

huā (路柳墙花) (insanlar tarafından saygı duyulmayan kadın. Hayat kadını)” deyimini kullanmışlar. Aynı şekilde geç yaşta bir kadının ölümünü de “huì sūn lán cuī (蕙损兰摧) (kadının genç yaşta ölüp gitmesi)” deyimiyile yine bir çiçek olan **Orkide** kullanarak ifade etmeyi tercih etmişlerdir.

- **Huā (花) / Çiçek:** Kadın deyimleri içerisinde kullanılan çiçek isimlerinden daha fazla doğrudan 花 (huā) ‘çiçek’ kelimesinin kullanıldığı deyimler bulunmaktadır. Toplamda 31 adet 花 (huā) iminin geçtiği kadın deyimini bulunmaktadır.

Örneğin;

“Yuè mào huā róng (月貌花容) / Huā róng yuè mào (花容月貌) : Çiçek gibi ay gibi yüzü olan güzel kadın.”,

“Rú huā sì yù (如花似玉) : Bir çiçek kadar narin, yeşim taşı gibi değerli, narin seçkin (kadın)”.

Çiçeklere karşı olan bu özel ilgi zamanla farklı çiçeklerin, kadınların farklı özelliklerini ifade ederken bir simge haline almasına neden olmuştur. Genel olarak ‘çiçek’ ifadesinin dışında kadın deyimlerinde karşılaştığımız çiçek isimlerini de aşağıda inceleyeceğiz.

- **Táo (桃) / Şeftali Çiçeği:** Bir genç kızın güzelliği ve gençliğinden söz edilirken kullanılır. Deyimlerde sıklıkla rastlanılan bir simgedir. Çalışmamızdaki deyimler içerisinde bu imi barındıran 7 adet deyim bulunmaktadır.

“Yàn rú táo lǐ (艳如桃李) : Yüzü taze şeftali ve erik çiçeği kadar güzel, narin ve göz alıcı.”

“Táo xiū xìng ràng (桃羞杏让) : Şeftali ve kayısı çiçekleri kadının güzelliği karşısında utançlarından geri çekilirler. İnsanın ruhuna dokunan çiçeklerden de daha güzel kadın anlamına gelir.”

“Táo sāi fěn liǎn (桃腮粉脸) : Pembe yanaklı kadın.”

“Táo yāo liǔ mèi (桃夭柳媚) : Genç ve güzel kadını ifade eder.”

- **Xìng (杏) / Kayısı:** Güzel bir kadını simgeler Kayısı çekirdekleri, güzel bir kadının gözlerine benzetilir.⁹⁸ Bu imi içeren 3 adet kadın deyimini bulunmaktadır.

“Táo xiū xìng ràng (桃羞杏让) : Şeftali ve kayısı çiçekleri kadının güzelliği karşısında utançlarından geri çekilirler. İnsanın ruhuna dokunan çiçeklerden de daha güzel kadın anlamına gelir.”

Kayısı ve Şeftali çiçekleri kadının yüzünün güzelliğini ifade ederken kullanılmıştır.

“Xìng liǎn táo sāi (杏脸桃腮) / táo sāi xìng yǎn (桃腮杏眼) : Yüzün kayısı çiçekleri gibi beyaz, yanakların şeftali çiçekleri gibi pembe olması, bir kadının yüz güzelliğini ifade eder.”

“Táo sāi xìng yǎn (桃腮杏眼): Pembe yanaklı badem gözlü güzel kadın.”

- **Lán (兰) / Orkide:** Zambak veya iris anlamında da kullanılır. Orkidelerin simgesel anlamlarının büyük bir kısmı kokusuyla ilişkilidir. Güzel bir kadının nefesi orkide gibi kokar.⁹⁹ Kadın deyimlerinde de genel olarak kadının iyi karakterini ve kadının güzel kokusunu ifade etmek için kullanılmıştır. Toplamda 6 adet deyimde geçmektedir.

“Huì zhì lán xīn (蕙质兰心) / lán xīn huì zhì (兰心蕙质) : Ahlakı temiz, karakteri soylu olan kadın”

“Lán qíng huì xìng (兰情蕙性) : Kadının güzel karakterli, nazik ve ince olması”

“Chuī qì rú lán (吹气如兰) : Nefesinin orkide kadar güzel kokması, güzel kadının nefesini sıfatlar. Aynı zamanda dili diksiyonu güzel olan kadını da ifade etmek için kullanılır.”

“Huì sǔn lán cuī (蕙损兰摧) : Kadının genç yaşta ölüp gitmesi”

“Lán zī huì zhì (兰姿蕙质) : Bir orkide gibi güzel görünümlü zeki akıllı, temiz kalpli iyi karakterli (kadın).”

⁹⁸ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.167

⁹⁹ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.235

“Huì xīn lán zhì (蕙心兰质): Kalbi temiz karakteri sağlam kadın.”

Kadın deyimlerinde başka çiçek isimleri de geçmektedir.

Örneğin,

- **Lián (莲) / Lotus:** Kirli sulardan çıkar ama kendi kirlenmez, içi boş, dış tarafı diktir; dalları yoktur ama tatlı bir kokusu vardır; saflığın ve aşkın simgesidir.¹⁰⁰ Çalışmamız içerisinde 3 adet deyimde geçmektedir.

“Liǔ yāo lián lián (柳腰莲脸) : Söğüt gibi (ince) beli olan, lotusa benzer yüzü olan kadının güzelliğini sıfatlar, güzel kadın anlamına gelir.”

“Sān cùn jīn lián (三寸金莲) : Küçük altın lotus çiçeği anlamında kadınların küçük ayaklarını ifade eder.”

“Bù bù lián huā (步步莲花) : Kibar narin yürüyüşlü kadın”

- **Pí pá (枇杷) / Malta Eriği:** ‘Malta eriği’ kadın deyimleri içinde genel evlerin bulunduğu bölgelerin ifade edildiği deyimde geçmektedir. 1 adet deyim bulunmaktadır.

“Pí pá mén xiàng (枇杷门巷) : Eskilerde hayat kadınlarının bulunduğu bölgeler için kullanılırdı.”

- **Liǔ (柳) / Söğüt Ağacı:** Baharın simgesidir. Bahar erotik uyanışların mevsimi olduğundan, ‘söğüt cinsel arzuyu ifade eder. Güzel bir kadının beli söğüt ağacına, kaşları söğüt ağacının kıvrımlarına benzetilir. Bir genç kız körpe bir söğüt ve taze bir çiçektir.¹⁰¹ Kadın deyimleri içerisinde 18 adet deyim içerisinde bulunmaktadır.

“Liǔ yāo lián lián (柳腰莲脸) : Söğüt gibi (ince) beli olan, lotusa benzer yüzü olan kadının güzelliğini sıfatlar, güzel kadın anlamına gelir.”

¹⁰⁰ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.230

¹⁰¹ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.275

“Liǔ méi xīng yǎn (柳眉星眼) : Kadının ince kavisli kaşlarını ve parlak ışıltılı gözlerini ifade eder.”

“Liǔ xù cái gāo (柳絮才高) : Edebiyat yeteneğinin olması anlamındadır, genelde kadınlar için kullanılır.

Güzellik ifadesinin yanında kadının hayat kadını oluşuyla ilgili deyimlerde de kullanılır.

“Cán huā bài liǔ (残花败柳) : Dalı kırılmış söğüt ağacı, zarar görmüş bir çiçek. Eski zamanlarda geleneklere uymayan bir hayat yaşayan, ezilmiş ve terk edilmiş kadınlar için kullanılırdı.”

“Huā jiē liǔ xiàng (花街柳巷) : Eğlence mekânı. Genel ev.”

“Qiáng huā lù liǔ (墙花路柳) / lù liǔ qiáng huā (路柳墙花) : İnsanlar tarafından saygı duyulmayan kadın. Hayat kadını.”

- **Fúróng (芙蓉) / Yol Hatmisi - Ağaç gülü:** Güzel kadını ifade etmek için kullanılmıştır. Kadın deyimleri içinde 2 adet deyim bulunmaktadır.

“yuǎn shān fú róng (远山芙蓉) : Kadının kaşlarının görüntüsünü dağlara benzetir, yüzünün rengini de yol hatmisi çiçeğinin (ağaç gülünün) renklerine benzetir. Kadının güzelliğini tanımlar.”

“Fú róng chū shuǐ (芙蓉出水) / chū shuǐ fú róng (出水芙蓉): Yol hatmisi çiçeği kadar güzel zarif (kadın).”

- **Jú (菊) / Krizantem Çiçeği:** Krizantem, bir sonbahar çiçeğidir, bu mevsimi simgeler. Adı ‘kalmak’ sözcüğü (ju) ile fonetik açıdan yakındır ve ‘dokuz’ sözcüğü (jiu) ve ‘uzun zaman’ sözcüğü (jiu) ile eş seslidir, bundan ötürü krizntem uzun ömür ve dayanıklılığın simgesidir.¹⁰²

Fakat kadın deyimlerimiz içinde sadece 1 adet deyim bulunmaktadır. Bu deyimde de krizantem çiçeği olarak kullanılmış ve yaşlanıp, çökmesini ifade etmiştir.

“Jú lǎo hé kū (菊老荷枯) : Kadının görünüşünün yaşlı ve çelimsiz oluşu.”

¹⁰² Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.187

5.2.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Değerli Varlıklar

Kadının güzelliğini simgelemek için kullanılan çiçek isimlerinin yanında inci ‘zhū (珠)’, yeşim taşı ‘yù (玉)’, altın ‘jīn (金)’ gibi ifadeler de mevcuttur. Oldukça da sık rastlanmaktadır.

- **Yù (玉) / Yeşim Taşı:** Çinlilerin her zaman sevdikleri mücevher olmuştur. Gerçek yeşim taşı her zaman serin ve soğuk hissini verir; bunun için de güzel bir kadının teni yeşime benzetilir. Saflığı simgeler¹⁰³. “Yù (玉) yeşim taşı” kadının güzelliğini ifade ederken kullanılır. “Shī jīng - Guó fēng / 诗经-国风” da şöyle geçer: “Bǎi chún shù, yǒu nǚ rú yù (百纯束,有女如玉) beyaz saf, yeşim taşı gibi kızlar”. Bu ifadeler geleneksel güzellik için kullanılmış, birçok kadın deyimini meydana getirmiştir ve Çinlilerin güzellik standartlarını ifade etmektedir. ¹⁰⁴ Çalıştığımız deyimler içerisinde 28 deyimde kullanılmıştır.

Örneğin:

Kadının iç güzelliği anlatmak için “Bīng qīng yù rùn (冰清玉润) buz gibi şeffaf, saf temiz, yeşim taşı gibi parlak, pürüzsüz, karakterli kaliteli güzel kadın.”;

Dış güzelliğini anlatmak için “xiān zī yù sè (仙姿玉色) peri gibi güzel, yeşim taşı gibi renkli(birebir anlamı), sıra dışı güzellikteki kadın”;

Vücut güzelliği anlatmak için “tíng tíng yù lì (亭亭玉立) kadının ince, uzun, zayıf, narin vücut yapısını ve güzel görünümünü tanımlar” ;

Tenin güzelliğini anlatmak için “bīng jī yù gǔ (冰肌玉骨) / yù gǔ bīng jī (玉骨冰肌) kristal gibi parlak, yeşim taşı gibi pürüzsüz, kadının parlak, düzgün ve pürüzsüz tenini tanımlar” deyimleri kullanılmıştır. Bunların yanında güzel kadın zarafetinin ve narinliğinin yine yeşim taşı kullanılarak ifade edildiği deyimler vardır.

“Yù ruǎn huā róu (玉软花柔) : Çiçek gibi, yeşim gibi narin hassas kadın”,

¹⁰³ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.330

¹⁰⁴ Sun (孙), s.46

“Ruǎn yù jiāo xiāng (软玉娇香) : Genç kadının saf beyaz teni ve saf güzelliğini, yumuşak, güzel tavrını ifade eder”,

“Wēn xiāng ruǎn yù (温香软玉) / ruǎn yù wēn xiāng (软玉温香) : Güzel koku, sıcak kadınsı cazibe”,

“Wēn xiāng yàn yù (温香艳玉) : Kabiliyetli yetenekli güzel kadın” gibi. Güzel kadının saflığını, namusunu ifade etmek için kullanılan deyimler ise;

“Bīng qīng yù jié (冰清玉洁) : Buz gibi şeffaf, yeşim taşı gibi saf. Saf, temiz güzel ahlaklı kadın”,

“Shǒu shēn rú yù (守身如玉) : Yeşim gibi saf, temiz ve namuslu. Genel olarak kadının namusunu koruması anlamındadır” gibi deyimleridir. Güzelliği ve güzel şeyleri anlatmak için kullanıldığı gibi Yeşim taşı kadının talihsiz ölümünü ifade etmek için de kullanılmıştır.

Örneğin;

“Xiāng xiāo yù jiǎn (香消玉减) güzel bir kadının gün be gün zayıflayıp çökmesi.”,

“Yù yǔn xiāng xiāo (玉殒香消): Bir yeşim taşının yok olması, bir çiçeğin solması, güzel bir kadının ölümü.”,

“Yù suì zhū chén (玉碎珠沉): Yeşim taşının tuzla buz olması, değerli bir incinin batması, güzel bir kadının ölümü.”,

“Zhū chén yù mò (珠沉玉没): Değerli bir incinin batması, yeşim taşının yok olması, güzel bir kadının ölümü. Verilen örnekler dışında içinde yeşim taşı geçen kadın deyimleri sıkça görülmektedir.

- **Zhū (珠) / İnci:** İnci, sekiz mücevherden biridir. Saflık ve değeri simgeler. Gözyaşlarına küçük inciler denir.¹⁰⁵ İçinde inci imi geçen kadın deyimlerine de baktığımızda kadının zengin, saygın, değerli oluşunu ifade etmek için ya da kadının ölümünü çok değerli olan inciye yitirmeye benzeterek ifade etmek için kullanıldığını görmekteyiz. Çalışmamız içinde de 6 adet deyimde geçmektedir.

¹⁰⁵ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.149

“Zhū wéi cuì rào (珠围翠绕) / cuì rào zhū wéi (翠绕珠围) : Görkemli bir şekilde giyinen ve zengin görünümlü süslü (kadın).”

“Zhǎng shàng míng zhū (掌上明珠) : Çok sevilen değerli kız çocuğu; avuç içindeki inci.”

“Zhū cuì luó qǐ (珠翠罗绮) : Kadının gösterişli zengin giyimini ifade eder”, ayrıca

“Zhū chén yù suì (珠沉玉碎) / yù suì zhū chén (玉碎珠沉) : Yeşim taşının tuzla buz olması, değerli bir incinin batması, güzel bir kadının ölümü.”

“Zhū chén yù mò (珠沉玉没) : Değerli bir incinin batması, yeşim taşının yok olması, güzel bir kadının ölümü.”

“Rén lǎo zhū huáng (人老珠黄) : Bu deyim de yaşlı kadınları ifade etmektedir. İnci gibi yılların sararmışçasına değersizleşmesidir.”

- **Jīn (金) / Altın:** Kadın deyimlerinde kadın için önemli olan bir şeyi vurgularken ve ya bir özelliğini abartarak anlatırken kullanılabilmiştir. Çalıştığımız deyimler içerisinde ‘altın’ iminin geçtiği 6 adet deyim bulunmaktadır.

“Yī xiào qiān jīn (一笑千金) : Kadının bir gülüşü, binlerce altına değer. Kadının güzel gülüşünün zor ve kıymetli oluşunu anlatır.”

“Sān cùn jīn lián (三寸金莲) : ayağı bağlı kadınlar - üç cun altın lotuslara da küçük altın lotus çiçeği- küçük güzel ayaklar anlamındadır.” Bu deyim uzun yıllar kadın için ön görülen önemli bir güzellik unsurunu ifade etmektedir. Küçük ayaklı olmak güzel olmak için en önemli özelliklerden biridir.

“Ā jiāo jīn wū (阿娇金屋) : güzel ve soylu kadın anlamındadır.”

5.3.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Kuş İsimleri

Bahsettiğimiz çiçek isimleri ya da değerli ögeler olan ay, inci, yeşim taşı, altın gibi kavramlar dışında Antik dönemde çok değerli olan kuşlar da mevcuttu ki aynı çiçeklerde olduğu gibi bunlarda dile yansımışlardır. Kadın deyimleri üzerinden bakacak olursak kadını simgelerken kullanılan birkaç özel kuş çeşidi de bulunmaktadır.

- **Niǎo (鸟) / Kuş:** Kuşlar Çin kültüründe önemli bir yere sahiptir. Örneğin Anka kuşu kuşların efendisidir. Sarıasma kuşunun, kırlangıcın, kartalın ve daha birçok

kuş türünün simgesel olarak önemli anlamları vardır. Genel bir benzetme yapmak için ‘kuş’ iminin bulunduğu kadın deyimini sadece 1 adettir. Diğer deyimlerde ise simgesel değerleri olan kuş türlerinin isimleri doğrudan geçmektedir.

“Xiǎo niǎo yī rén (小鸟依人) : Genç kızın ya da küçük bir çocuğun sevimli hali.”

- **Fèng (凤) / Anka Kuşu:** Dört mucizevi yaratığın ikincisi ve tüylü hayvanların hükümdarıdır. Dişi bir simge olarak kullanımı nispeten yakın tarihlere rastlamaktadır.¹⁰⁶ Kadın deyimleri içerisinde de Anka kuşu kadının süsünü, zenginliğini ya da yetenekli oluşunu ifade eder ve 4 adet bulunmaktadır.

“Cǎi fèng suí yā (彩凤随鸦) : Kadının yetenek ve görünüş olarak uygun olmayan biriyle evlenmesi.”

“Fèng guān xiá pèi (凤冠霞帔) : Zengin aile kızlarının evlendikleri sırada giydiği kıyafetlerle onurlu itibarlı görünmeleri. Aynı zamanda resmi görevli memur eşlerinin giyimlerini de ifade eder.”

“Miáo luán cì fèng (描鸾刺凤) : Nakış ve işlemede becerikli kız.”

- **Yàn (燕) / Kırlangıç Kuşu:** Antik Çin’de baharın habercisidir. Kırlangıç, yuvasını bir evin yakınına yapmışsa, başarı, mutluluk ve çocukları simgeler. Kırlangıç kuşu yuvasını bir evin üstüne yaparsa, bu o evden birinin evleneceğine işaretler.¹⁰⁷ Kadın deyimlerinde kırlangıç kadının narin ve insana hoş gelen özelliklerini betimlerken kullanılmıştır. Gülüşünün ya da sesinin güzelliği gibi kadının sahip olduğu kendine has güzelliklerine de vurgu yapar. Kadın deyimlerimiz içerisinde de bu imin geçtiği toplam 4 adet deyim bulunmaktadır.

“Yàn shòu huán féi (燕瘦环肥) / huán féi yàn shòu (环肥燕瘦) : Vücut güzelliği farklı olan, her açıdan güzel görülen kadın.”

¹⁰⁶ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.33

¹⁰⁷ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.33

Bu deyimde yàn (燕)'den kasıt Hancheng Hükümdarı (Hàn Chéng Dì - 汉成帝)¹⁰⁸, nin eşi Zhào Fēiyàn (赵飞燕)¹⁰⁹'dir. Huán (环)'dan kasıt da Táng Xuánzōng (唐玄宗)¹¹⁰, un cariyesi Yáng Yùhuán (杨玉环)¹¹¹dir.¹¹² Ve bu deyimde Zhao Feiyan'ın zayıf, Yang yuhuan'ın de balıketli olduğunu, her iki kadının farklı ama kendilerine has güzelliklerinin olduğunu ifade eder.

“Yàn dù yīng cán (燕妒莺惭) : Kadının güzelliğini niteler, kırlangıcı kıskandıracak sarıasma kuşunu utandıracak güzellikte kadın.”

“Yīng shēng yàn yǔ (莺声燕语) / yàn yǔ yīng shēng (燕语莺声) : Kırlangıç ile sarıasma kuşunun ötüşleri cıvıltıları aslında güzel bir bahar manzarasını tasvir etmek için kullanılırdı. Sonraları genç kızların tatlı konuşma ve gülüşme sesleri anlamında kullanılmaya başlanmıştır.

“Yīng cháo yàn lěi (莺巢燕垒) : Hayat kadınlarının bulunduğu yer, genelev.”

- **Yīng (莺) / Sarıasma Kuşu:** Sahip olduğu güzel sesteki ötürü kadına dair yapılan güzel ses benzetmelerinde kullanılmıştır. Çalışmamızda da 3 adet deyim mevcuttur.

“Yàn dù yīng cán (燕妒莺惭) : Kadının güzelliğini niteler, kırlangıcı kıskandıracak sarıasma kuşunu utandıracak güzellikte kadın.”

“Yīng shēng yàn yǔ (莺声燕语) / yàn yǔ yīng shēng (燕语莺声) : Kırlangıç ile sarıasma kuşunun ötüşleri cıvıltıları aslında güzel bir bahar manzarasını tasvir etmek

¹⁰⁸ Hàn Chéng Dì - 汉成帝 genel olarak bilinen adı 刘骘 Liú áo'dur. Batı han hanedanlığının on ikinci hükümdarıdır. M.Ö 51- M.Ö.7 yılları arasında yaşamıştır.

(<https://baike.baidu.com/item/%E5%88%98%E9%AA%9C/1637782?fromtitle=%E6%B1%89%E6%88%90%E5%B8%9D&fromid=979765> Erişim Tarihi 24.07.2018)

¹⁰⁹ Zhào Fēiyàn 赵飞燕 M.Ö.45 – M.Ö.7 yılları arasında yaşamıştır. Han imparatoru 刘骘 Liú áo'nun ikinci eşidir. (<https://baike.baidu.com/item/%E8%B5%B5%E9%A3%9E%E7%87%95/40226> Erişim Tarihi 24.07.2018)

¹¹⁰ Táng Xuánzōng 唐玄宗 M.S.685 – 762 yılları arasında yaşamış olan Tang hanedanı hükümdarıdır. (<https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%8E%E9%9A%86%E5%9F%BA/274734?fromtitle=%E5%94%90%E7%8E%84%E5%AE%97&fromid=171413> Erişim Tarihi 24.07.2018)

¹¹¹ Yáng Yùhuán 杨玉环 Çin antik döneminin dört büyük güzelinden biridir. M.S.719 – 756 yılları arasında yaşamıştır. Yáng Guìfēi 杨贵妃 olarak da bilinir. Tang hanedanlığı hükümdarı olan Táng Xuánzōng 唐玄宗'un cariyesidir.

(<https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%A8%E7%8E%89%E7%8E%AF/403348> erişim tarihi 24.07.018)

¹¹² <https://baike.baidu.com/item/%E7%87%95%E7%98%A6%E7%8E%AF%E8%82%A5> Erişim Tarihi 24.07.2018

için kullanılırdı. Sonraları genç kızların tatlı konuşma ve gülüşme sesleri anlamında kullanılmaya başlanmıştır.

“Yīng cháo yàn lěi (莺巢燕垒) : Hayat kadınlarının bulunduğu yer, genelev”

- **Dié (蝶) / Kelebek:** Kelebeğin süsü ve hareketlerindeki nezaket ve narinlikten dolayı kadının hareket ve tavır gibi özelliklerine vurgu yaparken benzetme olarak kullanılmıştır. Toplamda 2 adet deyimdir.

“Dié fēn fēng huáng (蝶粉蜂黄¹¹³): Antik dönemde evli kadının alnını sarı boyaması, güzel makyaj yapması.”

“Huā fēi dié wǔ (花飞蝶舞) : Taze çiçek ve kelebeğin rüzgarda dans edişi, genç kızın yolda yürürken ki zarif, kibar ve göz alıcı haline benzetilmiş. Yürüyüşü kelebek gibi narin olan genç kız.”

- **Hóng (鸿) / Kuğu:** Kadın deyimleri içerisinde sadece 2 adet içerisinde ‘kuğu’ imi geçen deyim bulunmaktadır. Bu iki deyim de kuğu ifadesiyle kadının zarif ve göz alıcı görüntüsünü ifade etmektedir.

“Jīng hóng yàn yǐng (惊鸿艳影) : Zarif gözalıcı kadın silüeti (figürü), arkasından dalıp gitmek.”

“Jīng hóng yī piē (惊鸿一瞥) : Kadının narin zarif ve göz alıcı silüetini tanımlar. ”

- **Yàn (雁) / Yaban Kaz:** Kadının güzelliğini abartılı bir şekilde ifade etmek için kullanılmıştır. Çalışmamız içinde bu imin bulunduğu 2 adet deyim mevcuttur.

“Luò yàn chén yú (落雁沉鱼) : Balıkları suya batıran, kuşlar yere indiren (kadın güzelliği); güzel, zeki ve duygulu kadın.”

- **Jī (鸡) / Tavuk:** Çalışmamız içerisinde 4 adet deyimde geçmekte olan ‘tavuk’ imi kadının itaati veya itaatsizliğini ifade etmek için kullanılmıştır. Bir deyimde kadının erkeğe itaatini anlatırken bir başka deyimde kadının erkeğe ve ya otoriteye itaatsizliğini anlatmakta kullanıldığını görmekteyiz.

¹¹³花黄: sarı çiçek :antik dönemde kadınların alnlarını boyamak için kozmetik olarak kullandıkları ürün.

“Jià jī zhú jī (嫁鸡逐鸡) : kadın evlendikten sonra sadece kocasına itaat edip onu takip etmeli.”

“Pìn jī mǔ míng (牝鸡晨鸣) : Dişi tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının idareyi bozması, arkadan kuyu kazması.”

5.4.Kadın Deyimlerinde Kullanılan Doğayla İlgili Kavramlar

İnsanların doğayla iç içe hayatları kadın deyimlerinin oluşumlarında doğa olaylarının da izlerini taşımasına neden olmuştur. İçinde “fēng (风) rüzgâr”, “yún (云) bulut”, “yǔ (雨) yağmur”, “xuě (雪) kar”, “bīng (冰) buz”, “shuǐ (水) su” ve “shān (山) dağ” imleri geçen kadın deyimleri vardır. Bu deyimler kadını güzelliğini, karakterini ya da hüznünü doğada bulunan bu varlıklara benzetme yaparak anlatmış, böylece ifadeyi güçlendirmiştir.

“Fēng huán yǔ bìn (风鬟雨鬓) : Dışarda sıkı çalışan koşuşturan, saçı başı dağınık kadın”

“Bīng jī xuě fū (冰肌雪肤) : Kadının buz gibi parlak bir ten ve kar gibi beyaz pürüzsüz cildini ifade eder.”

- **Yuè (月) / Ay:** Kadın deyimlerinde sıklıkla benzetme ifadesi olarak kullanılır. Kadının güzelliği, narinliği aya yapılan benzetmeyle ifade edilmeye çalışılmıştır. Kadın deyimlerinin içinde 5 adet deyimde kullanılmıştır.

“Yuè mào huā róng (月貌花容) / huā róng yuè mào (花容月貌) : Güzel(kadın), çiçek gibi (kadın), ay yüzlü (kadın).” Burada ‘huā róng (花容)’ kadının güzel görünüşünü ve özellikle yüzünün güzel oluşunu vurgular ‘yuè mào (月貌)’ ise yine yüzünün güzelliğini ifade eder fakat burada aya benzetir.

“Huā yán yuè mào (花颜月貌) : Çiçek gibi güzel görünüşlü ay gibi güzel yüzlü kadının güzelliğini sıfatlar.”

“Xiū huā bì yuè (羞花闭月) / Bì yuè xiū huā (闭月羞花) : Güzelliği ile ayı gölgede bırakan çiçeği utandıran kadın, kadının güzelliğini ifade eder.”

“Rú huā sì yuè (如花似月) : Bir çiçek kadar narin, ay gibi güzel değerli, seçkin (kadın)”

“Yuè diàn cháng é (月殿嫦娥) : Büyüleyici bir güzelliğe sahip olan kadın, aya yerleşen Chang’e¹¹⁴.”

“Huā yuè zhī shēn (花月之身) : Güzel ve narin kadını ifade eder, eskiden de hayat kadınları için kullanılmış.”

- **Shuǐ (水) / Su:** Beş elementten veya değişimden biridir. Su dişil ilke yin’i simgeler. Su, bir kadının olması gerektiği gibi yumuşak, uysal ve esnektir.¹¹⁵ Suya benzetme yapılan kadın deyimlerinde genellikle kadının güzelliği suyun saflığı, temizliği gibi özelliklerine benzetilerek kadının güzelliği ifade edilmeye çalışılır. ‘Su’ iminin bulunduğu 4 adet kadın deyimini bulunmaktadır.

“Fú róng chū shuǐ (芙蓉出水) / chū shuǐ fú róng (出水芙蓉) : Bir lotus kadar güzel zarif (kadın).”

“Shuǐ xìng yáng huā (水性杨花) : Akan su gibi değişken, kavak polenleri gibi hafif uçuşan. Kadının ilişkide tutarsız olması.”

“Shān méi shuǐ yǎn (山眉水眼) : Dağ gibi kavisli kaşlar, su gibi gözler. Kaşı gözü güzel kadın.”

“Yíng yíng qiū shuǐ (盈盈秋水) : Kadının gözlerini sonbaharın berrak su dalgalarına benzetir. Kadının duygulu bakışlarını ifade eder.”

- **Bīng (冰) / Buz:** İçerisinde buz imi geçen kadın deyimlerinde kadının teni ya da karakterine benzetme yapılarak, kadının güzelliği ya da soyluluğu ifade

¹¹⁴ Hikâyeye göre savaş tanrısı ve çok iyi bir okçu olan Houyi Gök tanrısının isteği üzerine bir gün karısı Chang’e ile birlikte gök ülkesinden yeryüzüne inerler. Houyi ‘nin görevini tamamlamasının ardından Gök tanrısının oğulları olan on güneş bir gün birden gökyüzünde belirir ve tüm canlılara zarar vermeye başlar. Bunun üzerine Houyi oklarıyla on güneşin dokuzunun vurur ve son kalanı da insanlık için affeder. Buna sinirlenen Gök tanrısı onların gök ülkesine tekrar dönmelerine izin vermez. Houyi bu durumu insanlara daha çok iyilik yapmak için kullanmaya çalışır fakat Chang’e burda olmaktan mutsuzdur. Bunun üzerine Houyi, Kunlun dağında yaşayan ve gök ülkesine dönmeyi sağlayacak bir ilaca sahip olduğunu duyduğu Xishan Ana’yı bulur ve ilacı alır. Fakat karısından ayrılmak istemeyen Houyi ilacı saklar. Houyi’nin evde olmadığı bir gün Chang’e ilacı bulur, içer ve aya yükselir. Houyi yeryüzünde, Chang’e ise gök ülkesinde yalnız ve mutsuz kalırlar. (<http://turkish.cri.cn/chinaabc/chapter16/chapter160110.htm> erişim tarihi 08.10.2018) Çaresiz kalan Houyi, her gün karısını özler, sonra karısının sevdiği bahçede bir masa hazırlayıp, üstüne Chang’e’nin en sevdiği tatlı ve meyveleri koyar, Ay’daki Chang’e’yi anar. Halk, Chang’e’nin cennetteki Ay’a yerleştiğini öğrenince Ay ışığında tatlı ve meyve dolu bir masa hazırlayıp, iyi kalpli Chang’e’dan mutluluk ve huzurluk diler. O zamandan beri Ay Bayramı’nda Ay’a tapma geleneği yaygınlaşmıştır. (<http://turkish.cri.cn/741/2016/09/18/1s178398.htm> Erişim Tarihi: 08.10.2018)

¹¹⁵ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.276

edilmeye çalışılır. Bu şekilde kadın deyimlerinde kullanılan 5 adet deyim mevcuttur.

“Bīng jī xuě fū (冰肌雪肤) : Kadının buz gibi parlak bir ten ve kar gibi beyaz pürüzsüz cildini ifade eder.”

“Bīng qīng yù rùn (冰清玉润) : Buz gibi şeffaf, saf temiz, yeşim taşı gibi parlak, pürüzsüz, karakterli kaliteli güzel kadın.”

“Bīng jī yù gǔ (冰肌玉骨) / yù gǔ bīng jī (玉骨冰肌) : Kristal gibi parlak, yeşim taşı gibi pürüzsüz, kadının parlak, düzgün ve pürüzsüz tenini tanımlar”

“Bīng qīng yù jié (冰清玉洁) : Buz gibi şeffaf, yeşim taşı gibi saf. Saf, temiz güzel ahlaklı kadın”

- **Xuě (雪) / Kar:** Bu im de aynı “buz” imi gibi saflık temizlik ve güzelliği simgeler. Kadın deyimlerinde de kadının cildini ve karakterini betimlemek için kullanılmıştır ve 2 adet deyim bulunmaktadır.

“Bīng jī xuě fū (冰肌雪肤) : Kadının buz gibi parlak bir ten ve kar gibi beyaz pürüzsüz cildini ifade eder.”

“Yǒng xuě zhī huì (咏雪之慧) : Kadının yeteneklerinden övgüyle söz etmek.”

- **Yǔ (雨) / Yağmur:** Kadın deyimlerinde yağmur damlasından esinlenerek kadının gözyaşını ifade edebildiği gibi, bir doğa olayı oluşundan kadının ruhsal durumunu da ifade edebilmektedir. Çalışmamızda ‘yağmur’ iminin geçtiği 3 adet kadın deyim bulunmaktadır.

“Fēng huán yǔ bìn (风鬟雨鬓) : Dışarda sıkı çalışan koşuşturan, saç başı dağınık kadın.”

“Yún jiāo yǔ qiè (云娇雨怯) / yǔ qiè yún jiāo (雨怯云娇) : Kadının utangaç hali.”

“Líhuā dài yǔ (梨花带雨) : Esas anlamı ‘yağmur damlalarıyla ıslanmış armut çiçeği’, aynı zamanda da Yang Guifei’in ağlarken ki halini tasvir etmektedir. Daha sonraları narin ve güzel kadınları tanımlamak için kullanılmıştır.

- **Yún (云) / Bulut:** Bulutlar, özellikle de birden fazla renkleri, şans ve mutluluk simgesidir. Bulut ana (yun-mu) anlamında; ‘hoş kokulu bulutlar’ bir kadın güzel saçlarını açık bıraktığında kullanılır.¹¹⁶ Kadın deyimleri içerisinde de ‘bulut’ iminin geçtiği 2 deyim bulunmaktadır.

“Yún jiāo yǔ qiè (云娇雨怯) / yǔ qiè yún jiāo (雨怯云娇) : Kadının utangaç, hassas hali.”

“Wù bìn yún huán (雾鬓云鬟) / yún huán wù bìn (云鬟雾鬓): Kadının dalgalanan güzel saçları.”

- **Fēng (风) / Rüzgâr:** Rüzgâr imi, kadın deyimlerinde bir güzellik benzetmesinden çok kadının hayatındaki bir süreç ya da kadının tavrında bir benzetme olarak kullanılmıştır. Doğayla ilgili kavramlar içerisinde en çok ‘rüzgâr’ imi kadın deyimleri içinde görülmektedir. Çalışmamız içerisinde 13 adet deyim bulunmaktadır.

“Fēng xìn nián huá (风信年华) : Kadının yirmi dördüncü yaşı.”

“Lún luò fēng chén (沦落风尘) : Bir kadının talihsiz bir şekilde hayat kadını olması.”

“Qiū fēng tuán shàn (秋风团扇) : Eski zamanlarda erkeklerin ilgisine, sevgisine tekrar sahip olamayan kadını ifade edermiş.”

“Ruò liú fú fēng (弱柳扶风) : Kadının narin bir yapısı, hareketlerinin kibarlığı ve yumuşaklığı.”

- **Shān (山) / Dağ:** Eski Çin’de çok belirgin bir dağ kültü olmasına rağmen kadın deyimlerinde ‘dağ’ imi kadının kaşlarına benzetme yapmak için kullanılmıştır. Toplamda sadece 2 adettir.

“Yuǎn shān fú róng (远山芙蓉) : Kadının kaşlarının görüntüsünü dağlara benzetir, yüzünün rengini de yol hatmisi çiçeğinin (ağaç gülünün) renklerine benzetir. Kadının güzelliğini tanımlar.”

¹¹⁶ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.71

“Shān méi shuǐ yǎn (山眉水眼) : Dağ gibi kavisli kaşlar, su gibi gözler. Kaşlı gözü güzel kadın.”

5.5.Kadın Deyimlerinde Geçen Renkler

Kadın deyimlerinde kadının güzelliği olsun, karakteri olsun, giyimi kuşamı olsun her açıdan yapılan benzetme ve tasvirlerinde renklerin kullanımı sıklıkla görülmektedir. Bunların içinde bazı renkler vardır ki kadının güzelliğiyle ya da hüznüyle özdeşleşmiştir. Kadın deyimlerinde etkili bir biçimde karşılaştığımız renkler ve ifadeleri şöyledir;

- **Bái (白) / Beyaz:** Beyaz, Shang hanedanı'nın (M.Ö. 1050 yıllarına doğru sona ermiştir) simgesel rengi olduğundan o dönemde beyaz giysiler giyildiği söylenir. Beyaz aynı zamanda yaşlılığın simgesi sonbaharın rengidir ve simgesel olarak batıyla bağlantılıdır.¹¹⁷

Kadın deyimlerinde beyaz imi saflık, temizlik anlamında kullanılmıştır. Bazı kadın deyimlerinde 'beyaz' kullanılmış 'hao (皓), beyaz, parlak' imini görmekteyiz. Bu imle yine beyazlık temizlik ve parlaklık ifade edilmek istenmiştir. Bu deyimlerden de Antik çağda kadının teninde ve dişlerinde beyazlık, parlaklık bir kriterdir.

“Fěn bái dài hēi (粉白黛黑) : Kadının yüzünü beyaz kaşlarını siyah boyaması. Kadının makyajını ifade eder.”

“Fěn bái dài lǜ (粉白黛绿) : Kadının makyajını ifade eder.”

“Bái huá zhī yuàn (白华之怨) : Kadının gözden düşerek kederlenmesi.”

“Hào chǐ é méi (皓齿蛾眉) / é méi hào chǐ (蛾眉皓齿) : Güzel kaş beyaz diş, sevimli genç kadın; kadının değerli güzelliğini ifade etmek için kullanılır yani kadına övgü niteliğindedir.”

“hào chǐ qīng é (皓齿青蛾) / qīng é hào chǐ (青蛾皓齿) : Güzel ve yetenekli kadın.”

“Zhū chún hào chǐ (朱唇皓齿) : Kırmızı dudaklar, parlayan dişler, çok güzel kadın.”

¹¹⁷ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.64

- **Hóng (红) / Kırmızı:** Kırmızının, tarih öncesi çağlarda bile, ‘hayat veren’ renk olarak kabul edildiği zannedilmektedir. Kırmızı, yazın, güneyin ve eski Zhou (M.Ö. 1050-256’ya doğru) diyarının rengidir. Bu ‘Kırmızı Çağ’da, kırmızı giysiler, memurların başlıklarında kırmızı püsküller, kırmızı mühür şeritleri, atlar, bayraklar, kurbanlık hayvanlar, vb. vardı.¹¹⁸

Kırmızı renk, kadının güzelliğinde büyük önem taşır. Birçok eserde güzel bir kadının kırmızı dudakları ve beyaz dişlerinden beğeniyle söz edilir.¹¹⁹ Deyimlerde kırmızı anlam olarak da kırmızı rengi ifade eder, kanın kırmızısı ya da narın kırmızısı gibi. Kutlanılacak olay anlamında da kullanılır, mutlu kaderde de kullanılır. Ama çoğunlukla güzel kadını ifade eden deyimlerde kadının güzelliğini betimler.¹²⁰ Kadın deyimlerinde de kırmızı karşımıza aşkı, zarafeti, gençliği, şıklığı hatta bir kısmında da kadının kendisini ifade eder şekilde çıkar.

“Yī cuì wēi hóng (依翠偎红) : Genç kadınların aşk oyunlarıyla eğlenmesi.”

“Cuì xiù hóng qún (翠袖红裙) / 红裙翠袖 (cuì xiù hóng qún) : Koyu yeşil kadın giysisi, kırmızı etek, kadınların giyimini tasvir eder” gibi.

“Hóng zhuāng sù guǒ (红装素裹) : Güzel zarif kıyafetli kadınları ifade eder.”

“Cuì xiāo hóng jiǎn (翠消红减) : Kadının görünüşünün zayıflamasını bozulmasını ifade eder.”

“Cǎn lǜ chóu hóng (惨绿愁红) : Yağmur ve rüzgârdan zarar gören çiçeğin yapraklarının dökülmesi, aynı zamanda bir eşin (kadın) kötü hayat tecrübelerine sahip olması durumudur.”

“Hóng yán lǜ bìn (红颜绿鬓) : Bir kızın gençlik zamanlarını ifade eder.”

“Hóng yán bó mìng (红颜薄命) / bó mìng hóng yán (薄命红颜) : Güzel kadınların kötü kadere maruz kalması.”

¹¹⁸ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.175

¹¹⁹ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.176

¹²⁰ Qiūjú Hán (秋菊韩), “Hànyǔ Chéngyǔ Sècǎi Yánjiū (汉语成语色彩研究)”, Shāndōng Dàxué (山东大学), Shandong 2006 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.11

“Hóng chóu lǜ cǎn (红愁绿惨) : endişe dolu olmak, kolayca kalbi kırılmak, (bir kadının) acılı hali.”

- **Zhū (朱) / Kırmızı - Kızıl:** Antik Çince de kırmızı anlamına gelir. Güzel olan şeylerle ilişkilidir.¹²¹

“Lǜ bìn zhū yán (绿鬓朱颜) : Güzel yüzlü güzel görünümlü kadın, genç güzel kadın.”

“Zhū yán fěn miàn (朱颜粉面) : Süslenmiş makyaj yapmış kadın.”

“Zhū chún hào chǐ (朱唇皓齿) : Kırmızı dudaklar, parlayan dişler, çok güzel kadın.

“Zhū chún fěn miàn (朱唇粉面) : Güzel kadını ifade eder.”

- **Huáng (黄) / Sarı:** Sarı renk zengin bir kültürü içerir. Sarı renk saygınlığı, kutsallığı temsil eder ve Çin antik döneminde de hükümdarın gücünü simgelemektedir. “黄帝” Çin tarihin ilk imparatorudur. Tang Hanedanlığı döneminden bu yana, sarı renk hükümdarın şahsi rengidir.¹²² Mutluluk, şans gibi anlamlar yüklenmiştir, örneğin 黄道吉日 (huáng dào jí rì) şanslı gün, 黄金时代 (huáng jīn shí dài) altınçağ gibi. Bunun Çin tarihi kültürüyle yakın bir ilişkisi vardır, Han kültürünün ortaya çıkış kaynağı Sarı nehrin aktığı bölgedir, Çinliler sarı insanlardır, ayrıca yaşam sarı toprak üstündedir. Çin halkının atası 黄帝 dir, bu yüzden Çinlilerin hepsi kendilerine 炎黄子孙 (yán huáng zǐ sūn) yani Yangdi ve Huangdi nin soyundan gelenler derler. Sarı renk ayrıca gücün ve prestijin sembolüdür. Zamanla gelişmiş sarı renk yozlaşmış, erotizm ve düşük ilgi anlamlarına gelir olmuştur. örneğin 黄色书刊 (huáng sè shū kān) pornografik kitap, 黄色电影 (huáng sè diàn yǐng) erotik film gibi.¹²³

Batı'nın aksine Çin'de sarı çok sevilen bir renktir. Ün ve ilerlemenin simgesidir. ‘Sarı çiçek kadın 黄花女人 (huáng huā nǚ rén)’ bakire bir kızı ifade eder. Ayrıca sarı rengi,

¹²¹ **Hán (韩)**, “Hànyǔ Chéngyǔ... (汉语成语...)”, s.7-17

¹²² **Wèi, Wáng 玮,王**, “Hànyǔ Hányǒu Jīběn Yánsècí Dí Chéngyǔ Yǔ Duìwài Hànyǔ Jiàoxué 汉语含有基本颜色词的成语与对外汉语教学”, Hénán dàxué 河南大学, Henan 2013, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.14

¹²³ **Wáng (王)**, “Hànyǔ Hányǒu... (汉语含有...)”, s.20-21

dönüşüm veya ‘varoluş durumu’, yeryüzü ve göksel yönlerden beşincisi olan merkez ile bağlantılıdır.¹²⁴

Aynı zamanda kadının makyajı ya da aynı Türkçe’deki sararıp solmak ifadesi gibi kadının yıpranması güzelliğini yitirmesi anlamını da taşır.

“黄花女儿 (huáng huā nǚ ér) : Evlenmemiş, bekar genç kızlar. Bakire kızlar.”

“蝶粉蜂黄 (dié fēn fēng huáng) : Antik dönemde evli kadının alnını sarı boyaması.” 花黄: sarı çiçek (antik dönemde kadınların alınlarını boyamak için kozmatik olarak kullandıkları ürün).

“人老珠黄 (rén lǎo zhū huáng) : Yaşlı kadınları ifade etmektedir. İnci gibi yılların sararmışçasına değersizleşmesidir.”

- **黑 (Hēi) / Siyah** : Siyah imi kadın deyimlerinde sadece kadının beyaz teni kadar siyah saç ya da siyah kaş sahibi olmasının güzelliğini ifade ederken kullanılmıştır.

Çin kültüründe siyah, karanlık, ölüm ve onurun simgesidir. Çin tiyatrosunda siyah yüzlü sekiz kahraman, onurlu, kaba ancak dürüst kişileri temsil eder. Ayrıca elementlerin beş değişimlerine dair eski öğretiyeye göre, siyah su, kuzey ve tuzlu tatla bağdaştırılır ve bu rengi temsil eden evcil hayvan domuzdur.¹²⁵

“粉白黛黑 (fěn bái dài hēi) : Kadının yüzünü beyaz kaşlarını siyah boyaması. Kadının makyajını ifade eder.”

- **翠 (cuì) / Koyu Yeşil** : Bu im kadın deyimleri içerisinde 5 adet deyimde geçmektedir. Yeşil renkte olduğu gibi burada da tamamlayıcı olan kırmızı görülebilmektedir. Ayrıca bu deyimlerin çoğunluğu kadının giyim kuşamını ifade eden deyimlerdir.

“翠袖红裙 (cuì xiù hóng qún) / 红裙翠袖 (hóng qún cuì xiù): Koyu yeşil kadın giysisi, kırmızı etek, kadınların giyimini tasvir eder. Ayrıca kadınlar için bir lakap olarak kullanılır.”

¹²⁴ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.176

¹²⁵ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s.273

“珠翠罗绮 (zhū cuì luó qǐ) : Kadının gösterişli zengin giyimini ifade eder.”

- 绿 (Lǜ) / Yeşil : Yeşil, hayatın aldığı renklerden biridir ve ilk baharın simgesidir. Çinliler, birbirini tamamlayıcı iki renk olan kırmızıyla yeşilin bir arada olmasına çok önem verirler.¹²⁶

Bu iki rengin birarada kullanılmasını kadın deyimlerinde de görebilmekteyiz. ‘Yeşil’ iminin geçtiği 6 adet kadın deyimini mevcuttur.

“红颜绿鬓 (hóng yán lǜ bìn) : Bir kızın gençlik zamanları.”

“惨绿愁红 (cǎn lǜ chóu hóng) : Yağmur ve rüzgardan zarar gören çiçeğin yapraklarının dökülmesi, bir eşin (kadın) kötü hayat tecrübelerine sahip olması durumu.”

“绿叶成荫 (lǜ yè chéng yīn) : Kadının evlenip çoluk çocuga karışması.”

Kadının tarih boyunca güzelliği hep tartışılmış kimi zaman beğenilmiş, kimi zaman dikkat çekmiş kimi zamansa suçlanmış. Toplumlar ve dönemlere göre farklılıklar gösterse de kadının güzelliğini belirleyen genelde kadının kendisi olmamıştır. Çin kültüründeki kadının güzel oluşuyla ilgili standartlardan da anlıyoruz ki aslında kadının çirkinliği, ya da kötü görüntüsü üzerinde pek durulmamış belki de öyle olsun olmasın kadın için ideal güzellikten bahsetmeyi tercih etmişlerdir. Bahsedilen deyimlerin çoğunluğunun eski dönem eserlerinde de sıklıkla geçtiğini düşünecek olursak arzulanan güzelliği dile getirdiklerini anlayabiliriz. Ve insanlar kadının bu arzulanan güzelliğini ya da imini ya da kadınla ilgili anlatılan ifade edilen her neyse onun için yine kadına benzer narin, kırılğan ya da değerli olan şeylerle benzetme yapmış, Çin kültürünün değerli varlıklarını, kendine özgü anlamlar barındıran çiçekleri, kuşları, değerli taşları kullanmışlardır.

Kadın için kullanılan ifadeler ve terimler çok anlamlı ve değerli şeylerdi. Öyle ki kadının hayat kadını oluşunu ifade ederken bile kadın yine bir çiçeğe benzetilerek anlatılmaktadır. Bu aslında Çin kültürünün ve edebiyatının bir güzelliğidir. Kadının toplumdaki yeri, iki bin yıllık feodal toplum düzenindeki konumu onu çok değerli bir yere koymuş olmasa da, kadınla ilgili deyimlerde belki dilin estetiğinden belki

¹²⁶ Eberhard, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, s330

edebiyatın naifliğinden kadını yüksek güzellik standartları ve değerli simgelerle ifade etmeyi tercih etmişlerdir.

6. BÖLÜM

ÇİN ANTİK DÖNEMİNDE KADININ TOPLUMDAKİ YERİ

6.1 Feodal Toplum Yapısında Kadının Toplumdaki Yeri

Ataerkil toplum, ilkel kabile toplumdan sonraki dönemin toplum yapısıdır. Toplumun gelişmesiyle, ataerkil toplumun birkaç önemli özelliği ortaya çıkmıştır. Örneğin; erkek tarım ve el işçiliği üretiminde ana güç olmuştur, üretim malzemeleri gelişmiştir; özel mülkiyet sistemi gelişmiştir; paylaşım eşit değildir, fakir zengin ayrımı ortaya çıkmaya başlamıştır; hiyerarşi ortaya çıkmıştır. Toplum yapısının merkezi erkektir; ailenin başı da erkektir; idare her konuda erkeğin elindedir. Artık kadın erkeğin baskısı altındadır, köleleştirilen bir yere itilmiştir.¹²⁷

Çince kadın deyimleri içinde feodal toplum dönemindeki kadın erkek ilişkisini, kadının toplumdaki konumunu ifade eden birkaç deyim bulunmaktadır.

“Nǚ zhī nán gēng (女织男耕) / Nán gēng nǚ zhī (男耕女织) :Feodal dönemde küçük tarım ekonomisi, tüm aileyi bir kişi yönetir, erkek ekin eker, kadın örgü örür. Bütün bir ailenin iş dağılımını ifade eder.”

---

¹²⁷ Fāng Wáng (芳王), “Jìndài Zhōngguó Chuántǒng Nǚxìng Chóngbài Yánjiū (近代中国传统女性崇拜研究)”, Shāndōng Shīfàn Dàxué (山东师范大学), Shandong (山东), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2010, s.22

“Nán zūn nǚ bēi (男尊女卑) : Feodal toplumda erkeğin konumu yüksektir, kadınıkiyse aşağılardadır. Bu erkeği önemli kadını önemsiz gösteren bir feodal dönem öğretisidir. Erkeği kadından üstün saymak.”

“Zhòng nán qīng nǚ (重男轻女) : Kadını küçümseyip, erkeğe değer vermek; erkeği kadından üstün saymak.”

“Nán nǚ yǒu bié (男女有别) : Erkek kadın arasında ciddi farklar vardır. Eski dönemde feodal Konfüçyüs ahlak kurallarına uyulduğu vurgulanmaktadır.”

Bu deyimlerde de görüldüğü gibi dönemin toplum yapısı ve Konfüçyüsçü düşünce, kadını erkeğin gerisinde, ev içinde, erkeğe karşı itaatkâr ve erkeğin yanında güçsüz, etkisiz bir vasa sahip olarak görmektedir. Bu sebeple de kadın bu görüşler çerçevesinde bir hayat sürmektedir.

6.2 Geleneksel Aile Kültüründe Kadın

Bu dönemde kadın doğumundan ölümüne kadar hep bir erkeğe bağlı olarak hayatını sürdürmektedir. Doğumundan evleneceği zamana kadar babasına ya da abisine, evlendiğinde eşine, eşi öldükten sonra da oğluna itaat etmesi gerekmektedir. 《yí lí · sāng fú · zǐ xià chuán 仪礼¹²⁸ · 丧服·子夏传》 da derki: “Kadın takip etmelidir, evlenmeden önce babasını, evlendikten sonra kocasını, kocası ölünce de oğlunu takip etmelidir.”¹²⁹ Bu söz antik dönem klasiklerinden birinde geçmekle kalmamış Konfüçyüs düşünce sisteminde de yer almış ve toplum yapısının derinliklerine kadar işlemiştir.

Konfüçyüsçü düşüncenin etkilediği diğer toplumlarda da bu görüş mevcuttur. Örneğin kadınların hayatları boyunca bir erkeği takip eder durumda olmaları Kore’de de yakın tarihe kadar devam etmiştir.¹³⁰

¹²⁸ 仪礼 yí lí : Ru düşünce ekolünün on üç klasiğinden biridir. İlk bahar sonbahar savaşan beylikler döneminin ritüel sisteminin derlemesidir. Toplamda on yedi bölümdür. <https://baike.baidu.com/item/%E4%BB%AA%E7%A4%BC/5394977> Erişim Tarihi 04.08.018

¹²⁹ Qiān Mèng 鞫孟, Cóng “ Sāncóng Sídé ” Dào “ Jùnèi” 从“三从四德”到“惧内”, *Zhōnghuá Wénhuà Lùntán 中华文化论坛*, 2013, sayı:3, s.96

¹³⁰ Hatice **Köroğlu**, “19. Yüzyılda Kore’de Batılılaşma Hareketi ve Kadın Statüsü”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:27, 2009 s.187

Çin kültürünü ve toplum yapısını böyle derinden etkilemiş olan bu düşünce tarzı deyimlerde de kendini göstermektedir. Kadının uysal ve itaatkâr olmasıyla alakalı da Çince kadın deyimlerinde bir kaç deyim mevcuttur. Bunlar;

“Fū chàng fù suí (夫唱妇随) : Önceleri Feodal toplumda kadının erkeğe itaat edip uyması gerektiği düşüncesini ifade ederdi, sonraları karı koca uyumunu ifade etmeye başladı; Koca şarkı söyler kadın da kocasıyla birlikte söyler, iç uyum.”

“Nán chāng nǚ suí (男倡女随) / nán chàng nǚ suí (男唱女随) : Kadın tarafının erkek tarafına uygun davranmak zorunda olduğunu ifade eder, kadının erkeğe bağlı olması gerektiği anlamına gelir. Kadın erkek uyumluluğu.”

“Sān cóng sì dé (三从四德) : Feodal toplum zamanında kadının uyması gereken ahlaki kuralları ifade eder.” Sān cóng (三从) kadının hayatı boyunca takip etmesi gereken üç karakteri; baba, koca ve eşi ifade eder. Sì dé (四德) ise her kadının bilmesi ve uyması gereken dört temel ahlak ilkeleridir.

Kadının hayatı boyunca bir erkeğin yanında ona yardım eden, ona bağlı yaşayan bir yaşam sürmesi beklendiği gibi uyması gereken başka ahlak kuralları da vardır ki bu kuralların kadını aile yaşantısı için çok önemli olduğuna inanılır. Öyle ki evlilik aşamasında da erkek tarafının dikkat ettiği bir konudur. Bu sebeple de kız çocukları evlenecek yaşa gelene kadar aileleri tarafından itaatkâr ve evlenip gelin gittikleri aileye hizmet edebilecek şekilde yetiştirilir. Toplum içinde kadının sahip olması gerektiğine inanılan bu ahlak kurallarına dört ahlak sì dé (四德) denir. Aile kız çocuklarını bu ahlak kurallarına göre yetiştirir ki bu görev de yine aynı kurallarla yetiştirilen annenindir.

Çin toplumundaki kadının kısıtlı ve erkeğe bağımlı eğitimi Avrupa’da da benzer şekilde var olmuştur. Kadının alabileceği eğitim sadece ailesine bakmak, eşinin ve ailesinin ihtiyaçlarını karşılayıp, hizmet etmek üzerinedir. Bu benzerliği şu ifadelerle de görebilmekteyiz.

“Kadınlara ilişkin tüm eğitim erkeklere bağlı olmalıdır. Onların hoşuna gitmek, onlara fayda sağlamak, kendilerini onlara sevdirmek, onlardan saygı görmek, gençken onları büyütme, büyüdüklerinde onlara bakmak, onlara öğüt vermek, teselli etmek, hayatlarını

hoş ve sevimli kılmak... İşte kadınların görevi her zaman bunlar olmuştur ve çocukluklarından beri onlara öğretilmesi gerekenler de bunlardır.”¹³¹

Burada da anlıyoruz ki aslında kadının erkeğin gerisinde bırakıldığı birçok toplumda kadın aynı Çin toplumundaki gibi eğitimi açısından da oldukça kısıtlanmıştır. Çin toplumunda da kadının aldığı eğitim erkek ve aile odaklı sî dé (四德) dediğimiz dört ahlak kuralından ibaret kalmıştır.

Çince kadın deyimlerinde kadın ahlakıyla ilgili de birkaç deyim bulunmaktadır. Bunların içinde doğrudan sî dé (四德) dört ahlak kuralını ifade eden ise şu deyimdir;

“Dé yán gōng róng (德言工容) / dé yán róng gōng (德言容功): Feodal dönem ahlak kuralları kadının ahlaklı olmasını gerektirirdi. Dé (德); kadın ahlakı, karakteri. Yán (言); konuşma şekli. Róng (容); görünüşü. Gōng (功); kadının el becerisi. Feodal toplum dönemi öğretilerinin kadından beklediği temel özelliklerdir.”

Bu deyimde geçen bu dört özellik kadının alması gereken en temel eğitimini oluşturur. İster fakir ister zengin, ister halktan ister saraydan olsun her kadın bu temel özelliklere sahip olmalıdır ve fazlası için bir eğitim şansı yoktur.

Kadının evlendikten sonraki hayatında da mutlu olabilmesi için yerine getirmesi gereken bazı şeyler vardır. Bunlar aslında o dönemde evliliğin en önemli amaçlarını da ifade eder. Bu amaçlar soyun devam etmesi ve atalara adanan kurban ve adakların sürdürülmesidir. Kadın da evlilik hayatında mutlu olabilmesi için eşini mutlu etmeli, ona itaat etmeli, çocuk doğurmalı ve kocasının ailesine hayırlı bir evlat olabilmelidir.

Lu Xun¹³² da şuna dikkat çeker: “ ev içinde kadının hizmet etmeye katlanmaktan başka çaresi yoktur, kendi kanı yavaş yavaş tükense de, zayıf da düşse, diğerlerini besler.”¹³³

Kadının ister aile hayatında olsun ister toplum hayatında herhangi bir söz hakkı yoktur. Miras hakkı ya da mülk hakkı da yoktur. Üstelik gelin geldiği sırada getirdiği çeyiz dahi kendisiyle birlikte kocasının ailesinin olur, malının idaresi hakkında herhangi bir söz

¹³¹ Claudine **Sagaert**, *Kadın Çirkinliğinin Tarihi*, (Fransızcadan Çeviren Serdar Kenç), Maya Kitap, İstanbul, 2017, s.97

¹³² Lü Xùn 鲁迅 1881 - 1936 yılları arasında yaşamış olan ünlü Çin edebiyatçısı ve düşünürüdür.

¹³³ Li **Lǐ** 莉李, “Zhōngguó Chuántǒng Dì Hūnyīn Jiāting Wénhuà Duì Nǚxìng Shèhuì Cúnzài Dì Yǐngxiǎng 中国传统的婚姻家庭文化对女性社会存在的影响”, *Zhōnghuá Nǚzǐ Xuéyuàn Shāndōng Fēnyuàn Xuébào 中华女子学院山东分院学报*, Temmuz 2000, sayı.48, s.42

hakkı olmadığı gibi artık kocası ölse dahi eşinin ailesine evlatlık vazifesini yerine getirmeye devam etmeli, tekrar evlenmemelidir. Bu feodal toplum döneminde ahlaklı bir kadının namusu için yapması gereken bir şeydir. Ayrıca kadının hayatını erkeğin hayatına ölümüne adadığını gösteren “Hǎo nǚ bù shì èr fū (好女不事二夫) iyi bir kadın ikinci kez evlenmez’, ‘Zhàng fū sǐ guó, fù rén sǐ fū (丈夫死国、妇人死夫) koca ülke için ölür, kadın kocası için ölür”¹³⁴, ifadelerinde de cinsiyetçi yaklaşım görülmektedir, Çince kadın deyimlerinde kadının namusu ve tekrar evlenmemesi gerektiğini ifade eden deyimlerle de bu anlayışı görebiliyoruz.

“Cóng yī ér zhōng (从一而终) : Koca ölünce tekrar evlenilmez, bu eski dönem feodal toplumunda kadın öğretisi.”

“Sān zhēn jiǔ liè (三贞九烈) : Feodal dönem toplumunda kadının tekrar evlenmemesi ya da namusunu korumak için kendini öldürmesine övgü.

“Qī zhēn jiǔ liè (七贞九烈) : Eski zamanlarda onurun hiçbir şeyle karşılaştırılmaması, kadın ölebilir ama namusunu kaybedemez.”

İtaatkâr olması gereken, aile içinde çok fazla söz hakkı olmayan kadın kendi başına buyruk hareket edemez. Varlığı ve kaderi dahi kocasının varlığına, kaderine ait olur. Kadın kendini, kaderini, varlığını, mantığını kocasına adar. Kocasının saygınlığıyla saygınlık kazanır, kocasının yolunda onu takip eder.

“Fū guì qī róng (夫贵妻荣) : saygın kocanın karısı da kocasından dolayı saygınlık görür.”

“Fū zūn qī guì (夫尊妻贵) : saygın kocanın karısı da kocasından dolayı saygınlık görür.

Geleneksel aile kültüründe kadın için iyi bir eş, eşinin ailesi için iyi bir evlat olması, hizmetlerini en güzel şekilde yerine getirmek zorunda olması feodal toplum kültüründe kadın için kanıksanmış bir durumdu. Kadın bulunduğu ailenin güç dengesinde belki de en altta bulunuyordu. Kadının aile içindeki yerini sağlamlaştırması için bir erkek çocuk sahibi olması gerekiyordu. Bu sayede önce anne olacak daha sonra kayınvalide olup aile içinde az da olsa söz sahibi olabilecektir.

¹³⁴ Lǐ 李, Zhōngguó Chuántǒng dí 中国传统的... s.44

“Oğul sahibi olup yetiştirerek yaşlılığa hazırlanmak (Yǎng zǐ fáng lǎo-养子防老)” görüşü de bu dönemde konuşulur oldu, fakat aynı zamanlar kadının “eğlence aracı” yerine konuluşunun güçlü olduğu zamanlardı, bir kadının dikkate değer özellikleri güzelliğiydi. Geleneklerdeki “zeki erkek güzel kadın (Liáng cái nǚ mào-良才女貌)” en mantıklı evlilik birleşimi olarak görülürdü, o da “(Nǚ zǐ wú cái biàn shì dé-女子无才便是德) kadının ahlakı yeteneğinin olmamasıdır” görüşünü ortaya çıkardı. Yani bunun anlamı eski dönemde kadının eğitimsiz olması onun kocasını ya da hayatında itaat ettiği kişiyi takip etmesini kolaylaştırıyordu. Bu, kadın için bir erdemdi. Aynı zamanda da feodal toplumun kadını aşağı gördüğü kötü bir bakış açısıdır.” Bununla birlikte kadının doğal vücudu erkeğin arzuladığı bir nesneye, estetik bir objeye dönüştü, “yīng xióng měi rén (英雄美人) güzel kahraman” geleneksel kültürde tarif edilen erkeğin mantık durumudur. Burada kadının güzelliği bir tür tüketim ürünüdür, kadının güzelliğinin kalite ve değerine sahip olmak erkek için finansal bir kaynağın sembolüdür.¹³⁵

Çin feodal toplum döneminde durum böyleyken Avrupa’da da durum pek farklı değildir. Kadınla ilgili yapılan çalışmalarda kadının talihinin Çin’deki kadınlara benzer olduğunu görüyoruz. Claudine’in Kadının Çirkinliğinin Tarihi adlı çalışmasında şu şekilde geçer;

“Zekâ ve çirkinlik arasında kurulan bağı sorgulayabiliriz. Bu kadının fiziksel güzelliği kadar (aptallığına ilişkin olmadığında) onun uysallığıyla da ilişkilendirilmiştir. Sanki güzel bir kadın zeki olamazmış gibi... ‘Güzel ol ve sessiz kal’ düsturu popüler bir önyargının ifadesidir.”¹³⁶

Bu ifadelerden de anlıyoruz ki Avrupa’da da kadın görüşü Çince’deki ‘nǚ zǐ wú cái biàn shì dé (女子无才便是德) Kadının erdemi yeteneğinin olmamasıdır’ görüşüyle benzerlik göstermektedir.

6.3 İdareye Yakın Kadın

Kadının arka planda kaldığı bu dönemde kadının saraydaki durumu çok da farklı değildi. Eğitimini kadın ahlakı üzerine alıyordu ve uyması gereken kurallar çerçevesinde bir hayat sürdürüyordu. Fakat Çin tarihine derin iz bırakmış ve adından sıkça söz ettirmiş bazı kadın figürler de vardır. Bunlar tarih sahnelerinde güzelliğiyle sarayda ilerlemiş ve yaşanan kötü sonuçların sorumlusu ilan edilmiş kadınlardır. Bunlara daha yakın tarihte

¹³⁵ Lǐ 李, Zhōngguó Chuántǒng dí 中国传统的... s.43

¹³⁶ Sagaert, s.96

yaşamış olan Yang Guifei (杨贵妃)¹³⁷ en çok tanınan örnektir. Yang Guifei'in tarihe geçişini John Keay Çin Tarihi adlı eserinde şöyle bahseder. “Altmış yaşındaki Tang Xuanzong (唐玄宗), 745 yılında ilgisini, Taoizm düşüncelerinden ayırıp gözlerini bir kadına çevirdi. Bu ünlü Yang Guifei'di ve hükümdarda ona tam anlamıyla vurulmuştu. Kadın, bir zamanlar hükümdar oğullarından birinin metresiydi. Buna bakılacak olursa, hükümdar yarı yaşında olmalıydı ve çok geçmeden de hükümdar üzerindeki etkisini kullanarak bütün saraya hâkim olmayı başardı. Artık bütün güç Yangların elindeydi.”

138

Yakınlarının sarayda ve yönetimde bir yerlere gelmesini sağlayan Yang Guifei ilerleyen yıllarda çıkan bir isyan sonucunda bu isyandan sorumlu tutulmuş ve ailesinden gelen diğer Yang'larla beraber ölümle cezalandırılmıştır.¹³⁹

Tarihte bu tip durumlar için tarihçiler, soylu ailelerin kendi içlerinden güzel bir kızın imparatoriçe olmasını sağlayarak imparatoru elde etmeye ve imparatorun haremine kendi sözlerini geçirdikleri kişileri sokmaya çalıştıklarını ifade etmektedirler. Bu sayede gizli bilgileri elde edebilir ve yönetimde etkili olabilirler.¹⁴⁰

Yang Guifei ile hemen hemen aynı kaderi yaşamış olan başka kadınlar da vardır daha eski tarihlere bakarsak Bǎo Sī (褒姒)¹⁴¹ ve Lí Jī (骊姬)¹⁴², de bu kadınlardandır ve onların da tek suçları oğullarını idarenin başına getirmek için olan çabalarıydı ve bu çaba onları tarihte ülkeyi felakete götüren kadınlar olarak göstermiştir.¹⁴³

Kadının yönetime karışmaması gerektiğine dair görüş ya da kadının ülkeyi felakete sürükleyen olduğuna dair görüş sanıyoruz ki bu şekilde olayların oluşuyla ortaya çıkmamıştı. Kadın, antik dönem toplumu içinde de, Konfüçyüsçü düşünce sisteminde de idari işlere karışmaması gereken kişiydi. Erkek işleri ayrı kadının görevleri ayrıydı. Sarayda etkin bir hal alan kadının ya da hükümdara yakın olan kadının yönetime

¹³⁷ Yáng Guìfēi 杨贵妃 m.s.719-756 yılları arasında yaşamıştır, hükümdar Tang Xuanong'un cariyesidir.

¹³⁸ John Keay, *Çin Tarihi* (Çev. Neşe Kars Tayanç – Dinç Tayanç) İnkılap Kitabevi, İstanbul 2011, s.273

¹³⁹ Keay, *Çin Tarihi*, s.273

¹⁴⁰ Helmut Uhlig, *İpek Yolu –Çin ve Roma Arasında Eski Dünya Kültürü* Çev. Alev Kırım, Okyanus Yayıncılık, İstanbul, 2000, s.125

¹⁴¹ Bǎo Sī 褒姒 Zhou Hükümdarı You'nun cariyesi-ünlü Çinli güzellerinden biridir.

¹⁴² Lí Jī 骊姬 İlkbahar - Sonbahar döneminde Jin Xiangong'un cariyesidir.

¹⁴³ Xiǎojiàn Wáng 小健王, “Zhōngguó Gǔdài Xìngbié Jiǎosè Dí Fēnhuà Jíqí Shèhuìhuà 中国古代性别角色的分化及其社会化”, Shǎnxī Shīfàn Dàxué 陕西师范大学, Shanxi 2006 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s.217

karışması hoş karşılanmıyordu. Olası bir kötü sonuç kadının yönetime karışmasına bağlanmaktaydı. Bu görüşün varlığını gözler önüne seren birkaç deyim de mevcuttur. Bunlar;

“Měi nǚ pò shé (美女破舌) : Güzel kadının güzelliğiyle yönetimi karıştırması ve bozması.

“Liàn shí bǔ tiān (炼石补天) : Yetenek ve imkânları boşa kullanmak, ülke yönetiminde ve politikada hatalar yapmak.”

“Qīng chéng qīng guó (倾城倾国) : Kadının güzelliğiyle bir ülkenin yıkılması. Kadının aşırı güzelliğini ifade eder.”

“Pīn jī chén míng (牝鸡晨鸣) : Dişi tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının gücü ele geçirerek idareyi bozması, arkadan kuyu kazması.”

Bu deyimlerde de görüldüğü gibi kadın güzelliğiyle başlı başına bir tehlike ve yönetimden uzak tutulması gereken insandır. Yönetimde sözünün geçmesi demek belki de idareye uygun olmayan insanların ilerlemesine yardımcı olduğundan ötürü yaşanabilecek olumsuz sonuçlardan da mesul tutulması demektir.

Çin tarihinde buna benzer bir olayı örnek vermek gerekirse Erken Han Hanedanlığı döneminde yaşamış olan İmparatoriçe Lü ülkeyi fiilen 18 yaşındaki oğlu Cheng’ın yerine idare ediyordu.¹⁴⁴ Bu esnada sarayın tüm önemli görevlerine kendi aile üyelerini yerleştirdi. Özellikle yeğeni Wang Mang’ın yüksek mevkilere ilerlemesi için tüm yolları açtı.¹⁴⁵ Bunun sonucunda derebeylik sistemine bağlı sülaleler ve taraftarlarının öfkesine maruz kaldı.¹⁴⁶

Bizlere kadının yaşadığı kısıtlamaları ve zorlukları gösteren bu deyimler yine içlerinde Çin kültürünün değerli simgelerini barındırmaktadır. Kadının uzun yıllar acılar içinde yaşam sürmesine sebep olan bir geleneğin küçük altın lotus (sān cùn jīn lián-三寸金莲) gibi tatlı narin bir ifadeyle anlatmış olması da bunun en önemli örneklerindedir.

¹⁴⁴ Wolfram Eberhard, *Çin Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1995, s.100

¹⁴⁵ Uhlig, s.125

¹⁴⁶ Eberhard, s.90

(Sān cùn jīn lián-三寸金蓮) Küçük altın lotus deyimi her ne kadar ilk başta iyi bir izlenim bıraksa da aslında alt yapısı hiç de öyle değildir. Konfüçyüs düşüncesine göre “iyi” kadın aile dışındaki kişilerle ilişkisini sınırlandırır, özellikle de erkeklerle. Bu görev ailenin reisi olarak erkeğe aittir. Daha açık bir ifadeyle ideal kadın için, kadının hareket alanı evin içiyle sınırlı kalmalıdır. Bu görüşü en net gösteren ise ayak bağlama geleneğidir. Genç yaşlarında kızların ayakları sıkı bir şekilde sarılır ve 3 inc boyundan daha fazla büyümesi engellenir. Bunun anlamı da kızın hayatının geri kalanını acı dolu ve yavaş bir yürüyüşle geçirmesidir.¹⁴⁷

Bunun yanında kadının erken yaşta evlenmesi gerektiğini, bir kere evlendikten sonra ölene dek eşine sadık kalması, dul kalsa da eşinin ailesine hizmet etmesi gerektiğini, kadının yönetime karışmaması gerektiğini ifade eden deyimler de aynı şekilde kadının yaşadığı kısıtlamaları gözler önüne sermektedir.

Kadın güzeldir, doğurandır, büyüten, yetiştirendir. Elbette değerlidir. Fakat dünya tarihi boyunca her toplumda farklı dönemlerde farklı seviyelerde görülen kadını sınırlandırma, erkeğin gerisinde tutma durumu Çin toplumunda, incelemiş olduğumuz kadınla ilgili deyimlerde de görülmektedir. İster kadının güzel olup değerli olması için sahip olması gereken özellikleri ele alalım isterse feodal toplumun kadın değer yargılarını, her açıdan kadın ailesinde ya da eşinin gözünde bir değere sahip olabilmek için toplumun ön gördüğü standartlara ve kurallara uymak durumunda kalmıştı.

---

¹⁴⁷ Tamara Jacka, *Women's Work in Rural China*, Cambridge University Press, Newyork, 1997, s.22

SONUÇ

Dil bir toplumla birlikte doğan onunla birlikte gelişen, yaşayan ve kimi zaman o toplumla birlikte de varlığı son bulan yapılardır. Çin gibi dünyanın en uzun tarihine sahip olan toplumlarından biri için sahip olduğu dil de dünyanın en zengin dillerinden biri haline gelir. Çin deyimlerinin çokluğu, kullanım çeşitliliği, içinde barındırdığı tarihi ve kültürel değerleri Çin dilinin ne kadar zengin olduğunu anlamak için yeterlidir.

Yaklaşık beş bin yıllık tarihe sahip olan Çin toplumunun sahip olduğu kültürel değerleri, dilinin zenginliğini ve tarihinin önemli izlerini Çin deyimlerinde görmek mümkün.

Çin deyimleri Çin tarihinin çok uzun, kültürünün çok derin oluşunun etkilerini üzerinde taşımaktadır. Çin toplumu, zengin bir dil olan Çince ve onun sahip olduğu geniş deyimler yelpazesıyla canlı, renkli ve değerli edebi eserlere sahiptir. Deyimlerin bir kısmı bu şekilde edebi eserlerden ortaya çıkıp kalıplaştığı gibi, bir kısmı da halk arasında kulaktan kulağa aktarılan hikâyelerden ortaya çıkmıştır. Kulaktan kulağa aktarılarak kalıplaşan deyimlerin de en belirgin ortak özelliği anlatılmak istenileni en basit, kısa, kapsamlı ve çarpıcı bir şekilde ifade etmektir.

Çin deyimleri Çin kültürü, tarihi, mitolojisi gibi Çin toplumu hakkında birçok konuda bilgi vermektedir. Çince kadın deyimleri ise Çin toplumundaki kadın hakkında çok önemli bilgiler verir. Çin antik döneminde kadın güzellik ölçütleri, kadını betimlerken kullanılan aynı zamanda da Çin kültüründe çok değerli anlamları olan kavramlar, Çin tarihi içinde önemli bir süreci ifade eden feodal toplum yapısındaki kadın değer

yargıları ya da kadının toplumda yer edinmek için göğüslemek zorunda kaldığı zorluklar gibi birçok konu hakkında bilgi edinmemizi sağlamaktadır.

Bu çalışmamızda Çin deyimlerinden yola çıkarak Çin toplumunda kadını araştırmak istedik. Kadın, toplumun varlığının devamı için o toplumun temel taşlarından biridir. Aynı zamanda kadın toplumun devamlılığını sağlayan olduğu gibi geleceğini de şekillendirendir. Kadın bir toplumun sahip olduğu tüm değerlerin yapı taşlarından biri, erkekle birlikte geleceği inşa edendir.

Kadın insanoğlunun var oluşunda ve varlığının devamlılığındaki sorumluluğu erkekle birlikte sırtlanan, toplumun en önemli iki parçasından biridir. İnsanı doğurur, büyütür ve böylelikle toplumu da şekillendirendir. Bu sebeple bir toplumda kadının yeri, o toplumun gelişmişliğini, medeniyetini, inançlarını gösterir. Bir toplumda kadına verilen değeri ve o toplumdaki kadının yerini anlamak bir nevi o toplumun kültürünün ve tarihinin temel yapı taşlarını öğrenmemiz demektir.

Çin deyimleri yapı itibariyle hem okuma hem de dinleme açısından büyük bir estetiğe sahip olduğu kadar anlamsal açıdan da önemli ifadelere sahiptir. Kadını betimlerken ya da bir benzetme yaparken kullanılan terimler görünüş olarak güzel olan, kültürel açıdan anlamlı olan insanların beğenisini toplayan şeylerdir. Bunun yanında deyimlerin arka planına ve dönem koşullarına baktığımızda aslında çok da parlak olmayan bir durum görülmektedir. Dönemlere göre farklılıklar gözlemlense de geneli itibariyle kadın hep toplum tarafında kabul gören kısıtlamalar içinde yaşamış ya da toplumun biçtiği değer yargısına uygun bir yaşam sürmek durumunda kalmıştır.

Çin toplumunun iki bin yıllık feodal toplum dönemi kalıplaşmış belli yargıların yaygın şekilde görüldüğü bir dönemdir. Bu dönemin en temel unsuru ast üst sistemidir. Genelden özele bir itaat sistemi mevcuttur. Yöneticisine itaat eden tebaadan evin reisi olan erkeğe itaat eden bir kadına doğru iner. Feodal toplum sisteminin kadına dayattığı bu yer tüm toplum için açık ve net bir şekilde kabul edilir bir durum halini almıştır. Toplum içinde bu kadar kanıksanmasının en temel nedenlerinden birisi de Konfüçyüsçü düşünce yapısının da bu sistemi destekler nitelikte olmasıdır. Destekleyen unsurlarıyla birlikte Çin toplumunun iki bin yılı aşan feodal toplum sürecinde kadın erkeğin gerisinde, ikinci planda kalmıştır. Bu arka plana itiliş kadın için sadece bir toplum baskısı olmayıp çoğunlukla kadının kendisinin de benimsediği bir inanç, bir değer

yargısı, önemli bir var olma amacıdır. Erkeğe itaat, aileye hizmet ve namus gibi önemli kavramlar incelenen kadın deyimlerinde de görüldüğü üzere kadının hayatının merkezindedir. Kadının eşine göstermesi gereken bağlılığından, alması uygun görülen eğitime, toplumda yapmakla görevli olduğu annelik, eşlik ve evlatlık vazifelerinden kadının güzellik standartlarına kadar kadına dair her türlü durum deyimlerde kendini göstermektedir.

Kadın deyimlerini incelerken kadının güzelliğine, ahlakına ve ailesine hizmetine dair beklentilerin kadının hayatını belli sınırlar içerisinde geçirmesine sebep olduğunu da görmekteyiz.

Çin geleneksel kültüründe kadının erkeğin arka planında kalışını, toplumda erkeğin gerisinde ve aile içinde var olan yerini Çin kadın deyimleri içinde örneklerini görmekteyiz. Örneğin; sān cóng sì dé (三从四德), nán zūn nǚ bēi (男尊女卑), cóng yī ér zhōng (从一而终) gibi. Bu ve benzeri örneklerde de görüldüğü gibi kadın erkeğin gerisinde onu takip eden ve erkekten aşağı görülen bir konuma sahipti, eşi öldükten sonra tekrar evlenemezdi. Kocasını hayattayken ona gösterdiği bağlılığı kocasının ölümünden sonra da sürdürmesi gerekiyordu. Kadının kocasına babasına çocuklarına karşı olan vazifeleri ve geri plandaki konumu sadece halk içinde bu şekilde değildi. Kadın sarayda dahi aynı konumdaydı. Saray kadınlarının eğitim imkânları olsa dahi bu eğitim sadece kadın ahlak kurallarını içeriyordu. Kadının yönetime karışması ya da herhangi bir hak iddia etmesi tamamen yanlış bir hareketti. Bununla ilgili de ‘pìn jī mǔ míng (牝鸡牡鸣)’, ‘pìn jī sī chén (牝鸡司晨)’ gibi deyimlerle karşılaşmaktayız. Kadının yönetime karışması yanlıştı fakat eğer karışacak olursa da bu o ülkenin yıkılması anlamına gelebilirdi. ‘Qīng chéng qīng guó (倾城倾国)’ deyimini de bize bunu göstermektedir. Hatta Çin tarihinde bu deyimini de destekleyen benzer vakalar bulunmaktadır.

Doğduğunda babasına itaat etmeye başlayan kadın yaşı geldiğinde fazla beklemeden ailesinin uygun gördüğü biriyle evlenmeli, O güne kadar devam ettiği itaate bu sefer kocasına itaat ederek devam etmelidir. Anne olmak ilk vazifesidir. Bu sayede bulunduğu ailede bir değer ifade edebilir. Hayatını aile içinde kocasına ve kocasının ailesine hizmet ederek, çocuklarıyla ilgilenerek geçirmelidir. Eğer kocası ölürse, tekrar evlenmemeli oğluna itaat ederek, ölen eşinin ailesine hizmetini sürdürmelidir. Kendi

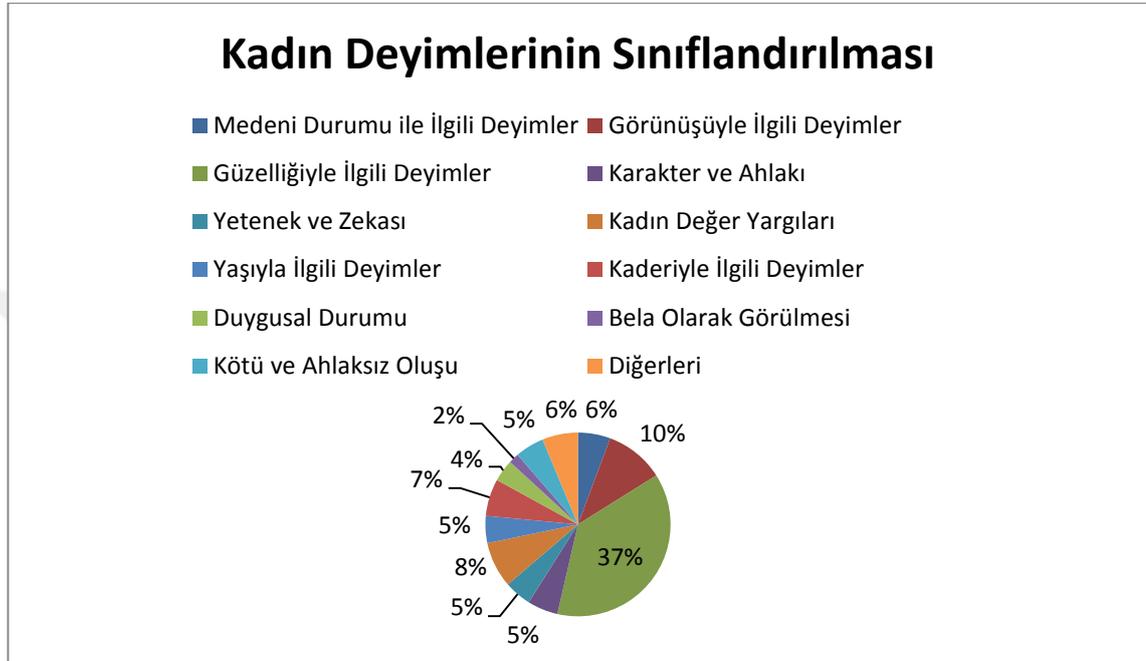
kızlarını da kocasının ailesini onurlandırması adına itaatkâr ve vazifelerini bilir şekilde yetiştirmelidir. Burada bahsettiğimiz kadın için uygun görülen hatta yaşamak zorunda bırakılan bu hayat kadın deyimlerinde de açıkça görülmüştür.

Çince kadın deyimlerinde gördüğümüz kadın her zaman yerini bilmesi gereken çocukken babasına, evlenince kocasına, kocası ölünce oğluna tabi olması gereken bir varlıktır. Güzel olmalıdır. Bunun için ince belli, beyaz tenli narin ve zarif bir yapıya sahip olmalıdır. Ayakları küçük olmalıdır ki yaşı geldiğinde iyi bir evlilik yapıp hem ailesini onurlandırsın hem de kendisi nispeten daha iyi bir yaşam sahibi olsun. Geleneksel Çin kültüründe kadının güzellik standartları belki birkaç özelliğe dayanıyordu. Beyaz ten, ince bel, kırmızı dudak, pembe yanak, küçük ayaklar, ince parmaklar gibi. Bu güzellik standartlarını da Çince kadın deyimlerindeki ifadeler ortaya koymaktadır. Bu deyimler sayesinde Çin toplumunda kadının yerini öğrendiğimiz gibi, kadın için öngörülen güzellik standartlarını da öğrenmekteyiz. Bunlarla birlikte bu deyimler bizlere Çin kültüründeki değerli varlıkları da göstermektedir.

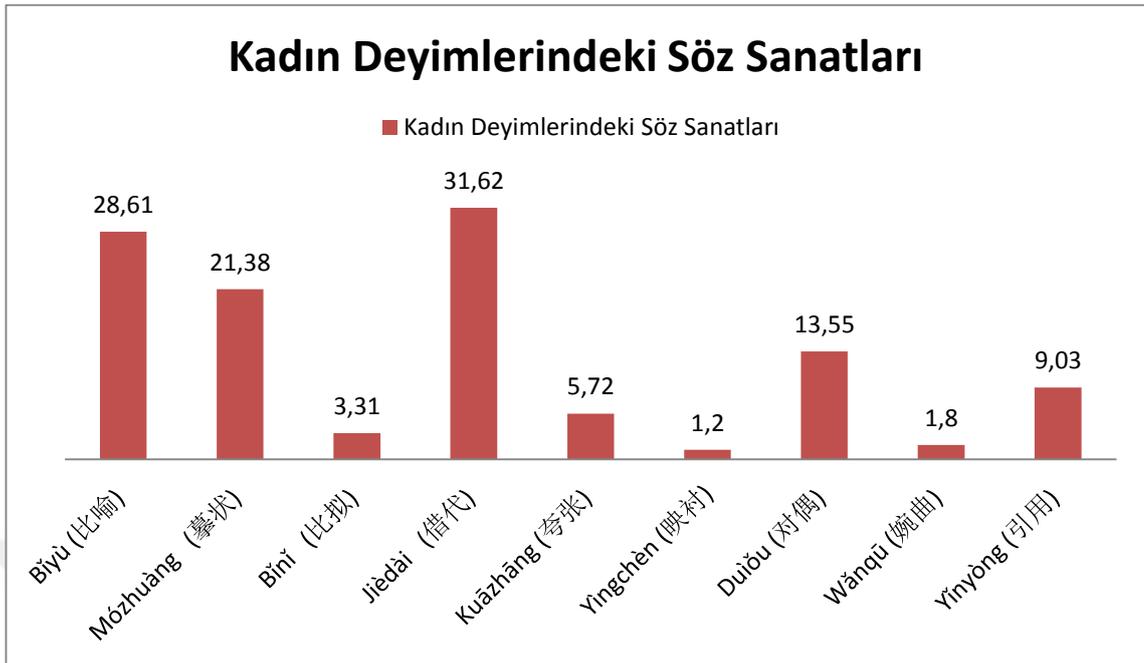
Kadın, Çin deyimlerinde hep güzel kavramlarla betimlenmektedir. Hayat kadınıysa dahi onu söğüt ağacıyla ya da çiçekle betimlemek uygun görülmüştür. Her ne kadar kadın değersiz, ikinci sınıf veya erkeğin arka planında kalmış olsa da deyimlerde hep güzel, narin, çiçek gibi, kuş gibi ya da en değerli varlıklarla betimlenmiştir. Bu kadının biraz daha iyi bir konumda olduğunu değil Çin dilinin zenginliğini ve sanatsallığını göstermektedir.

Kadın için belli sınırlamaları, olumsuz ahlak ve namus durumunu ifade eden deyimlerin imleri ilk bakışta kötü bir izlenim bırakmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında kadını olumsuz anlamda betimleyen, kadını küçük gören ya da erkeğin gerisinde bırakan kadın deyimleri Çince söz sanatlarının ve Çincenin anlamsal zenginliğinin yardımıyla kulağa oldukça hoş gelen, ahenkli ve estetik ifadeler halini almaktadırlar. Burada kadını betimlerken kullanılan söz sanatlarının önemli bir etkisi olduğu gibi Çince deyimlerinin önemli bir özelliği olan ahenk, kulağa hoş gelecek şekilde ifade etmek gibi özelliklerin de önemi büyüktür. Çin kültüründe oldukça değerli bir yere sahip olan çiçekler, değerli taşlar, narin kuşlar veya özel renkler kadının yaşadığı tüm olumsuzlukları, sınırlandırmaları ve acıları örter niteliktedir.

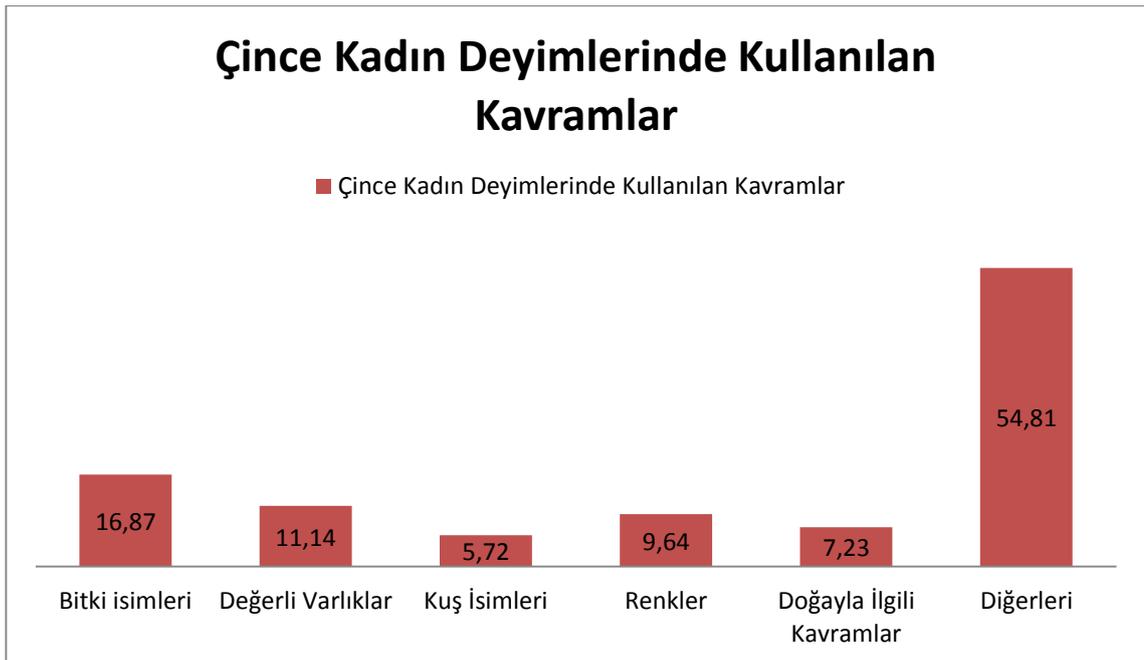
Çin kültüründe önem arz eden kavramlar kadını iyi anlamda olsun kötü anlamda olsun her anlamda ifade ederken kullanıldığını, kötü bir anlam içerse de deyim içinde kadının güzel varlıklara benzetildiğini, deyim ve söz sanatlarının güzelliğiyle kadın için olumsuz bir ifadenin bile güzel gösterildiğini görmekteyiz.

Çalışmamızda incelediğimiz kadın deyimlerini anlamsal içeriğine göre sınıflandırdığımızda görüyoruz ki %37'ini kadının güzelliğiyle ilgili deyimler ilk sırayı almaktadır. İkinci sırada da kadının görünüşüyle ilgili deyimler gelir ve %10'unu oluşturur. Bu bilgilerle diyebiliriz ki kadın deyimlerinin %50 sine yakını kadının doğrudan görünüşüyle ilgiliyken geri kalanı sahip olması gereken ahlakı, karakteri, yaşı, evlilik durumu gibi daha soyut kavramlarla ilişkilidir.

Söz sanatları açısından incelediğimizde Ad aktarması (jiè dài-借代) %31,62'lik bir oranla Çince kadın deyimlerinde en çok kullanılan söz sanatıdır. Kadının güzelliğini ya da görünüşü ifade ederken sıklıkla kullanılan Benzetme (bǐ yù-比喻) söz sanatı da %28,61'lik bir orana sahiptir. Betimleme (mó zhuàng-摹状) söz sanatı da %21,38'lik bir oranla Ad aktarması ve Benzetme söz sanatından sonra en sık kullanılan söz sanatı olmaktadır.

Kadın deyimlerinin %45,19'unda Çin kültürü içinde değerli olan kavramlar kullanılmıştır. Bunların bir kısmını ad aktarmasıyla kadın yerine kullanılan değerli kavramlar ve bitki isimleri oluştururken bir kısmını da benzetme söz sanatıyla kullanılan bitki isimleri, doğayla ilgili kavramlar oluşturur. Çin kültüründeki kadının güzelliğini ifade ederken de renkleri sıklıkla kullanmışlardır.

Çince kadın deyimlerinin içinde barındırdığı Çin kültürüne ait değerler, Çince'ye ait söz sanatları, estetik yapı ve Çin toplumunun temel yapısı bizlere kadının, deyimlerde göz alıcı, değerli ve özel betimlemelerle anlatılmasına rağmen erkeğin gerisinde, sadece görsel ve vazifeleri için yaşayan biri olarak görüldüğü göstermektedir. Hatta kadının, böylesine köklü bir dilde çok derin ve güçlü bir yeri olan deyimler içerisinde, geneli göz önünde bulundurulursa oldukça sınırlı sayıda deyimlerle ifade edilmesinden kadına verilen değeri anlamak çok da zor değildir.

Kadın, Çin deyimlerinde de gördüğümüz bu erkeğin arka planındaki yerinden çok uzun bir süre kurtulamamıştır. Geç dönem Qing Hanedanlığından Cumhuriyet dönemine geçiş sürecinde kadının özgürleşmesi ve daha eşit şartlara sahip olması için bir çaba sarf edilmiş olsa da uzun bir süre elle tutulur bir gelişme gösterilememiştir. 1900'lü yılların ikinci yarısında düzenlenen reformlarla birlikte kadının ev dışında üretimde bulunması, bir yer edinmesi adına ciddi adımlar atılmaya çalışılmıştır. Ayak bağlamanın kaldırılmasına rağmen tek çocuk politikasının uygulanması yine kadının aleyhine işlemiştir. Her ne kadar kurullarla, kanunlarla kadının eşit hak ve özgürlüklere sahip olması için çalışılsa da, günümüzde kadın halen toplumun sahip olduğu eskiden kalma görüşlerin olumsuz etkisini yaşamaya devam etmektedir. Erken yaşta evlenmeyi reddeden kadın toplum içinde ayıplanır durumdadır. Halen çocuk doğurmak kadının ilk ve en önemli vazifesi olarak görülmektedir. İş hayatındaysa kadın yine erkekten daha zor koşullarda çalışma hayatını sürdürmektedir. Terfi ya da hak ettiği işi alma konusunda erkekten bir adım geride bırakıldığı ortadadır. Belki günümüzde kadının hak ettiği yeri alma konusunda gösterdiği çaba hemen hemen birçok toplumda benzer şekildedir. Fakat sanıyoruz ki Çin toplumu için kadının bu süreci geçirmesi biraz daha zor ve yavaş olabilir. Halen toplum içinde varlığını sürdüren eski gelenekler ve Konfüçyüsçü düşünce yapısı kadın için bu süreci zorlaştıran bir etkidir.

No	Çince Deyim	Pinyin	Deyimin Sınıfı	Çince Açıklaması	Türkçe Açıklaması	İnternet Kaynağı	Kullanılan Söz Sanatı
1.	女大当嫁	nǚ dà dāng jià	evlilik durumu (bekarlar için)	指女子成年后须及时出嫁。同“女长须嫁”	Bir kız yaşı geldiğinde çok beklemeden evlenmeli	http://chengyu.t086.com/cy22/22287.html	Mózhàng 摹状
2.	女长须嫁	nǚ zhǎng xū jià	evlilik durumu (bekarlar için)	女子成年后必须出嫁。	Bir kız yaşı geldiğinde çok beklemeden evlenmeli	http://chengyu.t086.com/cy22/22065.html	Mózhàng 摹状
3.	黄花女儿	huáng huā nǚ ér	evlilik durumu (bekarlar için)	指未婚的青年女子	Hiç evlenmemiş bekâr genç kızlar. Bakire kızlar.	http://chengyu.911cha.com/OHNnaQ==.html	Jièdài 借代
4.	女大难留	nǚ dà nán liú	evlilik durumu (bekarlar için)	指女子成年后, 须及时出嫁, 不能留在家里	Kızın yaşı geldiğinde en kısa sürede evlenmeli	http://chengyu.t086.com/cy22/22288.html	Mózhàng 摹状
5.	女大须嫁	nǚ dà xū jià	evlilik durumu (bekarlar için)	指女子成年后须及时出嫁。同“女长须嫁”。	Kızın yaşı geldiğinde en kısa sürede evlenmeli	http://chengyu.t086.com/cy22/22289.html	Mózhàng 摹状
6.	女长当嫁	nǚ zhǎng dāng jià	evlilik durumu (bekarlar için)	犹女大当嫁。指女子成年后须及时出嫁。	Kızın yaşı geldiğinde en kısa sürede evlenmeli	http://chengyu.t086.com/cy22/22285.html	Mózhàng 摹状
7.	標梅之年	biào mén zhī nián	evlilik durumu (bekarlar için)	比喻女子已到了出嫁的年龄	Bir kızın çoktan evlenecek yaşa gelmesi	http://chengyu.t086.com/cy0/634.html	Bìyù 比喻
8.	含苞待放	hán bāo dài fàng	evlilik durumu (bekarlar için)	形容花朵将要开放时的形态。也比喻将成年的少女。	Çiçeklerin çiçek açmaya başladığı andaki hali. Evlenme yaşına gelmiş olan genç kız	http://chengyu.t086.com/cy4/4155.html	Bìyù 比喻
9.	含苞未放	hán bāo wèi fàng	evlilik durumu (bekarlar için)	形容花朵将要开放。也比喻将成年的少女	Çiçeklerin çiçek açmaya başladığı andaki hali. Evlenme yaşına gelmiş olan genç kız	http://chengyu.911cha.com/N3Vrcw==.html	Bìyù 比喻
10.	女大难留	nǚ dà nán liú	evlilik durumu (bekarlar için)	指女子成年后, 须及时出嫁, 不能留在家里。	Bir kızın yaşı geldikten sonra, evlenip gitmesi daha fazla evde kalmaması gerektiği	http://chengyu.t086.com/cy22/22288.html	Yǐnyòng 引用
11.	妇道人家	fù dào rén jiā	evlilik durumu (bekarlar için)	妇道：妇人应遵守的道德规范。指成年女子	Evlenme yaşı gelmiş genç kız	http://chengyu.911cha.com/NnFleQ==.html	Mózhàng 摹状
12.	罗敷有夫	luó fū yǒu fū	evlilik durumu (evli kadınlar için)	旧指女子已有丈夫	Eski zamanlarda kocası olan kadın anlamına gelir	http://chengyu.t086.com/cy6/6604.html	Jièdài 借代
13.	绿叶成荫	lǜ yè chéng yīn	evlilik durumu (evli kadınlar için)	比喻绿叶繁茂覆盖成荫。同“绿叶成阴”。	Kadının evlenip çocukla karışması	http://chengyu.t086.com/cy21/21040.html	Bìyù 比喻
14.	老女归宗	lǎo nǚ guī zōng	evlilik durumu (evli kadınlar için)	出嫁的妇女由于被遗弃或其他原因返回娘家	Evlenip baba evinden ayrılmış kadının kaçmak için veya başka sebeple anne babasının evine geri dönmesi.	http://chengyu.911cha.com/N2tibQ==.html	Mózhàng 摹状

15.	少女嫩妇	shào nǚ nèn fù	evlilik durumu (evli kadınlar için)	嫩：娇嫩。指年轻妇女	Genç kadın, evlenmemiş genç kadın	http://chengyu.911cha.com/NzJxaw==.html	Mózhàng 摹状
16.	琵琶别抱	pí pá bié bào	evlilik durumu (dul kadınlar için)	旧时指妇女弃夫改嫁	Eski zamanlarda evli kadının kocasından ayrılıp yeniden evlenmesi	http://chengyu.t086.com/cy7/7300.html	Wǎnqū 婉曲
17.	文君新寡	wén jūn xīn guǎ	evlilik durumu (dul kadınlar için)	指妇女死去丈夫不久。	Kocasını yeni kaybetmiş kadın	http://chengyu.t086.com/cy9/10000.html	Jièdài 借代, Yīnyòng 引用
18.	文君新醮	wén jūn xīn jiào	evlilik durumu (dul kadınlar için)	原指汉代卓文君嫁司马相如事。后指寡妇再嫁。	Dul kadının tekrar evlenmesi	http://chengyu.t086.com/cy10/10001.html	Jièdài 借代, Yīnyòng 引用
19.	文君早寡	wén jūn zǎo guǎ	evlilik durumu (dul kadınlar için)	文君:汉临邛富商卓王孙之女卓文君,死了丈夫就与司马相如私奔。指年轻女子丧夫寡居。	Genç bir kadının kocasını kaybettikten sonra dul olarak yaşaması	https://baike.baidu.com/item/%E6%96%87%E5%90%9B%E6%97%A9%E5%AF%A1	Jièdài 借代, Yīnyòng 引用
20.	巾幗须眉	jīn guó xū méi	kadının görünüşü	巾幗：古代妇女配戴的头巾和发饰，后借指妇女。须眉：胡须和眉毛，借指男子汉，大丈夫。具有男子汉气概的女子。	Erkeksi görünen, erkeksi bir havası olan kadın	http://chengyu.t086.com/cy5/5315.html	Jièdài 借代
21.	菊老荷枯	jú lǎo hé kū	kadının görünüşü	菊花凋零，荷花枯萎。比喻女子容颜衰老	Kadının görünüşünün yaşlı ve çelimsiz oluşu	http://chengyu.t086.com/cy19/19807.html	Bǐyù 比喻
22.	愁眉啼妆	chóu méi tí zhuāng	kadının görünüşü	形容妇女的妖态	Çatık kaşlı, bağırان, şeytansı görünümlü kadın	http://chengyu.t086.com/cy1/1617.html	Jièdài 借代
23.	风鬟雾鬓 / 雾鬓风鬟	fēng huán wù bìn / wù bìn fēng huán	kadının görünüşü (saçları)	鬟：环形发髻；鬓：脸旁靠近耳朵的头发。形容女子头发的美。也形容女子头发蓬松散乱	Kadının saçının güzelliğini, dağınık kabarık bir saç ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy3/3200.html	Bǐyù 比喻
24.	风鬟雨鬓	fēng huán yǔ bìn	kadının görünüşü (saçları)	形容妇女在外奔波劳碌，头发散乱。	Dışarda sıkı çalışan koşuşturan, saç başı dağınık kadın	http://chengyu.t086.com/cy3/3201.html	Bǐyù 比喻
25.	雾鬓云鬟 / 云鬟雾鬓	yún huán wù bìn / wù bìn yún huán	kadının görünüşü (saçları)	头发象飘浮萦绕的云雾。形容女子发美	Kadının dalgalanan güzel saç	http://chengyu.t086.com/cy10/10286.html	Jièdài 借代, Duì ǒu 对偶
26.	翠袖红裙 / 红裙翠袖	cùi xiù hóng qún / cùi xiù hóng qún	kadının görünüşü (giyim)	翠：青绿色。指妇女的服装。借指妇女	Koyu yeşil kadın giysisi, kırmızı etek, kadınların giyimini tasvir eder. Ayrıca kadınlar için bir lakap olarak kullanılır.	http://chengyu.xpcha.com/56anddf8wm2.html / https://cidian.911cha.com/MTNxNmU=.html	Mózhàng 摹状

27.	珠围翠绕 / 翠绕珠围	zhū wéi cuì rào / cuì rào zhū wéi	kadının görünüşi (giyim)	形容妇女妆饰华丽。也形容富贵人家随侍的女子众多。	Görkemli bir şekilde giyinen ve zengin görümlü süslü (kadın)	http://chengyu.t086.com/cy12/12710.html	Jièdài 借代, Dui ǒu 对偶
28.	凤冠霞披	fèng guān xiá pèi	kadının görünüşi (giyim)	旧时富家女子出嫁时的装束，以示荣耀。也指官员夫人的礼服	Eski zamanlarda zengin aile kızlarının evlenirken giydikleri süslü kıyafet	http://chengyu.t086.com/cy3/3286.html	Jièdài 借代
29.	荆钗布裙	jīng chāi bù qún	kadının görünüşi (giyim)	荆枝作钗，粗布为裙。形容妇女装束朴素	Sade giyimli genç kadın	http://chengyu.t086.com/cy5/5480.html	Jièdài 借代
30.	红装素裹	hóng zhuāng sù guǒ	kadının görünüşi (giyim)	指衣着淡雅的妇女。也形容雪后天晴，红日和白雪相映衬的景色	Güzel zarif kıyafetli kadınları ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy17/17696.html	Mózhàng 摹状
31.	滴粉搓酥	dī fěn cuō sū	kadının görünüşi (giyim)	形容女子浓艳的装饰。	Kadının zengin ve şatafatlı giyim kuşamını ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy2/2356.html	Mózhàng 摹状
32.	粉妆玉琢	fěn zhuāng yù zhuó	kadının görünüşi (giyim)	白粉装饰的，白玉雕成的。形容女子妆饰的漂亮或小孩长得白净。也用来形容雪景。	Kadının giyim kuşamındaki süsünü ya da küçük bir çocuğun güzel bir şekilde büyümesini ifade eder, aynı zamanda kar manzarası için de kullanılır	http://chengyu.t086.com/cy3/3130.html	Bìyù 比喻, Dui ǒu 对偶
33.	鬓影衣香 / 衣香鬓影	bìn yǐng yī xiāng / yī xiāng bìn yǐng	kadının görünüşi (giyim)	形容妇女的衣着穿戴十分华丽（多指人多的场合）。借指妇女。	Kadınların fevkalade görkemli giyimlerini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy11/11187.html	Jièdài 借代
34.	凤冠霞帔	fèng guān xiá pèi	kadının görünüşi (giyim)	旧时富家女子出嫁时的装束，以示荣耀。也指官员夫人的礼服。	Eskiden zengin aile kızlarının evlendikleri sırada giydiği kıyafetlerle onurlu itibarlı görünmeleri. Aynı zamanda resmi görevli memur eşlerinin giyimleri.	http://chengyu.t086.com/cy3/3286.html	Jièdài 借代
35.	花林粉阵	huā lín fěn zhèn	kadının görünüşi (giyim)	旧时比喻成群的艳装美女。	Eski zamanlarda bir grup şatafatlı giyinmiş güzel kızları ifade ederdi	https://chengyu.911cha.com/N3VhOA==.html	Bìyù 比喻
36.	花枝招展	huā zhī zhāo zhǎn	kadının görünüşi (giyim)	形容打扮得十分艳丽。	Kadının çok süslü ve güzel giyinmesi	http://chengyu.t086.com/cy4/4498.html	Bǐnǐ 比拟
37.	荆钗布袄	jīng chāi bù ǎo	kadının görünüşi (giyim)	荆枝为钗，粗布为衣。形容妇女装束简陋寒素	Kadının giyiminin basit ve rüküş oluşu.	http://chengyu.911cha.com/OGQ2cw==.html	Jièdài 借代

38.	六朝金粉	liù cháo jīn fěn	kadının görünüşü (giyim)	旧时妇女妆饰用的铅粉，常用以形容繁华绮丽。亦形容六朝的靡丽繁华景象。	Kadının güzel görünüşünü tarif eder	http://chengyu.t086.com/cy6/6462.html	Jièdài 借代
39.	描鸾刺凤	miáo luán cì fèng	kadının görünüşü (giyim)	指精于刺绣	Nakış ve işlemede becerikli kız	https://chengyu.911cha.com/OHI3OA==.html	Dui ǒu 对偶
40.	浓妆艳裹	nóng zhuāng yàn guǒ	kadının görünüşü (giyim)	指妇女妆饰浓重、艳丽。	Kadının giyim ve kuşamının zarafeti	http://chengyu.t086.com/cy7/7178.html	Mózhuàng 摹状
41.	珠翠罗绮	zhū cuì luó qǐ	kadının görünüşü (giyim)	指妇女华美的服饰，也指盛装的妇女	Kadının gösterişli zengin, giyimini ifade eder	https://chengyu.911cha.com/OGdlMg==.html	Jièdài 借代
42.	广袖高髻	guǎng xiù gāo jì	kadının görünüşü (giyim)	宽大的衣袖，高耸的发髻。形容风俗奢靡	Geniş kollu gömlek, uzun toplu saç. Abartılı giyim tarzı	https://baike.baidu.com/item/%E5%B9%BF%E8%A2%96%E9%AB%98%E9%AB%B	Mózhuàng 摹状
43.	浓妆艳抹	nóng zhuāng yàn mǒ	kadının görünüşü (makyaj)	形容妇女妆饰打扮得十分艳丽	Dikkat çekici bir şekilde makyaj yapmak	http://chengyu.t086.com/cy22/22271.html	Mózhuàng 摹状, Jièdài 借代
44.	描眉画眼	miáo méi huà yǎn	kadının görünüşü (makyaj)	形容妇女喜欢打扮化妆	Kadınların makyaj yapıp süslenmeyi sevmesi	http://chengyu.911cha.com/OHI2eQ==.html	Dui ǒu 对偶, Jièdài 借代
45.	粉面油头	fěn miàn yóu tóu	kadının görünüşü (makyaj)	脸上扑粉，头上抹油。形容女子的化妆。	Yüzünü pudralayıp, başına yağ sürmek. Kadının makyajı	http://chengyu.t086.com/cy3/3126.html	Dui ǒu 对偶, Mózhuàng 摹状
46.	擦脂抹粉	cā zhī mǒ fěn	kadının görünüşü (makyaj)	犹言涂脂抹粉。	Süslenmek, makyaj yapmak	http://chengyu.t086.com/cy14/14214.html	Jièdài 借代
47.	钗横鬓乱	chāi héng bìn luàn	kadının görünüşü (makyaj)	形容妇女睡眠初醒时未梳妆的样子	Kadının uykudan yeni uyandığı makyazsız hali	http://chengyu.t086.com/cy1/1293.html	Mózhuàng 摹状
48.	淡扫蛾眉	dàn sǎo é méi	kadının görünüşü (makyaj)	指妇女淡雅的化妆	Kadının sade ama şık makyajının olması	http://chengyu.t086.com/cy15/15511.html	Jièdài 借代
49.	蝶粉蜂黄	dié fěn fēng huáng	kadının görünüşü (makyaj)	指古代妇女粉面额黄，妆扮美容。	Antik dönemde evli kadının alını sarı boyaması, güzel makyaj yapması.	http://chengyu.t086.com/cy2/2464.html	Mózhuàng 摹状
50.	粉白黛黑	fěn bái dài hēi	kadının görünüşü (makyaj)	粉白：在脸上搽粉，使脸更白；黛黑：画眉毛，使眉毛更黑。泛指女子的妆饰。	Kadının yüzünü beyaz kaşlarını siyah boyaması. Kadının makyajını ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy3/3124.html	Mózhuàng 摹状, Jièdài 借代
51.	粉白黛绿	fěn bái dài lǜ	kadının görünüşü (makyaj)	泛指女子的妆饰	Kadının makyajını ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy3/3125.html	Mózhuàng 摹状, Jièdài 借代
52.	素面朝夭	sù miàn cháo tiān	kadının görünüşü (makyaj)	不施脂粉而朝见皇帝。现在多指女人既美貌又自信，不需要化妆就敢出头露面	Makyaj yapmaya gerek duymadan insan içine çıkan, hem güzel hem özgüvenli kadını	http://chengyu.911cha.com/NnJscQ==.html	Jièdài 借代

					ifade eder		
53.	涂脂抹粉	tú zhī mǒ fěn	kadının görünüşü (makyaj)	指妇女打扮。也比喻为遮掩丑恶的本质而粉饰打扮。	Kadının makyaj yapıp süslenmesi. Çirkinliğini saklayıp süslenip püslenmek	http://chengyu.t086.com/cy9/9702.html	Jièdài 借代
54.	朱颜粉面	zhū yán fěn miàn	kadının görünüşü (makyaj)	红颜白面，指涂脂抹粉的女子	Süslenmiş makyaj yapmış kadın	https://chengyu.911cha.com/N2U3dw==.html	Jièdài 借代
55.	花颜月貌	huā yán yuè mào	kadının güzelliği	形容女子的美丽。	Çiçek gibi güzel görünümlü ay gibi güzel yüzlü kadının güzelliğini sıfatlar.	http://chengyu.t086.com/cy4/4494.html	Bǐyù 比喻
56.	惊鸿艳影	jīng hóng yàn yǐng	kadının güzelliği	惊鸿：轻捷飞起的鸿雁。形容女子轻盈艳丽的身影。多就远望而言	Zarif gözü kadını silüeti (figürü), arkasından dalıp gitmek	http://chengyu.t086.com/cy5/5443.html	Bǐyù 比喻
57.	羞花闭月 / 闭月羞花	xiū huā bì yuè / bì yuè xiū huā	kadının güzelliği	使月亮躲藏，使花儿羞惭。形容女子容貌美丽。	Güzelliği ile ayı gölgede bırakan çiçeği utandıran kadın, kadının güzelliğini ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy0/568.html	Kuāzhāng 夸张, Bǐnǐ 比拟
58.	天生丽质	tiān shēng lì zhì	kadının güzelliği	天生：天然生成。丽质：美丽的姿容。形容女子妩媚艳丽。	Kadının doğal güzel görünüşü	http://chengyu.t086.com/cy25/25741.html	Kuāzhāng 夸张
59.	我见犹怜	wǒ jiàn yóu lián	kadının güzelliği	犹：尚且；怜：爱。我见了她尚且觉得可爱。形容女子容貌美丽动人。	Kadının insanı etkileyen güzelliğini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy10/10056.html	Mózhàng 摹状
60.	柳娇花媚	liǔ jiāo huā mèi	kadının güzelliği	形容女子娇娆妩媚	Kadının büyüleyici, muhteşem güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy20/20792.html	Bǐyù 比喻, Duì ǒu 对偶
61.	沉湎酒色	chén miǎn jiǔ sè	kadının güzelliği	沉湎：沉迷。沉溺于酒和女人中间。形容对于美酒和女色过于放纵，毫无节制。	Güzel şarap ile kadının ihtişamına güzelliğine fazlasıyla düşkün olmak	http://chengyu.t086.com/cy1/1401.html	Yǐngchèn 映衬, Kuāzhāng 夸张
62.	绝世佳人	jué shì jiā rén	kadının güzelliği	绝世：当世独一无二；佳人：美人。当代最美的女人。	Eşsiz güzelliği olan kadın	http://chengyu.t086.com/cy19/19874.html	Mózhàng 摹状
63.	青女素娥	qīng nǚ sù é	kadının güzelliği	青女：神话中的霜雪之神；素娥：嫦娥。指美女。	Çin mitolojisindeki, buz ve kar tanrısı ve Aydaki kadın. güzel kadın anlamındadır	http://chengyu.xpcha.com/d60gabej3pc.html	Jièdài 借代

64.	越女齐姬	yue nǚ qí jī	kadının güzelliği	相传古代越国和齐国出美女，后泛指美女。	Efsaneye göre antik dönemde yue ve qi eyaletlerinin kızları güzel olmuş bu sebeple güzel kadını anlamında kullanılır	http://www.uus8.org/chengyu/Y/yue/110.htm	Jièdài 借代
65.	窈窕淑女	yǎo tiǎo shū nǚ	kadının güzelliği	窈窕：美好的样子。美好的女子。	Güzel iyi kız	http://chengyu.t086.com/cy28/28003.html	Yīnyòng 引用, Mózhuàng 摹状
66.	秀色可餐	xiù sè kě cān	kadının güzelliği	秀色：美女姿容或自然美景；餐：吃。原形容妇女美貌。后也形容景物秀丽。	Gözleri şenlenmek; (genellikle çekici kadınlar, bazen de güzel manzaralar için kullanılır). Kadının güzelliğini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy10/10799.html	Jièdài 借代
67.	左家娇女	zuǒ jiā jiāo nǚ	kadının güzelliği	指美丽可爱的少女。	Güzel sevimli genç kız	http://chengyu.t086.com/cy30/30761.html	Jièdài 借代
68.	艳如桃李	yàn rú táo lǐ	kadının güzelliği	容颜像成熟的桃李那样娇艳	Yüzü taze şeftali ve erik çiçeği gibi güzel, narin ve göz alıcı.	http://chengyu.t086.com/cy27/27825.html	Bǐyù 比喻
69.	皓齿青蛾 / 青蛾皓齿	hào chǐ qīng é	kadının güzelliği	比喻美女或美好的人才	Güzel ve yetenekli kadın	http://chengyu.911cha.com/OHhNg==.html	Jièdài 借代
70.	西施捧心	xī shī pěng xīn	kadının güzelliği	指美女病态更加娇美	Güzel kadının anormal hallerinin de etkileyici olması	http://chengyu.911cha.com/N2h0dw==.html	Yīnyòng 引用
71.	闺英闹秀	guī yīng wéi xiù	kadının güzelliği	大户人家的才貌娇好的女子	Zengin ve soylu ailelerdeki güzel narin kız	http://chengyu.t086.com/cy17/17721.html	Jièdài 借代
72.	绿鬓朱颜	lǜ bìn zhū yán	kadının güzelliği	形容年轻美好的容颜，借指年轻女子。	Güzel yüzlü güzel görünümlü kadın.	http://chengyu.t086.com/cy21/21034.html	Jièdài 借代
73.	桃夭新妇	táo yāo xīn fù	kadının güzelliği	桃夭：比喻女性貌美。指年轻貌美的新娘	Genç güzel yeni gelin	http://chengyu.911cha.com/OGlhNA==.html	Bǐyù 比喻
74.	小家碧玉	xiǎo jiā bì yù	kadının güzelliği	旧时指小户人家美丽的年轻女子。	Eski zamanlarda fakir bir ailenin güzel kızını ifade ederdi.	http://chengyu.t086.com/cy10/10539.html	Yīnyòng 引用, Jièdài 借代
75.	一笑倾城	yī xiào qīng chéng	kadının güzelliği	形容女子的绝色	Kadının mükemmel güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy28/28293.html	Kuāzhāng 夸张
76.	绝色佳人	jué sè jiā rén	kadının güzelliği	绝色：绝顶美丽；佳人：美人。当代最美的女人。	Dönemin en güzel kadını	http://chengyu.t086.com/cy19/19873.html	Jièdài 借代
77.	仕女班头	shì nǚ bān tóu	kadının güzelliği	仕女：美女；班头：第一。指第一美女	En güzel olan kadını ifade eder	http://chengyu.911cha.com/Nzh2bw==.html	Kuāzhāng 夸张
78.	冰肌玉骨 / 玉骨冰肌	bīng jī yù gǔ - yù gǔ bīng jī	kadının güzelliği	冰：晶莹。肌骨如同冰玉一般。形容女子肌肤莹	Kristal gibi parlak, yeşim taşı gibi pürüzsüz, kadının parlak, düzgün ve	http://chengyu.t086.com/cy0/662.html	Duì ǒu 对偶 Bǐyù 比喻

				洁光滑	pürüzsüz tenini tanımlar.		
79.	绰约多姿	chuò yuē duō zī	kadının güzelliği	绰约：姿态优美的样子。形容女子体态的美。	Tavırları narin, zarif, genç bir kız	http://chengyu.t086.com/cy1/1825.html	Biyü 比喻
80.	如花似玉	rú huā sì yù	kadının güzelliği	像花和玉那样美好。形容女子姿容出众	Bir çiçek kadar narin, yeşim kadar değerli, narin seçkin (kadın)	http://chengyu.t086.com/cy8/8226.html	Biyü 比喻
81.	国色天香 / 天香国色	guó sè tiān xiāng / tiān xiāng guó sè	kadının güzelliği	原形容颜色和香气不同于一般花卉的牡丹花。后也形容女子的美丽	Semavi renkli ve güzel hoş kokulu (güzel kadın için kullanılır)	http://chengyu.t086.com/cy4/4085.html	Kuāzhāng 夸张
82.	燕妒莺惭	yàn dù yīng cán	kadının güzelliği	形容女子貌美，燕见之生妒，莺对之自惭	Kadının güzelliğini niteler, kırlangıcı kıskandıracak sarıasma kuşunu utandıracak güzellikteki kadın.	http://chengyu.t086.com/cy27/27845.html	Bǐnǐ 比拟
83.	千娇百媚	qiān jiāo bǎi mèi	kadının güzelliği	形容女子姿态美好	Büyüleyici bir şekilde çekici (genç kadın);	http://chengyu.t086.com/cy7/7586.html	Mózhàng 摹状, Kuāzhāng 夸张
84.	仙姿玉色	xiān zī yù sè	kadının güzelliği	形容女子姿态容貌极美	Peri gibi güzel, yeşim taşı gibi renkli(birebir anlamı), sıra dışı güzellikteki kadın	http://chengyu.t086.com/cy26/26900.html	Biyü 比喻
85.	桃夭柳媚	táo yāo liǔ mèi	kadının güzelliği	形容女子年青貌美	Genç ve güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy25/25634.html	Biyü 比喻
86.	朱唇粉面	zhū chún fěn miàn	kadının güzelliği	形容女子貌美。亦指美女	Güzel kadını ifade eder	http://chengyu.911cha.com/NjJ4eQ==.html	Jièdài 借代
87.	国色天姿 / 天姿国色	guó sè tiān zī / tiān zī guó sè	kadının güzelliği	旧时形容女子容貌冠群	Bir kadının eşsiz güzelliği, eski zamanlarda aşırı güzel olan kadınlar için kullanılmış	http://chengyu.t086.com/cy4/4086.html	Kuāzhāng 夸张
88.	小鸟依人	xiǎo niǎo yī rén	kadının güzelliği	依：依恋。象小鸟那样依傍着人。形容少女或小孩娇小可爱的样子。	Genç kızın ya da küçük bir çocuğun sevimli hali	http://chengyu.t086.com/cy10/10545.html	Jièdài 借代
89.	稚齿婬媵	zhì chǐ wǒ tuō	kadının güzelliği	稚齿：年少；婬媵：美好的样子。指年轻的美女。	Genç bir kızın güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy12/12619.html	Jièdài 借代
90.	玉清冰洁 / 冰洁玉清	yù qīng bīng jié / bīng jié yù qīng	kadının güzelliği	犹玉洁冰清。比喻德行高洁	Yeşim taşı gibi saf, buz gibi şeffaf. Saf, temiz güzel ahlaklı kadın	https://baike.baidu.com/item/%E5%86%B0%E6%B4%81%E7%8E%89%E6%B8%85	Biyü 比喻
91.	仙姿佚貌	xiān zī yì mào	kadının güzelliği	仙子的姿质，秀逸的容貌。形容女子出色的姿容。佚，通	Kadının dikkat çekici güzellikteki görünüşü	http://chengyu.t086.com/cy26/26899.html	Kuāzhāng 夸张

				“逸”。			
92.	花容玉貌 / 玉貌花容	huā róng yù mào / yù mào huā róng	kadının güzelliği	形容长得漂亮， 如花似玉。	Görünüşü bir çiçek bir yeşim taşı gibi güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy29/29340.html	Biyü 比喻
93.	亭亭玉立	tíng tíng yù lì	kadının güzelliği	亭亭：高耸直立的 样子。形容女子身材 细长。也形容花木等 形体挺拔。	Kadının ince, uzun, zayıf, narin vücut yapısını ve güzel görünümünü tanımlar	http://chengyu.t086.com/cy9/9564.html	Mózhàng 摹状
94.	柳腰莲脸	liǔ yāo lián lián	kadının güzelliği (yüz)	腰如柳，脸似 莲。形容女性之美。 亦代指美女。	Söğüt gibi (ince) beli olan, lotusa benzer yüzü olan kadının güzelliğini sıfatlar, güzel kadın anlamına gelir.	http://chengyu.t086.com/cy20/20826.html	Biyü 比喻
95.	月貌花容 / 花容月貌	yuè mào huā róng / huā róng yuè mào	kadının güzelliği (yüz)	如花似月的容 貌。形容女子美貌	Çiçek gibi ay gibi yüzü olan güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy29/29490.html	Biyü 比喻, Dui ǒu 对偶
96.	远山芙蓉	yuǎnshān fúróng	kadının güzelliği (yüz)	形容女子的眉毛 像远山一样青翠。 芙蓉：比喻女子的 脸色像芙蓉花一样 美丽。比喻女子貌美。	Kadının kaşlarının görüntüsünü dağlara benzetir, yüzünün rengini de yol hatmisi çiçeğinin (ağaç gülünün) renklerine benzetir. Kadının güzelliğini tanımlar.	http://chengyu.t086.com/cy29/29473.html	Biyü 比喻
97.	柳眉星眼	liǔ méi xīng yǎn	kadının güzelliği (yüz)	形容女子细长的 眉和明亮的眼睛。	Kadının ince kavisli kaşlarını ve parlak ışıklı gözlerini ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy20/20798.html	Biyü 比喻, Dui ǒu 对偶
98.	蛾眉螭首 / 螭首蛾眉	é méi qín shǒu / qínshou-e'mei	kadının güzelliği (yüz)	弯弯的眉毛，方 广的前额。形容 女子容貌的美 艳。	Geniş alımlı, yay gibi kaşlı, güzel kadın.	http://chengyu.t086.com/cy16/16278.html	Dui ǒu 对偶, Jièdài 借代
99.	丰肌弱骨	fēng jī ruò gǔ	kadının güzelliği (yüz)	丰润的肌肤，柔 嫩的骨骼。形容 女子或花朵娇嫩 艳丽而有丰韵。	Dolgun ve pürüzsüz tenli, narin yapılı. Kadının ve ya çiçeğin yumuşak görkemli zarafeti ve gözalcılığı	http://chengyu.t086.com/cy16/16689.html	Biyü 比喻
100.	皓齿蛾眉 / 蛾眉皓齿	hào chǐ é méi / é méi-hào chǐ	kadının güzelliği (yüz)	皓：白色的样 子；蛾眉：女子 修长而美丽的眉 毛。洁白的牙 齿，修美的眉 毛。形容女子容 貌端庄美丽，也 喻称美女。	Güzel kaş beyaz diş, sevimli genç kadın; kadının değerli güzelliğini ifade etmek için kullanılır yani kadına övgü niteliğindedir.	http://chengyu.t086.com/cy4/4247.html	Dui ǒu 对偶, Jièdài 借代
101.	桃腮粉脸	táo sāi fěn liǎn	kadının güzelliği (yüz)	形容女子粉红色的 面颊。	Pembe yanaklı kadın	http://chengyu.t086.com/cy25/25630.html	Dui ǒu 对偶, Biyü

							比喻
102.	天生尤物	tiān shēng yóu wù	kadının güzelliği (yüz)	指容貌艳丽的女子	Doğuştan farklı ve çok güzel olan kadın.	http://chengyu.t086.com/cy9/9476.html	Kuāzhāng 夸张
103.	杏脸桃腮	xìng liǎn táo sāi / táosāixingyǎn	kadının güzelliği (yüz)	形容女子容貌美丽。	Yüzün kayısı çiçekleri gibi beyaz, yanakların şeftali çiçekleri gibi pembe olması, bir kadının yüz güzelliğini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy10/10744.html	Bìyù 比喻
104.	香温玉软	xiāng wēn yù ruǎn	kadının güzelliği (yüz)	形容年轻女子肌肤的娇嫩温香。也代指美女。	Genç kadının cildinin güzelliği cazibesi. Güzel kadın anlamında da kullanılır	http://www.hyded.com/cy/htm4/xw8034.htm	Duì ǒu 对偶
105.	宛转蛾眉	wǎn zhuǎn é méi	kadının güzelliği (yüz)	指美丽的眼睛。漂亮的眼眉轻轻扬起。常用作美人的代称。	Güzel gözler. Güzel hafif kalkık kaşlar. Genelde güzel insanlar için kullanılır	http://chengyu.t086.com/cy26/26217.html	Jièdài 借代
106.	吹弹得破	chuī tán dé pò	kadının güzelliği (yüz)	形容面部的皮肤非常细嫩	Yüz cildinin oldukça narin olması	http://chengyu.t086.com/cy1/1743.html	Kuāzhāng 夸张
107.	皓齿明眸 / 明眸皓齿	hào chǐ míng móu / míng móu hào chǐ	kadının güzelliği (yüz)	明亮的眼睛，洁白的牙齿。形容女子容貌美丽，也指美丽的女子。	Beyaz dişli, parlak gözlü; sevimli genç kadın	http://chengyu.t086.com/cy4/4248.html	Jièdài 借代, Duì ǒu 对偶
108.	朱唇皓齿	zhū chún hào chǐ	kadının güzelliği (yüz)	鲜红的双唇，雪白的牙齿。形容容貌美丽	Kırmızı dudaklar, parlayan dişler, çok güzel kadın.	http://chengyu.t086.com/cy12/12691.html	Mózhàng 摹状, Jièdài 借代
109.	鱼沉雁落	yú chén yàn luò	kadının güzelliği (yüz)	形容女子容貌美丽	Kadının yüzünün, görünüşünün güzel oluşu	http://chengyu.t086.com/cy29/29185.html	Bìyù 比喻
110.	山眉水眼	shān méi shuǐ yǎn	kadının güzelliği (yüz)	形容女子眉目清秀水灵。亦作“水眼山眉”。	Dağ gibi kavisli kaşlar, su gibi gözler. Kaşı gözü güzel kadın.	http://chengyu.t086.com/cy24/24212.html	Bìyù 比喻, Duì ǒu 对偶
111.	蛾眉曼睩	é méi màn lù	kadının güzelliği (yüz)	形容女子的眉目秀美有神	Kadının gözlerinin ve kaşlarının güzelliğini ışıltısını ifade eder.	https://chengyu.911cha.com/NnBobQ==.html	Jièdài 借代
112.	桃腮杏眼	Táosāixingyǎn	kadının güzelliği (yüz)	rosy cheeks and almond eyes -- fair faces	Pembe yanaklı badem gözlü güzel kadın	https://tw.ichacha.net/%E6%A1%83%E8%85%AE%E6%9D%8F%E7%9C%BC.html	Bìyù 比喻
113.	楚腰蛴领	chǔ yāo qí lǐng	kadının güzelliği (vücut)	指腰肢纤细，颈项洁白如蝤蛴。形容女子体态之美	İnce belli, saf beyaz boyunlu, kadının vücut güzelliğini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy14/14911.html	Jièdài 借代
114.	冰肌雪肤	bīng jī xuě fū	kadının güzelliği (vücut)	像冰一样的肌肤。形容女子洁白的体肤	Kadının buz gibi parlak bir ten ve kar gibi beyaz pürüzsüz cildini ifade eder	http://xiaoxue.hujiang.com/cyu/bingjixuefu/	Duì ǒu 对偶, Bìyù 比喻

115.	娇小玲珑	jiāo xiǎo líng lóng	kadının güzelliği (vücut)	形容身材小巧、伶俐可爱的样子。	Vücudu narin ve zarif, zeki ve sevimli bir görünüş.	http://chengyu.t086.com/cy5/5189.html	Mózhàng 摹状
116.	软香温玉	ruǎn xiāng wēn yù	kadının güzelliği (vücut)	形容年轻女子身体洁白柔软，散发着温馨的青春气息。	Genç kızların vücutlarının beyaz ve pürüzsüz, yumuşak, narin olmasını, sıcaklıklarını ve gençliklerinin kokusunu anlatır.	http://chengyu.t086.com/cy23/23954.html	Duì ǒu 对偶
117.	三寸金莲	sān cùn jīn lián	kadının güzelliği (vücut)	指妇女的小脚	Ayağı bağlı kadınlar - üç cun altın lotuslara da küçük altın lotus çiçeği- küçük güzel ayaklar anlamındadır.	http://chengyu.911cha.com/NnI50A==.html	Jièdài 借代
118.	楚女腰肢	chǔ nǚ yāo zhī	kadının güzelliği (vücut)	泛称女子的细腰。	İnce belli kadın güzel kadın anlamındadır	http://cidian.911cha.com/MTJ5bmE=.html	Jièdài 借代
119.	花月之身	huā yuè zhī shēn	kadının güzelliği (vücut)	意思是形容女子美丽的身姿	Güzel ve narin kadın vücutu. Eskiden de hayat kadınlarını için kullanılmıştır.	https://baike.baidu.com/item/%E8%8A%B1%E6%9C%88%E4%B9%8B%E8%BA%A4	Bìyù 比喻
120.	环肥燕瘦 / 燕瘦环肥	huán féi yàn shòu / yàn shòu huán féi	kadının güzelliği (vücut)	形容女子形态不同，各有各好看的地方。也借喻艺术作品风格不同，而各有所长。	Vücut güzelliği farklı olan, her açıdan güzel görülen balık etli kadın.	http://chengyu.t086.com/cy11/11041.html	Duì ǒu 对偶
121.	杨柳宫眉	yáng liǔ gōng méi	kadının güzelliği (vücut)	细长秀美如柳叶的宫妆画眉。借指美女	Söğüt yaprağı gibi ince uzun zarif görümlü kadın, güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy27/27898.html	Bìyù 比喻
122.	十指纤纤	shí zhǐ xiān xiān	kadının güzelliği (vücut)	旧时形容妇女的手细巧而柔美。	Eski zamanlarda eli ince, narin, güzel olan kadın	https://baike.baidu.com/item/%E5%8D%81%E6%8C%87%E7%BA%A4%E7%BA%A4	Mózhàng 摹状
123.	桃羞杏让	táo xiū xìng ràng	kadının güzelliği (tavır)	桃花和杏花都感到羞愧，只好退让。形容女子比花还要艳丽动人	Şeftali ve kayısı çiçekleri kadının güzelliği karşısında utançlarından geri çekilirler. İnsanın ruhuna dokunan çiçeklerden de daha güzel kadın anlamına gelir	http://chengyu.t086.com/cy25/25632.html	Bǐnǐ 比拟, Bìyù 比喻
124.	婷婷婀娜	pīng tíng ē nà	kadının güzelliği (tavır)	①形容女子姿态柔美。②借指美人	Tavırları kibar ve narin olan güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy22/22551.html	Mózhàng 摹状
125.	举止娴雅	jǔ zhǐ xián yǎ	kadının güzelliği (tavır)	娴：文雅。形容女子的姿态和风度娴静文雅	Kadının davranış ve tutumlarındaki incelik ve nezaketi	http://chengyu.t086.com/cy5/5685.html	Mózhàng 摹状

126.	袅袅亭亭	niǎo niǎo tíng tíng	kadının güzelliği (tavır)	形容女子体态轻盈柔美	Kadının vücudunun narin zarif güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy22/22301.html	Jièdài 借代
127.	贫女分光	pín nǚ fēn guāng	kadının güzelliği (tavır)	贫女分享了富女的烛光。比喻不需破费的照顾。	Fakir kadınların zengin kadın ışığı yayması	http://www.uus8.org/c/hengyu/P/pin/043.htm	Mózhuàng 摹状
128.	如花似月	rú huā sì yuè	kadının güzelliği (tavır)	形容女子姿容出众。同“如花似玉”。	Bir çiçek kadar narin, ay gibi güzel değerli, seçkin (kadın)	http://chengyu.t086.com/cy23/23887.html	Bìyù 比喻
129.	一顾倾城	yī gù qīng chéng	kadının güzelliği (tavır)	形容美女的眼波，也比喻女子的美貌	Güzel kadının bakışını ve kadının güzelliğini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy28/28114.html	Kuāzhāng 夸张
130.	巧笑倩兮	qiǎo xiào qiàn xī	kadının güzelliği (tavır)	指女人笑得美，笑得迷人	Gülüşü güzel olan gülüşüyle büyüleyen kadın	http://www.chengyuguoshi.net/nvrendechengyu/4381.html	Mózhuàng 摹状
131.	宜喜宜嗔	yí xǐ yí chēn	kadının güzelliği (tavır)	指生气时高兴时都很美丽。同“宜嗔宜喜”	Kızgınken de mutluken de hep güzel olmak.	http://chengyu.t086.com/cy28/28415.html	Duì ǒu 对偶
132.	宜笑宜颦	yí xiào yí pín	kadının güzelliği (tavır)	一笑一皱眉都符合人的心意。形容女子各种表情都好看。	Gülmek, kaş çatmak gibi durumlar insanların duyguları ile ilgilidir. Kadınların her duygu halinde güzel, iyi görünmeleri anlamını taşır.	http://www.uus8.org/c/hengyu/y/yi/2003.htm	Duì ǒu 对偶
133.	如花美眷	rú huā měi juàn	kadının güzelliği (tavır)	眷：亲属。形容爱人美丽，可爱如花	Eşin (kadın için) çiçek gibi güzel olduğunu anlatır. Ayrıca evlilikle ilgili kısmetin parlak ve iyi olduğunu ifade eder.	http://chengyu.911cha.com/N2o1ZQ==.html	Bìyù 比喻
134.	芙蓉出水 / 出水芙蓉	fú róng chū shuǐ / chū shuǐ fú róng	kadının güzelliği (tavır)	比喻诗文清新不俗。也形容天然艳丽的女子。	Lotus çiçeği kadar güzel zarif (kadın). Edebiyat ve şiirde sıra dışılık anlamında kullanılır. Ayrıca doğal güzelliği olan kadını ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy3/3363.html	Bǐnǐ 比拟
135.	章台杨柳	zhāng tái yáng liǔ	kadının güzelliği (tavır)	比喻窈窕美丽的的女子	Narin ve zarif olan güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy29/29810.html	Yǐnyòng 引用
136.	软玉娇香	ruǎn yù jiāo xiāng	kadının güzelliği (tavır)	软：柔和；玉、香：女子的代称。形容年轻女子身体洁白柔软，散发着温馨的青春气息	Genç kadının saf beyaz teni ve saf güzelliğini, yumuşak, güzel tavrını ifade eder	http://chengyu.911cha.com/ODBjdQ==.html	Duì ǒu 对偶

137.	袅娜娉婷 / 娉婷袅娜	niǎo nuó pīng tíng / pīng tíng niǎo nuó	kadının güzelliği (tavır)	形容女子姿态美好的样子。亦借指美人	Güzel tavrılı kadın, güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy22/22298.html	Mózhàng 摹状
138.	仙姿玉貌	xiān zī yù mào	kadının güzelliği (tavır)	形容女子姿态容貌都美。	Kadının hem tavrı hem de görünüşünün güzel olması	http://chengyu.t086.com/cy10/10399.html	Bǐyù 比喻
139.	英姿飒爽	yīng zī sà shuǎng	kadının güzelliği (tavır)	形容英俊威武、精神焕发的样子。	Yetenekli, güçlü neşeli bir tavır	http://chengyu.t086.com/cy11/11836.html	Duì ǒu 对偶, Mózhàng 摹状
140.	仪静体闲	yí jìng tǐ xián	kadının güzelliği (tavır)	形容女子态度文静, 体貌素雅	Tavırları kibar sakin, fiziksel olarak da narin ve elit kadın	http://chengyu.t086.com/cy11/11555.html	Duì ǒu 对偶
141.	冰清玉洁	bīng qīng yù jié	kadının güzelliği (tavır)	象冰那样清澈透明, 象玉那样洁白无瑕。比喻人的操行清白(多用于女子)。	Buz gibi şeffaf, yeşim taşı gibi saf. Saf, temiz, güzel, ahlaklı kadın.	http://chengyu.t086.com/cy0/664.html	Duì ǒu 对偶, Bǐyù 比喻
142.	袅袅婷婷	niǎoniǎo tíngtíng	kadının güzelliği (tavır)	形容女子姿态柔美。	İnce, zarif, kibar (genç kadın)	http://chengyu.t086.com/cy7/7151.html	Mózhàng 摹状
143.	袅袅娜娜	niǎoniǎo nuónuó	kadının güzelliği (tavır)	形容女子体态轻盈柔美。同“袅袅亭亭”。	Kadının zarif, narin, ince ve güzel vücudunu ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy22/22299.html	Mózhàng 摹状
144.	温香软玉 / 软玉温香	wēn xiāng ruǎn yù / ruǎn yù wēn xiāng	kadının güzelliği (tavır)	旧小说形容女子的身体。	Güzel koku, sıcak, kadınsı bir cazibe. Kadının vücut güzelliğini tasvir eder.	http://chengyu.t086.com/cy8/8308.html	Duì ǒu 对偶
145.	惊鸿一瞥	jīng hóng yī piē	kadının güzelliği (tavır)	形容女子轻盈艳丽的身影, 多就远望而言。	Kadının narin zarif ve göz alıcı silüetini tanımlar	http://www.chengyuguoshi.net/kandechengyu/7077.html	Bǐyù 比喻
146.	沉鱼落雁 / 落雁沉鱼	chén yú luò yàn/ luò yàn chén yú	kadının güzelliği (tavır)	鱼见之沉入水底, 雁见之降落沙洲。形容女子容貌美丽	Balıkları suya batıran, kuşlar yere indiren (kadın güzelliği); güzel, zeki ve duygulu kadın	http://chengyu.t086.com/cy1/1406.html	Kuāzhāng 夸张
147.	嫣然一笑	yān rán yī xiào	kadının güzelliği (tavır)	嫣然：笑得很美的样子(指女性)。形容女子笑得很美	Tatlı bir şekilde gülümsemek	http://chengyu.t086.com/cy10/10942.html	Mózhàng 摹状
148.	回眸一笑	huí móu yī xiào	kadının güzelliği (tavır)	眸：眼珠。转动眼珠，嫣然一笑。常用以形容女子妩媚的表情	Bir kadının tatlı bir şekilde gülümsemesi	http://chengyu.t086.com/cy4/4644.html	Mózhàng 摹状
149.	女中丈夫	nǚ zhōng zhàng fū	kadının güzelliği (tavır)	指女子中有男子气概的人。	Kadınlar arasında erkeksi tavrı olan kadın	http://chengyu.t086.com/cy22/22294.html	Mózhàng 摹状
150.	丰神绰约	fēng shén chuò yuē	kadının güzelliği (tavır)	绰约：形容女子体态柔美的样子。指女子体态柔美丰满	Narin hassas görümlü güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy3/3152.html	Jièdài 借代

151.	流波送盼	liú bō sòng pàn	kadının güzelliği (tavır)	形容女子含情地看别人	Kadının birine değer vererek bakması	http://baike.baidu.com/item/%E6%B5%81%E6%B3%A2%E9%80%81%E7%9B%BC	Mózhàng 摹状
152.	巾幗丈夫	jīn guó zhàng fū	kadının güzelliği (tavır)	巾幗：古代妇女配戴的头巾和发饰，后借指妇女。有大丈夫气概的女子	Erkeksi bir havası olan kadın	http://chengyu.t086.com/cy5/5316.html	Jièdài 借代
153.	林下风气	lín xià fēng qì	kadının güzelliği (tavır)	指女子态度优雅、举止大方。	Tavırları zarif seviyeli olan, özgüvenli kız	http://chengyu.t086.com/cy6/6378.html	Mózhàng 摹状
154.	楚楚可怜	chǔ chǔ kě lián	kadının güzelliği (tavır)	楚楚：植物丛生的样子，也形容痛苦的神情。本指幼松纤弱可爱，后形容女子娇弱的样子	Narin ve çekici (genç kadın), kadının zarif ve büyüleyici tavırları	http://chengyu.t086.com/cy1/1675.html	Mózhàng 摹状
155.	婀娜多姿	ē nuó duō zī	kadının güzelliği (tavır)	形容姿态柔和而美好	Kibar yumuşak tavırlı güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy2/2773.html	Mózhàng 摹状
156.	雍容华贵	yōng róng huá guì	kadının güzelliği (tavır)	形容态度文雅从容，庄重大方	Tavırları zarif, temkinli ve zevkli olan genç kadın	http://chengyu.t086.com/cy28/28973.html	Mózhàng 摹状
157.	玉软花柔	yù ruǎn huā róu	kadının güzelliği (tavır)	形容女子娇嫩柔弱，如花似玉	Çiçek gibi yeşim gibi narin hassas kadın	http://chengyu.t086.com/cy29/29344.html	Bìyù 比喻
158.	风流旖旎	fēng liú yǐ nǐ	kadının güzelliği (tavır)	风韵柔媚	Zarif duruşlu sevecen kadın	http://chengyu.911cha.com/NzR1ZQ==.html	Jièdài 借代
159.	袅袅娉娉	niǎo niǎo píng píng	kadının güzelliği (tavır)	袅袅：柔美貌；娉娉：美好貌。形容女子姿态柔美。	Kadının narin, yumuşak tavırları	http://chengyu.t086.com/cy22/22300.html	Mózhàng 摹状
160.	一笑千金	yī xiào qiān jīn	kadının güzelliği (tavır)	美女一笑，价值千金。形容美人一笑很难得。	Kadının bir gülüşü, binlerce altına değer. Kadının güzel gülüşünün zor ve kıymetli oluşunu anlatır.	http://chengyu.t086.com/cy11/11485.html	Kuāzhāng 夸张
161.	风姿绰约	fēng zī chuō yuē	kadının güzelliği (tavır)	形容女子风韵姿态柔美动人	Hareketleri zarif, büyüleyici kadın.	http://chengyu.t086.com/cy16/16718.html	Bìyù 比喻
162.	盈盈秋水	yíng yíng shuǐ qiū	kadının güzelliği (tavır)	形容女子眼神饱含感情	Kadının gözlerini sonbaharın berrak su dalgalarına benzetir. Kadının duygulu bakışlarını ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy28/28920.html	Bìyù 比喻
163.	楚楚动人	chǔ chǔ dòng rén	kadının güzelliği (tavır)	形容美好的样子引人怜爱	İnsanı tutkulu bir şekilde sevmeye sürükleyen güzellik	http://chengyu.t086.com/cy14/14981.html	Mózhàng 摹状

164.	丰姿绰约	fēng zī chuò yuē	kadının güzelliği (tavır)	丰姿：风姿，风度姿态。绰约：柔美的样子。形容女子体态柔美，神采飘逸。同“丰神绰约”。	Kadının yumuşak ve narin güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy16/16809.html	Biyü 比喻
165.	妍姿艳质	yán zī yàn zhì	kadının güzelliği (tavır)	形容女子的体态容貌很美。	Kadının fiziksel görünümünün güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy10/10992.html	Mózhàng 摹状
166.	弱柳扶风	ruò liú fú fēng	kadının güzelliği (hareket)	形容女子体态软弱，动作轻柔。	Kadının narin bir yapısı, hareketlerinin kibarlığı ve yumuşaklığı	http://www.kt250.com/chengyu/120700.html	Biyü 比喻
167.	分花约柳	fēn huā yuē liǔ	kadının güzelliği (hareket)	形容女子走路姿态美好。亦作“分花拂柳”。	Kadının yürürkenki zarif güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy16/16641.html	Biyü 比喻
168.	分花拂柳	fēn huā fú liǔ	kadının güzelliği (hareket)	形容女子走路姿态美好。同“分花约柳”。	Kadının yürürkenki zarif güzelliği	http://chengyu.t086.com/cy16/16618.html	Biyü 比喻
169.	步步莲花	bù bù lián huā	kadının güzelliği (hareket)	原形容女子步态轻盈。后常比喻渐入佳境	İlk zamanlar kadının narin, kibar yürüyüş tavrını ifade ederken sonraları, vaziyetin gittikçe daha iyi bir hal alması iyileşmesi anlamında kullanılmıştır.	http://chengyu.t086.com/cy1/1143.html	Biyü 比喻
170.	花飞蝶舞	huā fēi dié wǔ	kadının güzelliği (hareket)	鲜花和蝴蝶随风起舞、飘飞。比喻年轻女子的走路姿势柔美轻盈。	Taze çiçek ve kelebeğin rüzgarda dans edişi, genç kızın yolda yürürken ki zarif, kibar ve göz alıcı haline benzetilmiş. Yürüyüşü kelebek gibi narin olan genç kız	https://baike.baidu.com/item/%E8%8A%B1%E9%A3%9E%E8%9D%B6%E8%88%9E	Bīnǐ 比拟, Biyü 比喻
171.	舞态生风	wǔ tài shēng fēng	kadının güzelliği (hareket)	跳舞的姿态像风吹那样飘逸。比喻舞姿轻盈	Dans edişi bir rüzgâr kadar zarif kadın	https://baike.baidu.com/item/%E8%88%9E%E6%80%81%E7%94%9F%E9%A3%8E	Biyü 比喻
172.	娇娇滴滴	jiāo jiāo dī dī	kadının güzelliği (sesi)	形容娇媚可爱的样子	Kadının güzel ve sevecen sesini ifade etmek için kullanılır.	https://chengyu.911cha.com/OGRIIdQ==.html	Mózhàng 摹状
173.	吹气如兰	chuī qì rú lán	kadının güzelliği (sesi)	气息象兰花那样香。形容美女的呼吸。也用于形容文词华美。	Nefesinin orkide kadar güzel kokması, güzel kadının nefesini sıfatlar. Aynı zamanda dili, diksiyonu güzel olan kadını da ifade etmek için kullanılır	http://chengyu.t086.com/cy15/15031.html	Biyü 比喻

174.	莺声燕语 / 燕语莺声	yīng shēng yàn yǔ / yàn yǔ yīng shēng	kadının güzelliği (sesi)	莺：黄鹂。燕子的话语，黄鹂的歌声。原形容大好春光。后多形容年轻女子说笑的声音	Kırlangıç ile sarıasma kuşunun ötüşleri cıvıltıları aslında güzel bir bahar manzarasını tasvir etmek için kullanılırdı. Sonraları genç genç kadınların tatlı, narin, gülme ve konuşma sesi anlamında kullanılmıştır.	http://chengyu.t086.com/cy11/11829.html	Biyü 比喻
175.	娇声娇气	jiāo shēng jiāo qì	kadının güzelliği (sesi)	形容说话娇滴滴的声气	Cilveli konuşma sesi	http://chengyu.t086.com/cy19/19301.html	Biyü 比喻
176.	群雌粥粥	qún cí yù yù	kadının güzelliği (sesi)	原形容鸟儿相和而鸣。后形容在场的妇女众多，声音嘈杂。	İlk zamanlar kuşların karşılıklı ötüşünü ifade ederken sonraları bir araya gelmiş kadınların gürültülü sesleri anlamında kullanılmıştır	http://chengyu.t086.com/cy7/7996.html	Mózhàng 摹状
177.	妇人之仁	fù rén zhī rén	karakter ve ahlak	仕：仁慈。妇女的软心肠。旧指处事姑息优柔，不识大体。	Yoğun olarak merhamete eğilimli; yumuak kalpli kadın	http://chengyu.t086.com/cy3/3469.html	Biyü 比喻, Jièdài 借代
178.	贤妻良母	xián qī liáng mǔ	karakter ve ahlak	丈夫的好妻子，孩子的好母亲。	Kocanın iyi eşi, çocukların iyi annesi	http://chengyu.t086.com/cy10/10440.html	Duì ǒu 对偶, Mózhàng 摹状
179.	河东狮吼	hé dōng shī hǒu	karakter ve ahlak	比喻悍妒的妻子对丈夫大吵大闹。	Kıskanan bir eşin(kadın) kocasıyla kavga edip gürültü çıkarması	http://chengyu.t086.com/cy4/4257.html	Biyü 比喻, Yǐnyòng 引用
180.	北宫婴儿	běi gōng yīng ér	karakter ve ahlak	用作孝女的代称	Hayırlı evlat olan kızlar için kullanılır	http://chengyu.t086.com/cy0/480.html	Jièdài 借代, Yǐnyòng 引用
181.	蕙心纨质	huì xīn wán zhì	karakter ve ahlak	心灵如蕙草芬芳，品质似纨素洁白。比喻品行高洁	Ahlaklı ve soylu	http://chengyu.t086.com/cy4/4681.html	Biyü 比喻
182.	蕙质兰心 / 兰心蕙质	huì zhì lán xīn / lán xīn huì zhì	karakter ve ahlak	蕙草样的心地，兰花似的本质。比喻女子心地纯洁，性格高雅	Temiz bir ahlaka sahip, soylu ve güzel karakteri olan kadın anlamındadır.	https://chengyu.911cha.com/OTV0Mg==.html	Biyü 比喻
183.	兰情蕙性	lán qíng huì xìng	karakter ve ahlak	比喻美质。比喻女子的人品贤淑娴雅。	Güzel karakterli. Kadının karakterinin erdemli ve zarif seviyeli olması	https://chengyu.911cha.com/N2IwMg==.html	Biyü 比喻
184.	母仪之德	mǔ yí zhī dé	karakter ve ahlak	解释是泛指妇女的品德。	Anne ve anne ahlakı örnek alınarak kadının ahlaklı oluşunu anlatır.	https://chengyu.911cha.com/N2FnMg==.html	Mózhàng 摹状

185.	三姑六婆	sān gū liù pó	karakter ve ahlak	比喻不务正业的妇女。	Ev işi yapmayan, işlerini görmeyen kadın	http://chengyu.t086.com/cy8/8349.html	Jièdài 借代
186.	三日新妇	sān rì xīn fù	karakter ve ahlak	旧时过门三日之新妇，举止不得自专。因以喻行动备受拘束者。	Üç günlük yeni gelinin karar verme yetkisi yoktur	http://chengyu.t086.com/cy24/24115.html	Bǐyù 比喻
187.	冰清玉润	bīng qīng yù rùn	karakter ve ahlak	象冰一样晶莹，如玉一般润泽。原指晋乐广卫玠翁婿俩操行洁白。后常比喻人的品格高洁	Buz gibi şeffaf, saf temiz, yeşim taşı gibi parlak, pürüzsüz, karakterli kaliteli güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy0/665.html	Bǐyù 比喻
188.	守身如玉	shǒu shēn rú yù	karakter ve ahlak	保持节操，象玉一样洁白无瑕。也泛指爱护自己的身体	Yeşim gibi saf, temiz ve namuslu. Genel olarak kadının namusunu koruması anlamındadır	http://chengyu.t086.com/cy8/8978.html	Bǐyù 比喻
189.	倚玉偎香	yǐ yù wēi xiāng	karakter ve ahlak	形容同女性亲热昵爱。	Sıcak samimi tutkulu kadın	http://chengyu.t086.com/cy28/28641.html	Duì ǒu 对偶
190.	兰姿蕙质	lán zī huì zhì	karakter ve ahlak	比喻美质。比喻女子聪慧美丽	Bir orkide gibi güzel görümlü zeki akıllı, temiz kalpli iyi karakterli (kadın)	https://chengyu.911cha.com/N2F6aQ==.html	Duì ǒu 对偶
191.	眉目如画	méi mù rú huà	karakter ve ahlak	形容容貌端正秀丽。	Muazzam bir güzelliğe sahip kadın	http://chengyu.t086.com/cy6/6729.html	Bǐyù 比喻
192.	蕙心兰质	huì xīn lán zhì	karakter ve ahlak	蕙、兰：都是香草名。蕙草样的心地，兰花似的本质。比喻女子心地纯洁，性格高雅	Kalbi temiz karakteri sağlam soylu kadın	http://chengyu.t086.com/cy4/4680.html	Bǐyù 比喻
193.	巾帼英雄	jīn guó yīng xióng	karakter ve ahlak	巾帼：古代妇女配戴的头巾和发饰，后借指妇女。指女子中的英雄	Kahraman kadın	http://chengyu.t086.com/cy5/5313.html	Jièdài 借代
194.	搔头弄姿	sāo tóu nòng zī	karakter ve ahlak	原指梳妆打扮。后形容女子卖弄姿色（含贬义）	İlk zamanlar için güzelce süslenip püslenmek. Sonraları ise güzelliği ile hava atan, gösteriş yapan kadın anlamında kullanılmıştır.	http://chengyu.t086.com/cy8/8435.html	Mózhàng 摹状
195.	不栉进士	bù zhì jìn shì	yetenek ve zeka	栉：梳头。不绾髻插簪的进士。旧指有文采的女人。	Eski dönemde edebi yeteneği olan kadınları ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy1/1118.html	Jièdài 借代
196.	女中豪杰	nǚ zhōng háo jié	yetenek ve zeka	豪杰：指才能出众的人。女性中的杰出人物。	Yetenekli sıradışı olan insanlar. Kadınlar arasında göze çarpan kişiler	http://chengyu.t086.com/cy22/22293.html	Bǐyù 比喻

197.	女中尧舜	nǚ zhōng yáo shùn	yetenek ve zeka	尧舜：传说中的上古贤明君主。妇女中的贤明人物。古代多称颂执政的女王。	Kadınlar arasındaki zeki ve yetenekli kişiler. Eski dönemlerde yönetimde etkili olan kraliçelerin övgüsü için kullanılır	http://chengyu.t086.com/cy7/7204.html	Biyü 比喻
198.	妇人女子	fù rén nǚ zǐ	yetenek ve zeka	泛指妇女。也常含有轻视妇女柔弱无能的意思。	Eşler (kadın) için kullanılır, kadının küçük görülmesi, zayıf ve yetenezsiz anlamı taşır	http://cidian.xpcha.com/582g0bxtvhh.html	Dui ǒu 对偶
199.	柳絮才高	liǔ xù cái gāo	yetenek ve zeka	表示人有卓越的文学才能。多指女子	Edebiyat yeteneğinin olması anlamındadır. Genelde kadınlar için.	http://chengyu.t086.com/cy6/6461.html	Jièdài 借代
200.	扫眉才子	sǎo méi cái zǐ	yetenek ve zeka	扫眉：妇女画眉毛。旧指有才华的女子。	Eski zamanlarda yetenekli ve zeki kadını ifade ederdi.	http://chengyu.t086.com/cy8/8440.html	Yǐnyòng 引用
201.	色艺双绝	(sè yì shuāng jué	yetenek ve zeka	姿色和技艺都绝无仅有，非常美妙	Kadının güzelliğinin ve yeteneğinin eşsiz ve büyüleyici olması	https://chengyu.911cha.com/N212bw==.html	Kuāzhāng 夸张
202.	色艺无双	sè yì wú shuāng	yetenek ve zeka	女子姿色和技艺没有第二个人可比。	Kadının yetenek ve güzelliğinin başka biriyle kıyaslanamayacak kadar güzel olması	https://baike.baidu.com/item/%E8%89%B2%E8%89%BA%E6%97%A0%E5%8F%8C	Kuāzhāng 夸张
203.	咏雪之慧	yǒng xuě zhī huì	yetenek ve zeka	咏颂雪花的才智	Kadının yeteneklerinden övgüyle söz etmek	https://chengyu.911cha.com/N3h6aw==.html	Biyü 比喻
204.	阿娇金屋	ā jiāo jīn wū	yetenek ve zeka	原指汉武帝刘彻要用金屋接纳阿娇为妇。这里泛指美丽高贵的女子	Güzel ve soylu kadın anlamındadır	http://chengyu.t086.com/cy13/13005.html	Jièdài 借代
205.	秀外慧中	xiù wài huì zhōng	yetenek ve zeka	秀：秀丽；慧：联盟。外表秀丽，内心聪明	Dış görünüşünde güzel, içinde ise yetenekli kadın	http://chengyu.t086.com/cy10/10800.html	Mózhàng 摹状
206.	慧心巧思	huì xīn qiǎo sī	yetenek ve zeka	聪明的心地，精巧的构思。多用以形容女子某种技艺精巧，别出心裁	Kadının karakterinin güzelliğini, akıllılığını, becerikli ve seçkin oluşunu tanımlamak için kullanılır	http://chengyu.t086.com/cy18/18444.html	Mózhàng 摹状
207.	姸容修态	kuā róng xiū tài	yetenek ve zeka	美丽的容貌，长远的智慧。	Göz alıcı güzellik, ve yüksek bilgi ve zeka	http://chengyu.t086.com/cy5/5963.html	Mózhàng 摹状
208.	大家闺秀	dà jiā guī xiù	yetenek ve zeka	旧指世家望族中有才德的女子。也泛指有钱有势人家的女儿	İyi bir aileden gelen kız; zengin, iyi yetişmiş kız	http://chengyu.t086.com/cy2/2040.html	Jièdài 借代

209.	温香艳玉	wēn xiāng yàn yù	yetenek ve zeka	比喻妇女的美好姿质。	Kabiliyetli yetenekli güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy26/26445.html	Bìyù 比喻
210.	明眸善睐	míng móu shàn lài	yetenek ve zeka	形容女子的眼睛明亮而灵活。	Kadının gözlerinin parıldayışını ve becerikli oluşunu ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy6/6912.html	Mózhàng 摹状
211.	女貌郎才	nǚ mào láng cái	kadın değer yargısı	女子美丽，男子有才华。比喻姻缘十分美满。	Güzel olan kadın ve zeki olan erkek. İdeal, mutluluk dolu evlilik hayatı	http://chengyu.t086.com/cy22/22290.html	Mózhàng 摹状, Dui ǒu 对偶
212.	女生外向	nǚ shēng wài xiàng	kadın değer yargısı	向：朝着，引申为偏爱。女子成人总要结婚。指女子心向丈夫家	Bir kadınıyaş geldiğinde evlenmesi gerektiğinden, vakti geldiğinde ailesinden ayrılıp eşinin ailesine gitmek için doğar	http://chengyu.911cha.com/NnhzOA==.html	Mózhàng 摹状
213.	女织男耕 / 男耕女织	nǚ zhī nán gēng / nán gēng nǚ zhī	kadın değer yargısı	封建社会中的小农经济，一家一户经营，男的种田，女的织布。指全家分工劳动。	Feodal dönemde küçük tarım ekonoisi, tüm aileyi bir kişi yönetir, erkek ekin eker, kadın örgü örer. Bütün bir ailenin iş dağılımını ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy7/7054.html	Yǐnyòng 引用
214.	男女别途	nán nǚ bié tú	kadın değer yargısı	别：区分。男子与女子应有所区别	Erkek ve kadın arasında farklılıklar vardır	http://chengyu.911cha.com/N3NvcQ==.html	Yǐnyòng 引用
215.	男女有别	nán nǚ yǒu bié	kadın değer yargısı	男女之间有严格区别。旧时用以强调应严守封建礼教	Erkek kadın arasında ciddi farklar vardır. Eski dönemde feodal konfüçyüs ahlak kurallarına uyulduğu vurgulanmaktadır	http://chengyu.t086.com/cy22/22088.html	Yǐnyòng 引用
216.	男倡女随	nán chāng nǚ suí	kadın değer yargısı	倡：倡导。指女方必须附和男方。形容夫妻和睦	Kadın tarafının erkek tarafına uygun davranmak zorunda olduğunu ifade eder, kadının erkeğe bağlı olması gerektiği anlamına gelir. Kadın erkek uyumluluğu.	http://chengyu.911cha.com/N3NyaQ==.html	Yǐnyòng 引用
217.	男唱女随	nán chàng nǚ suí	kadın değer yargısı	指女方必须附和男方。形容夫妻和睦	Kadın tarafının erkek tarafına uygun davranmak zorunda olduğunu ifade eder, kadının erkeğe bağlı olması gerektiği anlamına gelir. Kadın erkek uyumluluğu	http://chengyu.t086.com/cy22/22080.html	Yǐnyòng 引用

218.	郎才女貌	láng cái nǚ mào	kadın değer yargısı	郎：旧指女子对丈夫或情人的称呼。男的有才气，女的有美貌。形容男女双方很相配。	ideal çift, yetenekli erkek güzel kadın	http://chengyu.t086.com/cy6/6064.html	Mózhàng 摹状
219.	郎才女姿	láng cái nǚ zī	kadın değer yargısı	形容男女双方很相配。同“郎才女貌”。	Kadın erkek uyumu "güzel kadın yetenekli erkek", ideal çift	http://chengyu.t086.com/cy20/20262.html	Mózhàng 摹状
220.	夫唱妇随	fū chàng fù suí	kadın değer yargısı	随：附和。原指封建社会认为妻子必须服从丈夫，后比喻夫妻和好相处。	Önceleri Feodal toplumda kadının erkeğe itaat edip uyması gerektiği düşüncesini ifade ederdi, sonraları karı koca uyumunu ifade etmeye başladı; Koca şarkı söyler kadın da kocasıyla birlikte söyler iç uyum	http://chengyu.t086.com/cy3/3300.html	Yǐnyòng 引用
221.	柏舟之誓	bǎi zhōu zhī shì	kadın değer yargısı	指妇女丧夫后守节不嫁。亦作“柏舟之节”	Kadının kocası öldükten sonra tekrar evlenmemesi, sadakatli olması	http://chengyu.t086.com/cy13/13345.html	Jièdài 借代, Yǐnyòng 引用
222.	柏舟之节	bǎi zhōu zhī jié	kadın değer yargısı	指妇女丧夫后守节不嫁。同“柏舟之誓”。	Kadının kocası öldükten sonra tekrar evlenmemesi, sadakatli olması	http://chengyu.t086.com/cy13/13344.html	Jièdài 借代
223.	从一而终	cóng yī ér zhōng	kadın değer yargısı	丈夫死了不再嫁人，这时旧时束缚妇女的封建礼教	Koca ölünce kadın tekrar evlenemez, bu eski dönem feodal toplumunda kadın öğretisi	http://chengyu.t086.com/cy1/1866.html	Wǎnqū 婉曲
224.	待字闺中	dài zì guī zhōng	kadın değer yargısı	留在闺房之中，等待许嫁。旧指女子成年待聘。	Kadın kendi odasında kalıp evlenmesine izin verilmesini bekler. Eski dönemlerde kızın evlilik görüşmesi için yaşının gelmesini beklemesi anlamına gelirdi	http://chengyu.t086.com/cy2/2145.html	Jièdài 借代
225.	德言工容	dé yán gōng róng	kadın değer yargısı	封建礼教要求妇女应具备的品德。	Feodal dönem ahlak kuralları kadının ahlaklı olmasını gerektirirdi. 德 (dé): kadın ahlakı, karakteri. 言 (yán): konuşma şekli. 容 : görünüşü. 功: kadının el becerisi. Feodal toplum dönemi öğretilerinin kadından beklediği	http://chengyu.t086.com/cy15/15621.html	Mózhàng 摹状

					temel özellikler.		
226.	德言容功	dé yán róng gōng	kadın değer yargısı	旧指女子所做的针线活)。封建礼教要求妇女应具备的品德。	Feodal dönem ahlak kuralları kadının ahlaklı olmasını gerektirirdi	http://chengyu.t086.com/cy2/2331.html	Mózhàng 墓状
227.	嫁鸡逐鸡	jià jī zhú jī	kadın değer yargısı	比喻女子出嫁后只能顺从丈夫。	Kadın evlendikten sonra sadece kocasına itaat edip onu takip etmeli	http://chengyu.t086.com/cy19/19066.html	Bìyù 比喻
228.	坚心守志	jiān xīn shǒu zhì	kadın değer yargısı	坚定地恪守节操。旧指女子丧夫后不再改嫁。	Kadının kocasını kaybettikten sonra tekrar evlenmemesi	http://www.uus8.org/chengyu/J/jian/118.htm	Wǎnqū 婉曲
229.	七贞九烈	qī zhēn jiǔ liè	kadın değer yargısı	旧时形容妇女无比贞节刚烈，宁死不失身	Eski zamanlarda onurun hiç birşeyle karşılaştırılmaması , kadın ölebilir ama namusunu kaybedemez	http://chengyu.t086.com/cy22/22740.html	Jièdài 借代
230.	三从四德	sān cóng sì dé	kadın değer yargısı	封建礼教束缚妇女的道德标准之一。	Feodal toplum zamanında kadının uyması gereken ahlaki kuralları ifade eder. 三从 (sān cóng) kadının hayatı boyunca takip etmesi gereken üç karakteri; baba, koca ve eşi ifade eder. 四德 (sì dé) ise her kadının bilmesi ve uyması gereken dört temel ahlak ilkeleridir.	http://chengyu.t086.com/cy8/8335.html	Jièdài 借代
231.	三贞九烈	sān zhēn jiǔ liè	kadın değer yargısı	封建社会用来赞誉妇女的贞烈	Feodal dönem toplumunda kadının tekrar evlenmemesi ya da namusunu korumak için kendini öldürmesine övgü	http://chengyu.t086.com/cy8/8412.html	Jièdài 借代
232.	男尊女卑	nán zūn nǚ bēi	kadın değer yargısı	尊：地位高；卑：低下。在封建社会里男子地位高，女子地位卑下。这是重男轻女的不平等封建礼教	Erkeği kadından üstün saymak	http://chengyu.t086.com/cy7/7057.html	Yǐnyòng 引用
233.	夫贵妻荣	fū guì qī róng	kadın değer yargısı	指丈夫尊贵，妻子也随之光荣。见“夫荣妻贵”	Saygın kocanın karısı da kocasından dolayı saygınlık görür	http://chengyu.t086.com/cy16/16900.html	Yǐnyòng 引用

234.	夫尊妻贵	fū zūn qī guì	kadın değer yargısı	荣：草木茂盛，比喻兴盛显达。指丈夫光荣，妻子也随之尊贵	Saygın kocanın karısı da kocasından dolayı saygınlık görür	http://chengyu.t086.com/cy3/3303.html	Yinyòng 引用
235.	重男轻女	zhòng nán qīng nǚ	kadın değer yargısı	重视男子，看轻女性。指轻视妇女的封建思想。	Kadını küçümseyip, erkeğe değer vermek; erkeği kadından üstün saymak	http://chengyu.t086.com/cy12/12672.html	Yinyòng 引用
236.	母以子贵	mǔ yǐ zǐ guì	kadın değer yargısı	母亲因儿子的显贵而显贵	Anne oğlunun saygınlığından dolayı değeri ve saygındır.	http://chengyu.t086.com/cy7/7001.html	Yinyòng 引用
237.	相夫教子	xiàng fū jiào zǐ	kadın değer yargısı	辅佐丈夫，教导孩子	Kocasına yardım edip, çocuklarını eğitmek	https://baike.baidu.com/item/%E7%9B%B8%E5%A4%AB%E6%95%99%E5%AD%90	Duì ǒu 对偶
238.	年老色衰	nián lǎo sè shuāi	kadının yaşı	色：容貌，美色。指女人因上了年纪而衰老	Yaşı ilerlemiş, yaşlı ve zayıf kadın	http://chengyu.911cha.com/N2pxOA==.html	Yìngchèn 映衬, Duì ǒu 对偶
239.	叶瘦花残	yè shòu huā cán	kadının yaşı	比喻女人的衰老。	Kadının yaşlanmış ve zayıflamış oluşunu ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy27/27606.html	Duì ǒu 对偶, Bǐnǐ 比拟
240.	二八女郎	èr bā nǚ láng	kadının yaşı	二八：指十六岁。十五六岁的美女。指年轻貌美的女子	Genç kızların 15-16 yaşlarındaki kızların güzelliğini ifade eder	http://chengyu.911cha.com/NnE1OA==.html	Jièdài 借代
241.	二八佳人	èr bā jiā rén	kadının yaşı	二八：指十六岁；佳人：美女。十五六岁的美女。	15-16 yaşlarındaki güzel kızlar	http://chengyu.t086.com/cy2/2854.html	Jièdài 借代
242.	豆蔻年华	dòu kòu nián huá	kadının yaşı	豆蔻年华，指少女十三四岁。代指少女的青春年华	13-14 yaşlarındaki kızın gençliği	http://chengyu.t086.com/cy2/2582.html	Bǐyù 比喻
243.	风信年华	fēng xìn nián huá	kadının yaşı	指女子二十四岁时。	Kadının yirmi dördüncü yaşı	http://chengyu.t086.com/cy3/3233.html	Bǐyù 比喻
244.	瓜字初分	guā zì chū fēn	kadının yaşı	旧时文人拆“瓜”字为两个八字以纪年，即十六岁。多用于女子。	16 yaşlarındaki kız için kullanılmış eski zamanlarda	http://chengyu.t086.com/cy3/3920.html	Jièdài 借代
245.	红颜绿鬓	hóng yán lǜ bìn	kadının yaşı	形容女子正处于青春年少时	Bir kızın gençlik zamanları	http://chengyu.911cha.com/N2xpeQ==.html	Jièdài 借代
246.	破瓜之年	pò guā zhī nián	kadının yaşı	瓜字可以分割成两个八字，所以旧诗文称女子十六岁时为“破瓜之年”。	Eski zamanlardaki şiirlerde kızın 16 yaşını ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy7/7388.html	Jièdài 借代
247.	金钗之年	Jīnchāizhīnián	kadının yaşı	女子 12 岁称金钗之年	12 yaşında kızını ifade eder	https://chengyu.911cha.com/MWk3eQ==.html	Jièdài 借代

248.	及笄之年	jíjī zhīnián	kadının yaşı	15 岁称及笄之年	15 yaşında kızı ifade eder	(http://www.ichacha.net/zaoku/%E9%87%91%E9%92%97%E4%B9%8B%E5%B9%B4.html) http://wenku.baidu.com/view/91e994224b73f242336c5f9a.html	Jièdài 借代
249.	碧玉年华	bìyù Niánhuá	kadının yaşı	16 岁称碧玉年华	16 yaşındaki kızı ifade eder	(http://www.ichacha.net/zaoku/%E9%87%91%E9%92%97%E4%B9%8B%E5%B9%B4.html) ayrıca 孙文娟, 女性成语与中国传统文化心理探着、 http://wenku.baidu.com/view/91e994224b73f242336c5f9a.html	Jièdài 借代
250.	花信年华	huā xìn nián huá	kadının yaşı	花信：开花时期，花期。指女子的年龄到了二十四岁。也泛指女子正处年轻貌美之时	Kadının yaşının 24'e geldiğini gösterir, aynı zamanda kadının gençlik ve güzellik dönemini ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy18/18270.html	Bìyù 比喻
251.	徐娘半老 / 半老徐娘	xú niáng bàn lǎo / bàn lǎoxú niáng	kadının yaşı	指尚有风韵的中年妇女。	Hala çekici bir cazibesi olan orta yaşlı kadınları ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy10/10824.html	Jièdài 借代, Yīn yòng 引用
252.	人老珠黄	rén lǎo zhū huáng	kadının yaşı	旧时比喻女子老了被轻视，就象因年代久远而失去光泽的珍珠一样不值钱	Yaşlı kadınları ifade etmektedir. İnci gibi yılların sararmışçasına değersizleşmesi	http://chengyu.t086.com/cy8/8050.html	Yīngchèn 映衬
253.	风韵犹存	fēng yùn yóu cún	kadının yaşı	形容中年妇女仍然保留着优美的风姿	Orta yaşlı kadınları güzelliğini ve zarafetini sıfatlar	http://chengyu.t086.com/cy16/16842.html	Mózhàng 摹状
254.	春归人老	chūn guī rén lǎo	kadının kaderi	春：春光，比喻花容月貌。指女人青春已过，人老珠黄。	Kadının gençliğinin geçip gittiğini, yaşlanıp solduğunu ifade eder.	http://cidian.xpcha.com/e7fg3cnistx.html	Yīngchèn 映衬
255.	女流之辈	nǚ liú zhī bèi	kadının kaderi	女流：妇女。妇女之流，带轻视的说法	Kadınların hor görülmesi	http://chengyu.911cha.com/NnF0bw===.html	Jièdài 借代
256.	倩女离魂 / 离魂倩女	qiàn nǚ lí hún / lí hún qiàn nǚ	kadının kaderi	旧指少女为爱情而死。	Eski dönemde genç kızın aşk için ölmesi	http://chengyu.t086.com/cy7/7671.html	Jièdài 借代
257.	逼良为娼	bī liáng wéi chāng	kadının kaderi	①指强迫良家妇女卖淫。②比喻被迫做某件坏事。	1. saygın bir kadının hayat kadını olmaya zorlanması 2. herhangi bir kötü iş yapmak zorunda bırakılmak	http://chengyu.t086.com/cy13/13538.html	Mózhàng 摹状
258.	彩凤随鸦	cǎi fēng suí yā	kadının kaderi	比喻女子嫁给才貌配不上好的人。	Kadının yetenek ve görünüş olarak uygun olmayan biriyle evlenmesi	http://chengyu.t086.com/cy1/1177.html	Bìyù 比喻

259.	惨绿愁红	cǎn lǜ chóu hóng	kadının kaderi	指经过风雨摧残的残花败叶。多寄以对身世凄凉的感情。	Yağmur ve rüzgardan zarar gören çiçeğin yapraklarının dökülmesi, bir eşin (kadın) kötü hayat tecrübelerine sahip olması durumu	http://chengyu.t086.com/cy14/14926.html	Mózhàng 摹状
260.	沦落风尘	lún luò fēng chén	kadının kaderi	旧指妇女不幸沦为娼妓。	Bir kadının talihsiz bir şekilde hayat kadını olması	http://chengyu.t086.com/cy6/6598.html	Jièdài 借代
261.	贫贱糟糠	pín jiàn zāo kāng	kadının kaderi	指贫贱时一起过患难生活的妻子	Fakir zamanlarda kocasıyla birlikte büyük sıkıntılar yaşayan kadın(eş)	http://chengyu.t086.com/cy22/22533.html	Jièdài 借代
262.	玉葬香埋	yù zàng xiāng mái	kadının kaderi	指美丽的女子死亡。含有惋惜之意	Güzel kadının ölümünü ifade eder. Üzgün olmak, pişman ve kederli olmak anlamına da gelir.	http://www.cilin.org/dict/w_%E7%8E%89%E8%91%AC%E9%A6%99%E5%9F%8B.html	Duì ǒu 对偶, Jièdài 借代
263.	糟糠之妻	zāo kāng zhī qī	kadının kaderi	借指共过患难的妻子	Zorluklara göğüs geren eş (kadın)	http://chengyu.t086.com/cy29/29682.html	Jièdài 借代
264.	珠沉玉碎 / 玉碎珠沉	zhū chén yù suì / yù suì zhū chén	kadının kaderi	比喻美女的死亡。	Yeşim taşının tuzla buz olması, değerli bir incinin batması, güzel bir kadının ölümü.	http://chengyu.t086.com/cy12/12703.html	Bǐyù 比喻
265.	香消玉减	xiāng xiāo yù jiǎn	kadının kaderi	比喻美女日渐消瘦	Güzel bir kadının gün be gün zayıflayıp çökmesi.	http://chengyu.t086.com/cy10/10483.html	Duì ǒu 对偶, Bǐyù 比喻
266.	香消玉殒 / 玉殒香消	xiāng xiāo yù yǔn / yù yǔn xiāng xiāo	kadının kaderi	比喻美丽的女子死亡。	Güzel bir kadının ölümü	http://chengyu.t086.com/cy10/10484.html	Duì ǒu 对偶, Bǐyù 比喻
267.	蕙损兰摧	huì sǔn lán cuī	kadının kaderi	比喻女子夭亡	Kadının genç yaşta ölüp gitmesi	https://chengyu.911cha.com/OTV0bQ==.html	Jièdài 借代, Duì ǒu 对偶
268.	红颜薄命 / 薄命红颜	hóng yán bó mìng / bó mìng hóng yán	kadının kaderi	旧指美貌女子不是早死; 就遇不到好人或生活多磨难。红颜: 美貌女子; 薄命: 命运不好	Güzel kadınların kötü kadere maruz kalması.	http://chengyu.911cha.com/MWFpcQ==.html	Bǐyù 比喻
269.	断香零玉	duàn xiāng líng yù	kadının kaderi	比喻女子的尸骸	Bir kadının ölümü	http://chengyu.t086.com/cy16/16161.html	Duì ǒu 对偶
270.	珠沉玉没	zhū chén yù mò	kadının kaderi	比喻女子殒没死亡	Değerli bir incinin batması, yeşim taşının yok olması, güzel bir kadının ölümü.	https://chengyu.911cha.com/OGdIYw==.html	Bǐyù 比喻
271.	秋风纨扇	qiū fēng wán shàn	kadının kaderi	秋日凉风至, 扇子遂弃置不用。常以比喻女子色衰失宠	Kadının gözden düşmesi	http://chengyu.t086.com/cy23/23370.html	Bǐyù 比喻
272.	香消玉碎 / 玉碎香消	xiāng xiāo yù suì / yù suì xiāng xiāo	kadının kaderi	比喻年轻美貌女子死亡	Genç güzel kadının ölüp gitmesi	http://chengyu.t086.com/cy27/27030.html	Duì ǒu 对偶, Bǐyù 比喻

273.	薄命佳人 / 佳人薄命	bó mìng jiā rén / jiā rén bó mìng	kadının kaderi	薄命：福薄命苦。福薄命苦的美女	Güzel ama talihsiz kadın	http://chengyu.t086.com/cy0/755.html	Kuāzhāng 夸张
274.	打入冷宫	dǎ rù lěng gōng	kadının kaderi	打：与某些动词结合成为一个词，表示进行的意思；冷宫：古代皇帝把失宠的后妃软禁于冷僻宫内。比喻人不被重视或把事情搁置一边。	Saray cariyesini soğuk bir yere sürmek, göndermek	http://chengyu.t086.com/cy15/15421.html	Mózhàng 摹状
275.	误落风尘	wù luò fēng chén	kadının kaderi	指被迫从事娼妓生活	Hayat kadını hayatı yaşamaya zorlanmak	http://chengyu.911cha.com/ODhtdw==.html	Yǐnyòng 引用
276.	邻女窥墙	lín nǚ kuī qiáng	kadının duygusal durumu	战国时宋玉邻家有美女倾心于他，三年间常爬上墙头偷窥，但宋玉从未动心。后形容女子对男子的倾慕。	Bir kadının bir erkeğe karşı olan hayranlığı, ilgisi.	http://chengyu.t086.com/cy20/20673.html	Mózhàng 摹状
277.	依翠偎红	yī cuì wēi hóng	kadının duygusal durumu	指同年轻女子厮混的风流韵事。	Genç kadınların aşk oyunlarıyla eğlenmesi	http://chengyu.t086.com/cy28/28392.html	Jièdài 借代
278.	西子捧心	xī zǐ pěng xīn	kadının duygusal durumu	指美女之病态，愈增其妍。	Güzel kadının anormal hallerinin de etkileyici olması	http://chengyu.t086.com/cy26/26761.html	Yǐnyòng 引用
279.	有女怀春	yǒu nǚ huái chūn	kadının duygusal durumu	指少女爱慕异性。	Genç kızların karşı cinse ilgi duyması hayranlık duyması	http://chengyu.t086.com/cy29/29096.html	Mózhàng 摹状
280.	云娇雨怯 / 雨怯云娇	yún jiāo yǔ qiè / yǔ qiè yún jiāo	kadının duygusal durumu	形容女子娇羞之态	Kadının utangaç, hassas hali	http://chengyu.911cha.com/NnprNA==.html	Bǐnǐ 比拟
281.	玉惨花愁	yù cǎn huā chóu	kadının duygusal durumu	形容女子忧愁的样子。	Kadının üzüntülü hali	http://chengyu.t086.com/cy29/29330.html	Duì ǒu 对偶
282.	水性杨花	shuǐ xìng yáng huā	kadının duygusal durumu	象流水那样易变，象杨花那样轻飘。比喻妇女在感情上不专一。	Akan su gibi değişken, kavak polenleri gibi hafif uçsan. Kadının ilişkide tutarsız olması.	http://chengyu.t086.com/cy9/9123.html	Bìyù 比喻
283.	萧郎陌路	xiāo láng mò lù	kadının duygusal durumu	比喻女子对原来爱恋的男子视若路人，不愿或不能接近。	Bir kadının daha önce sevdiği adamı sıradan biri gibi görmesi, ona yaklaşmayı istememesi	http://chengyu.t086.com/cy10/10524.html	Bìyù 比喻
284.	掷果盈车	zhì guǒ yíng chē	kadının duygusal durumu	比喻女子对美男子的爱慕	Bir kızın yakışıklı bir erkeğe karşı hayranlığı	http://chengyu.911cha.com/OG5tdw==.html	Yǐnyòng 引用, Jièdài 借代

285.	白华之怨	bái huá zhī yuàn	kadının duygusal durumu	指女子失宠之哀怨	Kadının gözden düşerek kederlenmesi	http://chengyu.t086.com/cy0/253.html	Biyü 比喻, Yinyòng 引用
286.	梨花带雨	lí huā dài yǔ	kadının duygusal durumu	象沾着雨点的梨花一样。原形容杨贵妃哭泣时的姿态。后用以形容女子的娇美	Esas anlamı 'yağmur damlalarıyla ıslanmış armut çiçeği', aynı zamanda da Yang Guifei'in ağlarken ki halini tasvir etmektedir. Daha sonraları narin ve güzel kadınları tanımlamak için kullanılmıştır	http://chengyu.t086.com/cy6/6174.html	Bǐnǐ 比拟
287.	红愁绿惨	hóng chóu lǜ cǎn	kadının duygusal durumu	比喻愁思满怀, 容易伤感	Endişe dolu olmak, kolayca kalbi kırılmak, (bir kadının) acılı hali	http://chengyu.t086.com/cy4/4361.html	Jièdài 借代
288.	柔肠寸断	róu cháng cùn duàn	kadının duygusal durumu	柔软的心肠一寸一寸地断开。形容女子的忧愁苦闷	Kadının endişe hüznünü ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy23/23847.html	Mózhàng 摹状
289.	美女破舌	měi nǚ pò shé	kadının bela olarak görülmesi	美女用美貌迷惑君主, 使谏臣的话不被君主听信	Güzel kadının güzelliğiyle yönetimi karıştırması ve bozması	http://chengyu.911cha.com/OGJ5Mg==.html	Mózhàng 摹状
290.	炼石补天	liàn shí bǔ tiān	kadının bela olarak görülmesi	古神话, 相传天缺西北, 女娲炼五色石补之。比喻施展才能和手段, 弥补国家以及政治上的失误	Yetenek ve imkanları boşa kullanmak, ülke yönetiminde ve politikada hatalar yapmak	http://chengyu.t086.com/cy6/6285.html	Biyü 比喻
291.	倾城倾国	qīng chéng qīng guó	kadının bela olarak görülmesi	原指因女色而亡国。后多形容妇女容貌极美。	Kadının güzelliğiyle bir ülkenin yıkılması. Kadının aşırı güzelliğini ifade eder.	http://chengyu.t086.com/cy7/7806.html	Jièdài 借代, Kuāzhāng 夸张
292.	牝鸡晨鸣	pìn jī chén míng	kadının bela olarak görülmesi	母鸡报晓。旧时比喻妇女窃权乱政。同“牝鸡司晨”。	Dişi tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının gücü ele geçirerek idareyi bozması, arkadan kuyu kazması	http://chengyu.t086.com/cy22/22547.html	Biyü 比喻
293.	牝鸡牡鸣	pìn jī mǔ míng	kadının bela olarak görülmesi	母鸡报晓。旧时比喻妇女窃权乱政。同“牝鸡司晨”	Dişi tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının idareyi bozması, arkadan kuyu kazması	http://chengyu.t086.com/cy22/22548.html	Biyü 比喻

294.	牝鸡司晨	pìn jī sī chén	kadının bela olarak görülmesi	母鸡报晓。旧时比喻妇女窃权乱政。	Dişi tavuğun günün doğuşunu haber vermesi. Eski zamanlarda kadının idareyi bozması , arkadan kuyu kazması	http://chengyu.t086.com/cy7/7348.html	Bìyù 比喻
295.	长舌之妇	cháng shé zhī fù	kötü kadın	常用来指多嘴多舌、喜欢说长道短、搬弄事非的女人。	Dedikodu yapıp başkalarının işlerine karışan ve pek bi işle uğraşmayan kadın	http://chengyu.t086.com/cy1/1331.html	Jièdài 借代
296.	残花败柳	cán huā bài liǔ	kötü kadın	旧时用以比喻生活放荡或被蹂躏遗弃的女子。	Dalı kırılmış söğüt ağacı, zarar görmüş bir çiçek. Eski zamanlarda da hayatını ahlaksızca yaşayan veya kaçan kızlar için kullanılırdı	http://chengyu.t086.com/cy1/1193.html	Bìyù 比喻
297.	倡条冶叶	chāng tiáo yě yè	kötü kadın	原形容杨柳的枝叶婀娜多姿。后比喻任人玩赏攀折的花草枝叶。借指妓女。	Hayat kadınlarını ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy1/1310.html	Bǐnǐ 比拟, Bìyù 比喻
298.	柳巷花街 / 花街柳巷	liǔ xiàng huā jiē / huā jiē liǔ xiàng	kötü kadın	旧指游乐的地方。也指妓院。	Genel ev sokakları, ünü kötü olan bölgeler	http://chengyu.t086.com/cy4/4484.html	Jièdài 借代
299.	柳户花门 / 花门柳户	liǔ hù huā mén / huā mén liǔ hù	kötü kadın	旧时称妓院。	Eski zamanlarda genel ev anlamına gelirmiş	http://chengyu.t086.com/cy20/20790.html	Jièdài 借代
300.	柳陌花街	liǔ mò huā jiē	kötü kadın	旧指妓院或妓院聚集之处。	Eski zamanlarda genel ev anlamına gelirmiş	http://chengyu.t086.com/cy20/20801.html	Jièdài 借代
301.	柳陌花衢	liǔ mò huā qú	kötü kadın	旧指妓院或妓院聚集之处。	Eski zamanlarda genel ev anlamına gelirmiş	http://chengyu.t086.com/cy20/20802.html	Jièdài 借代
302.	卖笑追欢	mài xiào zhuī huān	kötü kadın	指娼妓取媚于人的营生。	Hayat kadınlarının kendilerini beğendirmeye çalışarak hayatlarını kazanmaları	http://chengyu.t086.com/cy21/21252.html	Wǎnqū 婉曲
303.	墙花路柳 / 路柳墙花	qiáng huā lù liǔ / lù liǔ qiáng huā	kötü kadın	墙边的花，路旁的柳。比喻不被人尊重的女子。旧时指妓女。	İnsanlar tarafından saygı duyulmayan kadın. Hayat kadını.	http://chengyu.t086.com/cy23/23119.html	Wǎnqū 婉曲, Bìyù 比喻, Bǐnǐ 比拟
304.	浪蕊浮花	làng ruǐ fú huā	kötü kadın	指寻常花草。	Basit, hafif kadın.	http://chengyu.t086.com/cy20/20304.html	Bìyù 比喻
305.	秦楼楚馆	qín lóu chǔ guǎn	kötü kadın	泛指歌舞场所。多指妓院	Hayat kadınlarının bulunduğu yer	http://chengyu.t086.com/cy7/7751.html	Bìyù 比喻
306.	花街柳市	huā jiē liǔ shì	kötü kadın	指妓院聚集的街市。	Hayat kadınlarının bulunduğu yer	http://chengyu.t086.com/cy18/18149.html	Jièdài 借代

307.	倚门卖俏	yǐ mén mài qiào	kötü kadın	形容妓女卖弄风骚的生活。。出自西汉·司马迁《史记·货殖列传》	Hayat kadınlarının yaşam şekli	http://chengyu.t086.com/cy28/28637.html	Jièdài 借代
308.	男盗女娼	nán dào nǚ chāng	kötü kadın	男做盗贼，女为娼妓。形容男女都做坏事或思想极其腐朽卑劣。	Erkeğin hırsızlık, kadının hayat kadınlığı yapması. Erkek ya da kadının kötü işlerle meşgul oluyor olması	http://chengyu.t086.com/cy7/7053.html	Mózhàng 摹状
309.	枇杷门巷	pí pá mén xiàng	kötü kadın	旧时指妓女居住的地方。	Eskilerde hayat kadınlarının bulunduğu bölgeler	http://chengyu.t086.com/cy7/7301.html	Wǎnqū 婉曲
310.	莺巢燕垒	yīng cháo yàn lěi	kötü kadın	比喻妓院	Hayat kadınlarının bulunduğu yer, genelev	http://chengyu.t086.com/cy28/28881.html	Jièdài 借代
311.	神女生涯	shén nǚ shēng yá	kötü kadın	生涯：生活。指妓女生活	Hayat kadınlarının yaşamı	http://chengyu.911cha.com/OGE3YQ==.html	Jièdài 借代
312.	翠消红减	cùi xiāo hóng jiǎn	diğer	形容女子姿容减退。	Kadının görünüşünün zayıflamasını bozulmasını ifade eder	http://chengyu.t086.com/cy1/1907.html	Jièdài 借代
313.	村姑田妇	cūn gū tián fù	diğer	农村少女与种田的妇人。指乡下见识不多的女人	Köy yaşamı hakkında deneyimi fazla olmayan kadın	http://chengyu.900cha.com/IWTUVEMORU TW.html	Duì ǒu 对偶, Mózhàng 摹状
314.	相女配夫	xiàng nǚ pèi fū	diğer	指衡量女儿的情况，选择合适的女婿。	Kızların durumlarını değerlendirip, uygun bir gelin seçmek	http://chengyu.t086.com/cy26/26995.html	Duì ǒu 对偶
315.	掌上明珠	zhǎng shàng míng zhū	diğer	比喻接受父母疼爱的儿女，特指女儿。	Çok sevilen değerli kız çocuğu; avuç içindeki inci	http://chengyu.t086.com/cy12/12348.html	Bìyù 比喻
316.	不安于室	bù ān yú shì	diğer	指已婚妇女又乱搞男女关系	Evli olan bir kadının kadın erkek ilişkilerinin bozuk olması	http://chengyu.t086.com/cy0/777.html	Jièdài 借代
317.	孟母三迁	mèng mǔ sān qiān	diğer	孟轲的母亲为选择良好的环境教育孩子，三次迁居。	Aile büyüğünün (annenin) çocuklarını düzgün bir şekilde eğitmesi	http://chengyu.t086.com/cy6/6769.html	Jièdài 借代
318.	弄瓦之喜	nòng wǎ zhī xǐ	diğer	旧时常用以祝贺人家生女孩。	Eski zamanlarda genelde bir ailede yeni doğan kız çocuğunu kutlamak için kullanılırdı	http://chengyu.t086.com/cy7/7183.html	Jièdài 借代
319.	抛头露面	pāo tóu lù miàn	diğer	原指妇女出现在大庭广众之中。现指公开露面。	Kadının toplum içinde herkese kendini göstermesi	http://chengyu.t086.com/cy7/7249.html	Jièdài 借代

320.	秋风团扇	qiū fēng tuán shàn	diğer	秋风起后, 扇子就用不到了。旧时比喻不再受男子宠爱的女子。	Eski zamanlarda erkeklerin ilgisine, sevgisine tekrar sahip olamayan kadını ifade edermiş	http://chengyu.t086.com/cy7/7896.html	Biyü 比喻
321.	三宫六院	sān gōng liù yuàn	diğer	泛指帝王的妃嫔	Hükümdarın cariyesi	http://chengyu.t086.com/cy24/24037.html	Jièdài 借代
322.	三妻四妾	sān qī sì qiè	diğer	妻妾众多的意思	Çok eşe sahip olmak	http://chengyu.t086.com/cy8/8368.html	Kuāzhāng 夸张
323.	手帕姊妹	shǒu pà zǐ mèi	diğer	指妓女之间的互称	Hayat kadınlarının karşılıklı birbirlerini övmesi	https://chengyu.911cha.com/NzJuOA==.html	Jièdài 借代
324.	曙后星孤	shǔ hòu xīng gū	diğer	旧称仅遗孤女	Eski zamanlarda yetim kız çocuklarına denirmiş	http://chengyu.t086.com/cy9/9060.html	Biyü 比喻
325.	天壤王郎	tiān rǎng wáng láng	diğer	原是谢道蕴轻视其丈夫王凝之的话。后比喻对丈夫不满意。	Kadının kocasından memnun olmaması	http://chengyu.t086.com/cy9/9469.html	Yinyòng 引用, Jièdài 借代
326.	香闺绣阁	xiāng guī xiù gé	diğer	旧指女子的内室。	Eski zamanlarda bir genç kızın yatak odası anlamındaydı	http://chengyu.t086.com/cy27/27025.html	Dui ǒu 对偶
327.	金钗十二	jīn chāi shí èr	diğer	原形容妇女头上首饰多。后指人姬妾多	Önceleri kadının saçındaki mücevherleri sıfatlarken sonraları cariyeler ve metresler için kullanılmıştır	http://chengyu.t086.com/cy5/5325.html	Jièdài 借代
328.	宝窗自选	bǎo chuāng zì xuǎn	diğer	比喻女子婚姻自主	Kadının evliliğinde karar sahibi olması	http://cidian.911cha.com/dm16dw==.html	Biyü 比喻
329.	垂帘听政	chuí lián tīng zhèng	diğer	指太后临朝管理国家政事。	Hükümdarın annesinin ya da imparatoriçenin arkadan ülke işlerini yürütmesi. Eskiden imparatoriçenin hükümet işlerini yönetmesini ifade ederdi, şimdiyse eşin (kadının) idareci olması anlamındadır.	http://chengyu.t086.com/cy1/1752.html	Yinyòng 引用, Jièdài 借代
330.	殴公骂婆	ōu gōng mà pó	diğer	指泼妇殴打辱骂公婆	Cadoloz bir kadının kayınvalidesini dövmesi	https://chengyu.911cha.com/NnF1cw==.html	Dui ǒu 对偶
331.	眠花宿柳	mián huā sù liǔ	diğer	比喻狎妓	Hayat kadınlarını ziyaret etmek	http://chengyu.t086.com/cy21/21479.html	Jièdài 借代
332.	身怀六甲	shēn huái liù jiǎ	diğer	指妇女怀孕	Kadının hamile oluşu	http://chengyu.t086.com/cy8/8611.html	Jièdài 借代

KAYNAKÇA

Kitaplar

Aksan, Doğan, *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2000.

Eberhard Wolfram, *Çin Simgeleri Sözlüğü*, (Çev. Prof. Dr. Aykut Kazancıgil – Ayşe Bereket), Kabcacı Yayınevi, İstanbul, 2000.

Eberhard, Wolfram, *Çin Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1995.

Huáng Bǎiróng, (黄柏荣), Liào Xùdōng (廖序东), *Xiàndài Hànyǔ* (现代汉语), Gāoděng Jiàoyù Chūbǎnshè (现代汉语 高等教育出版社), Beijing 2010.

Tamara Jacka, *Women's Work in Rural China*, Cambridge University Press, Newyork, 1997.

Lǐ Qīngróng (庆荣 李), *Xiàndài Shíyòng Hànyǔ Xiūcí* (现代实用汉语修辞), Pekin Üniversitesi Basımevi (北京大学出版社) Beijing 2002.

Keay, John, *Çin Tarihi* (Çev. Neşe Kars Tayanç – Dinç Tayanç) İnkılap Kitabevi, İstanbul 2011.

Sagaert, Claudine, *Kadın Çirkinliğinin Tarihi Fransızcadan Çeviren Serdar Kenç*, Maya Kitap, İstanbul, 2017.

Türközü, S. Göksel, *Çeviri Amaçlı Korece Atasözleri, Deyimler ve Hanca Dörtlemeler –Türkçe Karşılıklarıyla-*, Likya Kitap, İstanbul, 2018,

Uhlig, Helmut, *İpek Yolu –Çin ve Roma Arasında Eski Dünya Kültürü Çev. Alev Kırım*, Okyanus Yayıncılık, İstanbul, 2000

Tezler ve Makaleler

Azertürk, Semine İmge, Akman, Tuğçe, “Konfüçyüs’ün Kadın Görüşü Üzerine”
Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt.19 Sayı.1, Eskişehir 2018

Chén, Zhìhuì, (陈智慧), “Nǚxìng Chéngyǔ Yán jiū (女性成语研究)”,
Hēilóngjiāng Dàxué (黑龙江大学), Hēilóngjiāng 2016, (Yayımlanmamış
Yüksek Lisans Tezi).

Dǒng, Zhēnlán, (董珍兰), “Hànyǔ Tǐtài Chéngyǔ Yánjiū (汉语体态成语研
究)”, Huázhōng Shīfàn Dàxué (华中师范大学), Wuhan 2006,
(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Fāng, Wáng (芳,王), “Jìndài Zhōngguó Chuántǒng Nǚxìng Chóngbài Yánjiū
近代中国传统女性崇拜研究”, Shāndōng Shīfàn Dàxué 山东师范大学,
Shandong 山东, 2010, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Hán Bīn, (滨韩), “Hànyǔ Nǚxìng Chéngyǔ Chūtàn, (汉语女性成语初探)”,
Shāngyè Wénhuà - Shèhuì Jīngwěi, (商业文化-社会经纬), Aralık 2007.

Hán Qiūjú, (韩秋菊), “Hànyǔ Chéngyǔ Sècǎi Yánjiū (汉语成语色彩研究)”,
Shāndōng Dàxué (山东大学), Shandong 2006 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans
Tezi).

Kapanoğlu, Sedef, “Çin’de Kadın İmgesi”, Ankara Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü, 2006, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Köroğlu, Hatice, “19. Yüzyılda Kore’de Batılılaşma Hareketi ve Kadın
Statüsü”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:27, Kayseri 2009.

Lǐ Lì (李莉), “Zhōngguó Chuántǒng Dì Hūnyīn Jiātíng Wénhuà Duì Nǚxìng
Shèhuì Cúnzài Dì Yǐngxiǎng 中国传统的婚姻家庭文化对女性社会存在的影
响”, *Zhōnghuá Nǚzǐ Xuéyuàn Shāndōng Fēnyuàn Xuébào 中华女子学院山东
分院学报*, Sayı.48, Shandong 2000.

Níng, Zuǒquán, (宁佐权), “Lùn Hànyǔ zhōng Měinǚlèi Chéngyǔ de Wénhuà Tèzhēng (论汉语中美女类成语的文化特征)”, *Húnán Kējì Dàxué Xuébào (Shèhuì Kēxué bǎn)* (湖南科技大学学报(社会科学版)), Cilt.13, Sayı.6, Hunan, Kasım, 2010.

Qiān, Mèng, (骞,孟), “Cóng ‘Sāncóng Sìdé’ Dào ‘Jùnnèi’ (从‘三从四德’到‘惧内’)”, *Zhōnghuá Wénhuà Lùntán* (中华文化论坛), sayı:3, 2013.

Sūn, Yànhóng (孙艳红), “Chéngyǔ Yǔyì Biànyì Xiànxàng dí Kǎochá yǔ Fēnxī (成语语义变异现象的考察与分析)”, *Hēilóngjiāng Dàxué* (黑龙江大学), Heilongjiang 2010, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Sūn, Wénjuān (孙文娟), “Nǚxìng Chéngyǔ yǔ Zhōngguó Chuántǒng Wénhuà Xīnlǐ (女性成语与中国传统文化心理)”, *Shānxī Shīfàn Dàxué* (山西师范大学), Shanxi 2014 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Yú, Guāngzhōng (余光中), “Chéngyǔ hé Géyán (成语和格言)”, *Hǎinán Shīfàn Xuéyuàn Xuébào (Shèhuì Kēxuébǎn)* (海南师范学院学报(社会科学版)), Cilt.17, Sayı.2, Hainan 2004

Wáng, Xiǎojiàn (王小健), “Zhōngguó Gǔdài Xìngbié Jiǎosè dí Fēnhuà Jíqí Shèhuìhuà (中国古代性别角色的分化及其社会化)”, *Shānxī Shīfàn Dàxué* (陕西师范大学), Shanxi 2006 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

Wáng, Wěi (玮,王), “Hànyǔ Hányǒu Jīběn Yánsècí Dí Chéngyǔ Yǔ Duìwài Hànyǔ Jiàoxué (汉语含有基本颜色词的成语与对外汉语教学)”, *Hénán dàxué* (河南大学), Henan 2013, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

Wú, Jiān, (吴, 坚), Yán Lìjié (闫丽杰), “Lùn Zhōngguó Gǔdài Wénxué Zhōng Dí ‘Nǚxìng Chóngbài’ Yǔ ‘Nǚrén Huòshuǐ’ Guān (论中国古代文学中的‘女性崇拜’与‘女人祸水’观)”, *Shěnyáng Jjiàoyù Xuéyuàn Xuébào* 沈阳教育学院学报, Cilt.3 Sayı.4, Shenyang 2001.

Yunus, Buayşem , “Anlambilim Açısından Türkçe ve Çince ’de Deyim Karşılaştırması (Organ Adları ile İlgili Deyimler)” ,Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

İnternet Kaynakları

<http://duz-degismece.nedir.org/>

<https://www.turkedebiyati.org/betimleyici-anlatim.html>

<https://baike.baidu.com/item/%E5%AF%B9%E5%81%B6/3590947>

<https://baike.baidu.com/item/%E5%88%98%E9%AA%9C/1637782?fromtitle=%E6%B1%89%E6%88%90%E5%B8%9D&fromid=979765>

<https://baike.baidu.com/item/%E8%B5%B5%E9%A3%9E%E7%87%95/40226>

<https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%8E%E9%9A%86%E5%9F%BA/274734?fromtitle=%E5%94%90%E7%8E%84%E5%AE%97&fromid=171413>

<https://baike.baidu.com/item/%E6%9D%A8%E7%8E%89%E7%8E%AF/403348>

<https://baike.baidu.com/item/%E7%87%95%E7%98%A6%E7%8E%AF%E8%82%A5>

<https://baike.baidu.com/item/%E4%BB%AA%E7%A4%BC/5394977>

<http://turkish.cri.cn/chinaabc/chapter16/chapter160110.htm>

<http://turkish.cri.cn/741/2016/09/18/1s178398.htm>

<http://wenku.baidu.com/view/91e994224b73f242336c5f9a.html?re=view>

<http://chengyu.t086.com/cy1/1143.html>

<http://chengyu.t086.com/cy16/16618.html>

<http://chengyu.t086.com/cy16/16641.html>

<http://www.kt250.com/chengyu/120700.html>

<https://baike.baidu.com/item/%E8%88%9E%E6%80%81%E7%94%9F%E9%A3%8E>

<https://baike.baidu.com/item/%E8%8A%B1%E9%A3%9E%E8%9D%B6%E8%88%9E>

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

İsim Soyisim : Tuğçe Akman

Adres : Kocatepe Mahallesi 560 sok. Koçgöl Apartmanı No:20, Daire 6,
Afyonkarahisar

Cep : 0505 244 44 84

E-Mail : tugce.akman88@gmail.com

Doğum Tarihi : 21/06/1988

Sürücü belgesi : (B)2009

EĞİTİM DURUMU

Erciyes Üniversitesi – Fen Edebiyat Fakültesi- Çin Dili ve Edebiyatı – Yüksek lisans
(2016-...)

Xiamen University - China- Chinese Language Education(2010-2011)

Ankara Üniversitesi – Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi , Sinoloji - Lisans (2006-2010)

Afyonkarahisar Cumhuriyet Lisesi– Yabancı Dil –İngilizce - (2002-2006)

AKADEMİK ÇALIŞMALAR

S. Imge AZERTÜRK, Tuğçe AKMAN, Konfüçyüs'ün Kadın Görüşü Üzerine,
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt.19, Sayı.1, 2018.

Tuğçe AKMAN, Çin Feodal Toplum Yapısındaki Kadın Değer Yargıları, Uluslararası
Beşeri Bilimler Dergisi, Cilt.4, Sayı.8, 2018.

Erciyes Üniversitesi I. Öğrenci Sempozyumu, “Çin Feodal Toplum Yapısındaki Kadın Değer Yargıları” adlı çalışma sunumu, 10-11/2018

SINAVLAR

YÖKDİL (83) ÖSYM- 2018

HSK (5) Hanban/ Conficius Institute Headquarters - 2017

ALES (89,66) ÖSYM – 2017

YDS (75) ÖSYM–2016